הצופה

ב"ה, יום שלישי, ז' אייר תשל"ד (30.4.1974)
שנה ל"ז — גליון 11663 — המחיר 60 אגורה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר-אילן ז"ל

THE LIBRARY — UNIVERSITY OF JORDAN

גרומיקו וקיסינג'ר בתום שיחותיהם:
ארצות הברית וברית המועצות יפעלו במשותף למען יישוב הסכסוך במזה"ת

מצדדים בחידוש ועידת ג'נווה. — "שר החוץ האמריקני קיבל אור ירוק מעמיתו הרוסי"

ג'נבה, 29 (יופי"ע עי"ר ועי"צ) — ארה"ב וברה"מ הבריזו הערב כי ישתפו פעולה כדי ליישב את הסכסוך במזרח התיכון, וכי הן מצדדות בחידוש ועידת השלום של ג'נבה בהקדם.

בהודעה המשותפת שפורסמה בתום שבע שעות של שיחות בין שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר ושר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו, נאמר, כי שני הצדדים "באו לכלל הסכם להפעיל את השפעתם למען הוצאה קונסטרוקטיבית הבה יקיימו מגע הדוק בהמשך לתאם את מאמציהם למען הסדר שלום באזור".

בהודעה נאמר כי "השר והמזכיר החליפו דעות על המצב הנוכחי של הצדדים להסדר במזרח התיכון ועל השלב הבא של מו"מ זה".

"שני הצדדים הביעו את תמיכתם בחידוש העבודה של ועידת השלום של ג'נבה במועד מוקדם".

מר גרומיקו אמר לכתבים בתום הפגישה, כי השיחות היו "מועילות, ידידותיות ומעשיות".

בדברו באנגלית אמר גרומיקו: "השאלות שנדונו בינינו היו אלה שיש בהם בדרג הרם ביותר כאשר הנשיא ניכסון יבוא למוסקבה".

הוא הוסיף, כי הוא וד"ר קיסינג'ר מקווים שפגישותיהם בג'נבה "יניבו צעדים נוספים מעשיים".

באמצע זאת הכים מר גרומיקו לספר לד"ר קיסינג'ר, והלה אמר: "אני מסכים לדברי שר החוץ".

לאחר שמר גרומיקו עזב, נשאל קיסינג'ר ע"י העתונאים אם הוא מקווה לקבל תמיכה מברה"מ בבעיות המזרח התיכון.

הוא השיב: "אני יכול לסמוך על הבנה, ואני מקווה אפילו לשיתוף פעולה".

אפשר לטפל השבוע במזה"ת

להלן אמר קיסינג'ר, כי הוא מאמין, שאפשר יהיה "לטפל" השבוע במזה"ת, הרגשה שלדבריו שותף גם שר החוץ הסובייטי.

"אפשר יהיה לטפל השבוע במזה"ת, אך אין לי ספק, כי השאלה גם תובא לטיפול בדרג הגבוה ביותר".

לא היה ברור מה כוונת דבריו של קיסינג'ר באמרו שאפשר יהיה "לטפל" במזה"ת. פקידים מערביים אמרו, כי אין הם סבורים שכוונתו של קיסינג'ר לאמר, כי השאלה תוסדר השבוע.

דובר משרד החוץ האמריקאי רוברט מקלוסקי אמר, כי השיחות נמשכו במשך יותר מן המתוכנן, והן הוקדשו כמעט בלעדית למצב במזה"ת ולשיחות על צמצום הנשק האסטרטגי "סאלט".

קיסינג'ר: אני יכול לסמוך על הבנה סובייטית

סופר סט"א מוסר מג'נבה: נראה כי בשיחותיו בג'נבה קיבל הנרי קיסינג'ר "אור ירוק" מגרומיקו למאמציו למען הפרדת כוחות בין סוריה וישראל.

בטרם המריא מג'נבה בדרכו לאלג'יר, אמר קיסינג'ר: "אני יכול לסמוך על הבנה סובייטית, ואני מקווה גם על שיתוף פעולה".

פקידים אמריקאים בג'נבה אמרו, כי מרבית השיחה שנמשכו שבע שעות, בהפסקה קצרה לסעודת הצהריים, הוקדשה למזה"ת.

שיחות ההפרדה במסגרת ועידת ג'נבה?

משקיפים בג'נבה סבורים, כי שר החוץ האמריקאי הסכים לקיים את שיחות ההפרדה בין סוריה לישראל במסגרת ועידת השלום של ג'נבה, כלומר בהשתתפות סובייטית, אם לא יוכתרו בהצלחה שיחותיו בסיורו הנוכחי.

תכנית בת 6 סעיפים

לפי ידיעות בלתי מאושרות שנפוצו בג'נבה, הגיש קיסינג'ר לרוסים תוכנית הפרדה בת ששה סעיפים. לפי ידיעות אלה, כוללת תוכנית זו נסיגה ישראלית מהשטחים שנכבשו במלחמת אוקטובר, נסיגה מההיקף קונייטרה, שחרור שבויי המלחמה הישראליים המוחזקים ב-

(סוף בעמוד 2)

רעידת אדמה בישראל ובמצרים

מספר טלפונים אודות רעידת אדמה במקומות שונים בארץ הגיעו ל"שירותי ישראל" אמש. מירושלים ופתח-תקווה נמסר על רעידה קלה בשעה 10.30 בערב. בבאר-שבע הורגשה ברעידת אדמה במשך כ-7 דקות. אי אפשר היה, לוודא פרטים מדוייקים במכון הסייסמולוגי.

רעידת אדמה הורגשה בקהיר

קהיר, 29 (יופי"ע) — רעידת אדמה זיעזעה היום את העיר קהיר ומספר עיירות לאורך שפך הנילוס — מסר המכון הסייסמולוגי של הלואן. העוצמה המדוייקת של הרעידה לא נודעה מיד, וכן לא ידוע אם נגרמו נזקים.

המערך מציע ממשלה על בסיס ההסכמים הקיימים

תבע תשובה עד ראשית השבוע הבא. — י. רבין נוטה לקואליציה עם ל"ע ור"צ בלבד

מאת סופר "הצופה" בירושלים

במשא ומתן הקואליציוני, שהחל אתמול, בין המערך למפד"ל ול"ע, נמסר הרושם, כי המועמד לראשות הממשלה, יצחק רבין, יצטרף להרכיב ממשלה, שתתבסס על 61 כנדאשים בלבד, כולל סיעת ר"ץ, אלא אם יחול מפנה במערך בכיוון של תיקון החוק בעניין מיהו יהודי.

במשך היום היו פגישות פרטיות נפרדות בין השר י. רבין לבין השרים בורג ורפאל, שהסבירו לו את ההכרח בפתרון בעיית מיהו יהודי. רבין בקי בבעייה מהתקופה היותו שגריר בארה"ב, כאשר קיבל משלחות של רבנים שתבעו במגנו תיקון החוק.

פגישה משולשת של נציגי המערך, המפד"ל ול"ע נסתיימה בהודעת המערך, שעל המשתתפים להשיב עד השבוע הבא, אם הם מסכימים להצטרף לממשלה על בסיס קווי היסוד הקיימים וההסכמים של הממשלה הקודמת.

בפגישה זו של שלושת המפלגות ישב השר פנחס ספיר. י. רבין פנה בקריאה לכל המשתתפים להצטרף לממשלה על סמך קווי היסוד הקיימים.

ממשלת אחדות לאומית

נציגי המפד"ל ד"ר בורג וד"ר רפאל השיבו, כי במצב שנוצר המוצא היחיד הוא ממשלת אחדות לאומית.

הנהלת המפד"ל תתכנס

בפגישה משולשת שבין המערך, המפד"ל ול"ע השתתפו מלבד השרים ד"ר בורג וד"ר רפאל, מזכ"ל המפד"ל, צבי ברנשטיין, חה"כ זבולון המר ומזכיר הקבוץ הדתי, שלמה לוי. הדוברים של המפד"ל הסבירו את עמדת המפד"ל בדבר הצורך בממשלת אחדות לאומית ובתיקון החוק "מיהו יהודי". מצד המערך לא היתה הענות לתביעות של המפד"ל. מזכ"ל המפד"ל צבי ברנשטיין אמר לסופרנו, כי הפגישה נסתיימה בדרישה של המערך לתת תשובה עד השבוע הבא אם המפד"ל מוכנה להצטרף לממשלה לפי ההסכם הקודם.

צדוק: לא ממשלת ביניים

שר המשפטים חיים צדוק אמר, שאין לראות בממשלה שתוקם ממשלת ביניים, אלא ממשלה יציבה לכל הקדנציה, אם השותפים יקפידו על קיום ההסכמים, יש לה סיכוי להתקיים.

על כך השיבו נציגי המפד"ל, שאם המערך אינו יכול להענות למפד"ל בעניין מיהו יהודי, אין דרך אחרת

(סוף בעמוד 2)

הממשלה מתכנסת היום

התנגדות לנסיגה מקונייטרה והחרמון

מאת סופרנו בקרית ירושלים

ממשלת ישראל מתכנסת היום בחמש אחה"צ לישיבה שלא מן המנין לדיון מדיני נרחב, שבמרכזו עומדות שתי בעיות: יחסי ישראל — ארה"ב והשיחות עם ד"ר קיסינג'ר והסכם הפרדת הכוחות עם הסורים.

בכלל הסעיף השני — התביעה הישראלית מהסורים להחזרת השבויים הישראלים שבידיה, חלוקת המובלעת הסורית שנכבשה בידי ישראל במלחמת יום הכיפורים לשלושה חלקים: אזור סורי, אזור חיץ, בו יישבו כוחות האו"ם ואזור ישראלי.

ידוע שד"ר קיסינג'ר בבואו לישראל ביום ה' ישמיע באוזניהם של נציגינו "עצה". ליתן הסכמה עקרונית לנסיגה מהחרמון ומקונייטרה ושהצבאים ישבו שם. בממשלה קיימת התנגדות לכך.

בשיחות עם ד"ר קיסינג'ר יתבעו נציגי ישראל מסוריה להפסיק את התקפותיה, כדי לאפשר שיחות להסכם ההפרדה.

קיסינג'ר תומך בתביעת סוריה לנסיגה מהמובלעת

מאת סופר "הצופה" בירושלים

עד עתה לא הועברה לישראל שום תכנית אמריקנית בשאלת סוריה. אולם מניחים שד"ר קיסינג'ר מנסה לפשר בין העמדות והתכניות של ישראל וסוריה על ידי גיבוש תכנית משלו. תכנית זו תובא על ידו בשעת ביקורו ביום ה'.

חוגים מדיניים סבורים, שקיסינג'ר תומך בשתי עמדות של ישראל ובעמדה אחת של סוריה.

הוא תומך בעמדת ישראל, שאין היא צריכה להתחייב לפני סוריה לסגת בכל שטח רמת הגולן. כן הוא תומך בעמדתה, שאת איזור החייץ יתפוס כוח החירום של האו"ם ולא משקיפים.

לעומת זאת הוא תומך בעמדה הסורית בדבר נסיגה ישראלית מאזור קונייטרה. בראותו בנקודה זו את המפתח להסכם ההפרדה, שכן העברת איזור קונייטרה לסורים תתן בידי המשטר הסורי את האפשרות להסכים לתכנית הפרדה והעם הסורי יראו בכך הישג גדול ויוקרה למדינתם.

הממשלה תגבש היום בישיבתה את הקו לקראת אפשרות זו. העמדה הממשלתית קודמת היא, שאיזור החייץ צריך להיות לעבור במובלעת בלבד.

קיסינג'ר ישהה בישראל רק יום אחד בלבד ומיד בבואו יתחיל בדיונים. דיוניו יימשכו כנראה במשך כל היום. דיונים אלה יקיפו גם את המדיניות האמריקנית הכללית במזה"ת ואת העסקה החדשה של ארה"ב בדיוני מועצת הבטחון.

דיין: לא חל שינוי בעמדת ישראל בעניין הפרדת הכוחות בסוריה

מקדם בברכה בואו של קיסינג'ר. — "אין לחץ אמריקאני"

מאת סופרנו בכנסת

שר הבטחון משה דיין חזר והדגיש אתמול במליאת הכנסת, שלא חל כל שינוי בעמדתה של ממשלת ישראל, כפי שהוסברה בשעתה בועדת החוץ והבטחון של הכנסת, (הפרדת כוחות במסגרת המובלעת הסורית בלבד). כן אמר השר דיין, שהוא מקדם בברכה את בואו של שר החוץ האמריקאני, ד"ר קיסינג'ר, לאיזורנו ואת ניסיונו לתווך.

שר הבטחון הדגיש, שאין שום לחץ או פיתוי מצד ארה"ב עלינו, ואנו רשאים לדחות כל נסיון שלא יהיה לרצוננו, וכל הסכם יובא לדיון ולאישור בממשלה ובכנסת. אם לא יושג הסדר מוסכם ומקובל עלינו, לא יקום הסדר עם כל המשמעות שבדבר.

כיצד להביא להפסקת האש?

השר דיין אמר, שהמאמץ הצבאי בחזית הצפון אינו לחלוחה של הסורים, לא בפעילות חיל האוויר, לא בחיל היבשה ולא בארטילריה, אלא שיתכן וגם כשהם מפסידים הם סבורים, שכדאי להם להמשיך, כשהמלחמה היא על אדמתם.

במצב כזה — המשיך — אין בידינו להביא בכוח להפסקת האש של הסורים אנו יכולים. להגיע בארת משלוש דרכים: להגביל את האש שלנו ולהרחיבה גם כשעדיין אין בזה צורך חיוני, לכבוש שטחים נוספים, וזה אפשרי. אם כי לאחר שהפסידו יותר ממחצית חיל האוויר שלהם, יותר ממחצית הטנ-קים ועוד כבר שיקמו את כוחם בעזרת הציוד מבריה"מ, ויש דרך שלישית: לנסות להגיע לסיומה של הלוחמה האקטיבית בדרך של תיווך.

שר הבטחון אמר זאת בתשובה להצעתו של חה"כ שמואל תמיר לדון ב"תוקפנותם של הסורים הגוברת". בהסכמת המציע ושר הבטחון וברוב גדול העבירה הכנסת את הנושא לדיון בוועדת החוץ והבטחון. מליאת הכנסת כונסה אתמול לישיבה מיוחדת לדון בנושא זה, לפי דרישתם של 30 חברים מהליכוד.

4 מטוסים סוריים הופלו בקרב מצפון לחרמון

מטרות צבאיות, טנקים וציוד הנדסי נפגעו בתקיפת מטוסינו ובאש ארטילרית. — נפצעו 3 חיילי צה"ל

צילום הפלת אחד המיגים בקרב האווירי אתמול

מאת סופרנו הצבאי

4 מטוסי "מיג 21" סוריים הופלו אתמול בצהריים בקרב אווירי עם מטוסי חיל האוויר מצפון לחרמון. כל מטוסינו חזרו בשלום.

מטוסי חיל האוויר והארטילריה של צה"ל פגעו אתמול במטרות צבאיות, כלי רכב, ציוד הנדסי וצבאי באיזור החרמון והמובלעת. נכשלה תקיפה של מטוסים סוריים על שיא החרמון ללא נפגעים.

הקרב האווירי התנהל אתמול בין שעה שמטוסי "מיג 21" חזרו מתקיפה של מטוסים סוריים על שיא החרמון. בנסיון התקיפה תקפו מבנה של מטוסי "מיג 21" סוריים, שתקפו את כוחותינו במיסור החרמון. התקיפה היתה לא מוצלחת, הסורים הפילו את הפצצות שהלקו אחרי יעף אחד.

יום סורי צנח בשטח לבנון. מטוסי חיל האוויר שהוזנקו ניהלו קרב אווירי עם מטוסי "מיג 21" שבאוויר חיפו על תקיפת מטוסי "מיג 17". הקרב התנהל בגובה בינוני, מצפון לחרמון בשטח סוריה, הוא נמשך כ-10 דקות. במהלכו הצליחו מטוסינו להפיל 4 מטוסי "מיג 21" בתותחים או בטיל אוויר-אוויר. כל המטוסים התרסקו בשטח סוריה או לבנון. רק אחד הטייסים נראה צונח בשטח לבנון.

8 מטוסים השתתפו בקרב

יש לציין, כי בקרב השתתפו 8 מטוסים סוריים מדגם "מיג 21", אם כי באוויר היו מטוסים סוריים נוספים בקירבת הקו, אך הם לא התערבו.

הסורים פתחו באש ארטילרית בשעה 3 לפנות בוקר לעבר החרמון הדרום והמובלעת. בשעות הבוקר שוב חידשו את אישם בעיקר לעבר צפון ודרום המובלעת. כן ירו אש ולילה לעבר החרמון. מאש האויב נפצעו 3 חיילי צה"ל.

פגיעות בדרך ובציוד

כוחות צה"ל הגיבו באש ארטילרית לעבר הדרך הסורית בחרמון לאחר שהסורים שוב חידשו או סללו את הדרך כן נפגעו ציוד הנדסי.

מטרות צבאיות אחרות ששימשו אתמול יעד לאש הארטילריה של כוחותינו היו עמדות, מוצבים וריכוזים צבאיים מדרום למובלעת. נראו פגיעות טובות במטרות שהותקפו.

מטוסינו תקפו פעמיים

מטוסי חיל האוויר תקפו אתמול שוב פעמיים מטרות צבאיות בגיזרת החרמון. תקיפה אחת נערכה בין השעה 9 ל-10 בבוקר והשניה אחה"צ גם היא נמשכה כשעה. גם בתקיפת מטוסינו נראו פגיעות טובות במטרות.

שוב ירי ארטילרי על הר דב

אתמול שוב נורתה אש ארטילרית על כוחותינו שבאיזור הר דב. האש נורתה כפי הנראה ע"י מחבלים המרוכזים באזור ה"פתח לנד". לא היו נפגעים לכוחותינו.

"בומים" על קוליים בעת הקרב האווירי בחרמון

כותב שהיים מספר:

תושבי עמק החולה חזו אתמול בקרב האווירי בו הופלו 4 מטוסי מיג 21 בסביבות החרמון. הקרב שהחל בשעה 1.45 אחר הצהריים ונמשך כמה דקות, וכתוצאה מ"בומים" על קוליים והדף שנגרם על ידי ההתפוצצויות — נשברו זגוגיות ואביזרי חשמל בכמה ישובים בעמק החולה. באותו זמן היו גם הפסקות זרם בחשמל.

(סוף בעמוד 2)

"תותחי נ.מ. לבנוניים ירו על מטוסי צה"ל"

ציידון, 29 (צי"ר) — תותחי נ.מ. לבנוניים הדפו היום ארבעה מטוסים ישראליים שניסו לחדור בתחום לבנון ליד הר החרמון — מסרו כאן עדי ראיה.

הם אמרו, כי קרב אווירי כבד ניטש היום אחר הצהרים בין מטוסים ישראליים וסוריים מעל ההר, וכי הם ראו שלוש התפוצצויות באוויר והתרסקויות של מטוסים על ההר.

רב טוראי מרדכי איזן מת מפצעיו

חייל צה"ל, רב-טוראי מרדכי איזן מאשקלון שנפצע בשבת שעברה בעת עלות רכב צבאי על מטען חבלה, ומה לנהל ניתוח שבבקעת הירדן, מת היום מפצעיו.

נבנצל: אהיה מוכן לפרוש מועדת אגרנט אם יתברר שיש סתירה בין התפקיד לחברות בועדה

דו"ח מבקר המדינה כולל מימצאים חמורים על מערכת הבטחון ואחזקת רכב קרבי וציוד בצה"ל

מאת יצחק דויטש

מבקר המדינה ד"ר י. א. נבנצאל הביע נכונות, שלא להשתתף ב"ועדת אגרנט" אם יתברר לו שקיימת הרגשה בציבור, בדבר סתירה כל שהוא בין תפקידו כמבקר המדינה לבין פעילותו בועדה.

אתמול הניח מבקר המדינה על שולחן הכנסת את הדו"ח השנתי במספר 24 שלו. הדו"ח זה כולל ממצאים חמורים על החזקת ציוד ורכב קרבי במחסני החירום, כאשר חלק גדול מרכב זה לא עבר בדיקה במשך 5—3 שנים, בניגוד להוראות הקיימות.

במסיבת עתונאים שהתקיימה לרגל פרסום הדו"ח נשאל הד"ר נבנצאל אם פעילות רבה יותר של הביקורת היתה יכולה למנוע תופעות כאלה. בתשובתו הצביע על כך, שהביקורת באה לאחר מעשה ואין היא מיועדת להיות תחליף לפיקוח השוטף ולא מוטלת עליה האחריות לביצוע. הד"ר נבנצאל ציין שבמשך השנים — החל מהדו"ח הראשון, שהגיש עם כניסתו לתפקידו — התריע על מיעוט הפיקוח לגבי מערכת הבטחון. עם זה הוסיף בוודאי לא יהיה אדם בעל מצפון, שיגיד על עצמו, ובמיוחד נוכח התקלות הקשות בשנה האחרונה, כי הוא לא יכול היה לעשות יותר.

שאל חוות דעת משפטית

אשר לחברותו בועדת אגרנט אמר הד"ר נבנצאל, שאם באיזה שהוא זמן הוא ירגיש, או שתשרור הרגשה בציבור, שלגבי נושאים בהם פעילה הביקורת, מוטב שהוא לא ישב כחבר הועדה — הרי לא יהסס לפנות את מקומו שם.

הד"ר נבנצאל גילה, כי לפני שקיבל עליו את תפקידו כחבר ועדת אגרנט הוא עורר את השאלה, אם אין סתירה בין תפקידו לבין חברותו בועדה. על פי בקשתו פנה יו"ר הועדה השופט אגרנט ליועץ המשפטי לממשלה ועל פי חוות דעתו הוא קיבל את מינויו כחבר ועדת אגרנט.

אחריות שרים

בתשובה לשאלה בענין אחריותם של שרים אמר: המשמעות של האחריות הפרלמנטרית של שרים היא בזה, שהמסקנה אם הציבור רוצה, או איננו רוצה להשלים עם דבר ששר אחראי לו, במישרין או בעקיפין, בין שהוא עשה או לא עשה בעצמו ובין שזה נוגע לאלה שהוא אחראי להם — זוהי ההלכה של הציבור היא בביטאה ע"י הפרלמנט. המבקרים יתארו את העובדות, אך לא יכתיבו את המסקנות.

אשר לאחריות האישית של עובדי ציבור הזכיר ד"ר נבנצאל, שכבר בדו"ח נציב התלונות, שפורסם לפני זמן עמד על הרתיעה שישנה במינהל הציבורי מהסקת מסקנות לגבי עובדים האחראים לכשלון. קיים חוסר נכונות לשנות בתפקודם של עובדים ובסדרי פיקוח.

לא כל הביקורת מתפרסמת ברבים

לעניין הביקורת בצה"ל הזכיר, שכבר בדו"ח השנתי מספר 12 מתח ביקורת על אופן הטיפול בטנקים ובמחסני החירום. הוא ציין שלא כל מימצאי הביקורת בענייני בטחון מתפרסמים ברבים אך גם מה שפורסם כולל מימצאים רבים אודות ליקויים בהחזקת הציוד. עם זאת הסעיף של מערכת הבטחון לא נוצלה בדרך כלל ה"סודיות" כמסיבות לפרסום מימצאי ביקורת.

ד"ר נבנצאל הסביר שמשרד מבקר המדינה אינו בודק את המצב המבצעי/התיפעולי של הציוד, שכן זהו עניינו של הפיקוח במערכת הבטחון.

דרוש "עור עבה" כדי להתעלם

נוכח הדברים שקרו במדינתנו, צריך להיות אדם עם עור עבה מאוד, אם זה בעשיה ואם זה בביקורת, כדי שלא יחוש עצמו חלק מהאחריות במה שקרה. הביקורת פועלת לפי היתרון של בדיקה לאחר מעשה, אולם איני יכול לומר שכולם אחראים ורק אני לא יכולתי לעשות אחרת.

בהרהור במצאי הביקורת בתחום הכלכלי אמר ד"ר נבנצאל, כי התרפת האינפלציה מחייבת מינהל תקציבי ותקין, כדי למנוע עיסקאות שגורם משקי ממשלתי מעורב בהן יאפשרו ליחידים ליהנות במישרין מתהליך האינפלציוני ולביזוי המצבר ובזה אף הוסיף עליו.

הערתו זו השמיע המבקר במיוחד בהקשר להשפעה האינפלציונית, שישנה להולה היתר של הלוואות הממשלתיות, ובמיוחד ניצול ההצמדה עליהם עוכר הדדיות. בהול, הצמדה מדגישים בזמן ההזהרה, שהאינפלציה מנוצלת על ידי הפוקח של חשבון התמימים.

שיעורי העמלה על אג"ח הורידו בעקבות הביקורת

במסגרת הביקורת על פעילות האוצר בתחום שוק ההון והנפקת אגרות חוב לציבור העלתה שאלת גובה העמלה שמשלם האוצר עבור הפצת אגרות החוב, כולל מלווה הפיתוח הממשלתי. מבקר המדינה ציין כי לאור הגידול העצום שחל בביקוש לאגרות החוב הצמודות למדד, הרי כל הפחתה של שיעור העמלה יש בה כדי להביא לחסכון בתקציב בסכומים ניכרים.

במסיבת העתונאים מסר הד"ר נבנצאל, כי על פי המלצתו קיים שר האוצר דיון עם נציגי הבנקים וזה סוכם על הורדה של עמלת ההפצה על אגרות החוב לתקופה בינונית בשיעור של אחוז אחד לשנה 2.5 אחוז עד כה.

כיסוי הצמדה ל-5 מיליארד ל"י — בלי כיסוי בתקציב

הד"ר נבנצאל ציין, כי כמה מספר שנים עומדת הביקורת על התחייבויות, שהאוצר נוטל על עצמו לכיסוי הפרשי ההצמדה בגין הלוואות מוכוונות, הניתנות ללא הצמדה, בעוד שמימונם בא ממקורות הצמודים למדד או לשער המטבע. המדובר הוא בעיקר בהלוואות שבעבר מומנו בחלקן הגדול מתקציב הפיתוח והמבוצעות בהיקף הולך וגדל מחוץ למסגרת התקציב.

קיימת מערכת של הסדרי ביחס הצמדה, שנקבעים בין האוצר לבין המוסדות הכספיים המגייסים את הכספים ומבצעים את ההלוואות. המבקר מסר, כי יתרות ההלוואות המובטחות, שניתנו במסגרת זו בשנים 1970 עד 1973, הסתכמו בכ-5 מיליארד ל"י. הנטל על האוצר בגין ההתחייבויות לכיסוי הפרשי ההצמדה על הקרן והריבית יבוא לידי ביטוי בשנים הבאות, ואילו בתקציב עצמו אין לכך כל ביטוי.

ד"ר נבנצאל ציין עובדה זו בחומר

(סוף בעמוד 2)

ערפאת וסאדאת חתמו על מיסמך נגד הכרה בישראל

ביירות, 28 (צי"ר ועי"צ) — עתון לבנוני מסר ביום ב' בשם מנהיג בכיר של המחבלים הפלשתינאים, כי הנשיא סאדאת ויאסר ערפאת חתמו על מסמך הקובע התנגדות להכרה בישראל או לעשיית שלום עמה.

הדברים נמסרו על ידי העתון היומי "אלספיר" בשם הצבי אלחסן, מראשי ארגון המחבלים המרכזי "הפתח". לדברי העתון אמר אלחסן את דבריו בנאום שנשא ביום א' במחנה פליטים בקרבת ביירות.

"אם אתה מעליב אותי"

חסן סיפר לשומעיו, כי באחת מפגישותיהם האחרונות של סאדאת וערפאת אמר הנשיא המצרי למנהיג המחבלים: "אם אתה מעליב אותי ובהנהגה בזה, המשכבה לעשות כך".

ערפאת השיב: "איך אני יכול להעליב אותך כאשר אנחנו עומדים לצידך? אולם רצוני כי תבטיח שלא תהיה הכרה בישראל, לא ייעשה שלום עמה ולא יינתנו לה ויתורים. במקרה שדברים אלה יוטלו עליך בכפיה, הרי נגיע לכלל עימות איתך. לכן, הבה ננסח מסמך אשר בו יפורטו כל הנושאים הללו". לדברי העתון; סיפר חסן כי מסמך כזה אכן ניתן.

זהירות כל מי שישקול הכרה בישראל

חסן אמר, כי ערפאת הבהיר בפני שר החוץ הסובייטי, אנדריי גרומיקו, כי כל מנהיג פלשתינאי אשר ישקול הכרה בישראל ייהרג על ידי שומר ראשו האישי עוד לפני שמישהו אחר יספיק להורגו.

מציעים נסיגה לאל-עריש

לדברי "אלספיר" סיפר אלחסן לשומעיו, כי כמה שלושה שבועות הציעו ארה"ב וישראל לנשיא סאדאת נסיגה בסיני עד לקו אל-עריש, בתנאי יחד, שמצרים תסכים להסדר דו-צדדי עם ישראל. הוא טען, כי מטרת ההצעות הללו היא — ללחוץ על סוריה להסכים להפרדת כוחות ברמת הגולן.

הקמת משטר ריאקציוני בגדה המערבית

אלחסן טען להלן, כי קיימת תכנית אמריקאית בת שלושה שלבים, כדלקמן: חיזוק היישות הירדנית, הקמת "משטר פלשתינאי ריאקציוני" בגדה המערבית ובעזה, ולבסוף — חיסול הנוכחות הגלויה של המהפכה הפלשתינאית בלבנון. הוא הצהיר, כי מטרתה הנוכחית של התנועה הפלשתינאית היא — לסכל את התכנית הזאת.

בסיום דבריו תקף אלחסן את עורך "אלאהראם", עלי אמין, בטענה כי ניצל לרעה את פרשת עבדאללה סאריה, הנאשם בנסיון למגר את המשטר במצרים.

סאדאת: המאבק יימשך עד לסילוק צה"ל מכל אדמה ערבית והחזרת זכויות הפלשתינים

מודה באי-הבנה עם ברית-המועצות

קהיר, 29 (יופי"ע, ע"צ) — הנשיא סאדאת הצהיר היום ב', כי הקו של מצרים יימשך עד שהחייל האחרון בצבא ישראל ייצא מן הטריטוריה הערבית ועד שיוכרו זכויות העם הפלשתינאי.

סאדאת אמר את דבריו בנאום, שנשא בישיבתו הראשונה של הקאבינט החדש שאותו הרכיב בסוף השבוע שעבר. בישיבה זו הושבעו שרי הממשלה החדשה עם כניסתם לתפקידיהם.

סאדאת ציין בנאומו, כי במארס 1973 נטל לידיו את ראשות הממשלה כדי להכין את המלחמה נגד ישראל. הוא הוסיף, כי החליט להמשיך להחזיק בתפקיד זה בממשלה החדשה, מפני שהקרב עדיין נמשך, עד אשר תושג נסיגה מליאה של כוחות ישראל מכל השטחים הערביים הכבושים.

"הרינו באמצע", אמר סאדאת, כי המאבקים לשחרור המאבקים לשיקום משלימים אלה את אלה, במסגרת המערכה הכללית שמנהל עמנו.

סאדאת הוסיף, כי על הממשלה החדשה מוטלת המשימה לבצע את תכנית השיקום של מצרים בהתאם לתכנית, שהתווה בפני המנהיגים המדיניים של האומה ב-18 באפריל.

"כדי להשיג זאת" אמר סאדאת, "יהיה עלינו להפעיל את אותן הערכות של הכוון מדיני מדויק ושיתוף פעולה לאומי, אשר הוליך לנצחוננו הגדול במאבק על צליחת תעלת סואץ".

מודה באי-הבנה עם בריה"מ

בנאומו ב-18 באפריל אמר סאדאת, כי אף שקיימת "אי הבנה" ביחסי מצרים עם בריה"מ, הרי הוא מוכן לשבת עם המנהיגים הסובייטים בידידות, לשם דיון בבעיה. הוא ציין גם כן, כי אפשר שהיחסים הלבביים שנוצרו לאחרונה עם ארה"ב הם הגורם להתקררות עם רוסיה.

איני מבין את הרוסים

פאריס, 29 (ע"ר) — הנשיא סאדאת אמר בראיון עם השבועון הצרפתי "פארי מאץ'" כי אין הוא יכול לעזור לרוסים אם הם בוחרים שלא לשים לב לדברי הביקורת שלו כלפיהם.

הוא אמר את דבריו כאשר נתבקש על ידי המראיין להתייחס להאשמותיהם, כביכול לא סיפקה ברה"מ נשק למצרים ולא יש ברצונה לשים קץ לסכסוך עם ישראל.

על כך השיב סאדאת: "אם לדבר בגילוי לב, הרי איני מבין מדוע הרוסים פירשו כביקורת דברים שהם בגדר של אמת פשוטה. אם הרוסים מקבלים את הדברים בעין רעה, כי אז פשוט אי אפשר לומר להם". בהמשך הראיון אמר סאדאת, כי התקרבות בין ארצות הברית לבין מצרים נובעת בראש וראשונה משינוי שחל בעמדה האמריקאית אשר הוליך להתייצב לצידה של ישראל.

הקושרים נגד סאדאת צפויים לעונש מוות

קהיר, 29 (עי"ר) — 80 אנשים המואשמים בקשירת קשר להתנקש בחייו של הנשיא סאדאת עלולים להיות צפויים לעונש מוות במקרה שיורשעו באשמות המיוחסות להם — כותב ביום ב' העתון המצרי "אל-גומהוריה".

כל הנאשמים מתוארים כחברי ארגון סודי, אשר אנשיו תקפו את האקדמיה הצבאית הטכנית לפני 11 יום — התקפה שבה נהרגו 11 איש ו-27 אחרים נפצעו.

העתון מוסר בשם התובע הכללי, עלי צבאוה, כי העצורים נאשמים בעיקר בהשתייכות לארגון שביקש להפיל את המשטר בכוח, התפרצות על בניין צבאי, קטגוריה פלילית ורצח. כמה מסעיפי האישום הללו גוררים אחריהם עונש מוות במקרה של הרשעה.

העתון מוסר, כי התביעה הכללית הפלילית חקרה את כל הנאשמים והשלימה את גביית העדויות.

משלחת צבאית מצרית בירדן

רבת עמון, 29 (יופי"ע) — משלחת מצרית בראשותו של קולונל מוחמד עיצמה אלגארט ביקרה ביום ב' בכמה מן היחידות הצבאיות של ירדן — מסרו פקידי הממשלה הירדנית ברבת עמון.

הפקידים הוסיפו, כי המשלחת המצרית הגיעה לפי הזמנת הצבא הירדני, כדי לראות את מצב האימונים והארגון של הכוחות המזוינים הירדניים.

חשש לפעולות טירור בנמל התעופה לונדון

לונדון, 29 (עי"ר) — הצבא הבריטי עומד לקבל על עצמו את השמירה הכללית על הבטחון בנמל התעופה היתרו, בשל החשש לפעולות גרילה — מסרה היום הממשלה.

לפי שעה מופקדת השמירה על הבטחון בהיתרו על כוח שוטרים של 320 איש, המופעל ע"י רשות נמלי התעופה הבריטיים.

תחזית מזג האוויר

בהיר עם עליה נוספת בטמפרטורות וירידה בלחות.

הטמפרטורות המקסימליות הצפויות להיום: ירושלים 26, השומרון 26, רמת הגולן 23, תל-אביב 26, נהריה 25, לוד 30, צפת 25, יריחו 34, חיפה 26, עזה 26, טבריה 32, באר-שבע 32, נצרת 27, אילת 37, עפולה 32, כפר שלמה 37.

התחזית לתחזית חדה.

הסקירה הסינופטית — רכס משתרע מהודו למזרח הים התיכון. שקע ...

עוד כנס מיוחד של הכנסת

על פי דרישתם של למעלה משלושים חברי כנסת, החליט יושב-ראש הכנסת לזמן כנס מיוחד של הכנסת ביום חמישי, בשעה 9 בבוקר.

הנושא שעומד בדרישה: פניית הכנסת אל בית הנבחרים של גרמניה הפדרלית להביא לשחרורה של ביאטה קלרספלד בגרמניה.

טנקים עיראקיים הפגיזו כפר טורקי

דיין, דרום מזרח טורקיה, 29 (עי"ר), — טנקים עיראקיים הפגיזו כפר בגבול הטורקי, בשעה שתקפו ביום ב' את יחידות המורדים הכורדים בצפון עיראק — לפי ידיעות שהגיעו לבירה.

לפי שמספר נהרגו שלושה אנשים ושבעה אחרים נפצעו מפגיעת הפגזים העיראקים בכפר שבקרבת הגבול.

ההפגזה נערכה בעת שמטוסי סילון וכוחות שריון עיראקיים הגבירו את התקפותיהם על העמדות הכורדיות הסמוכות לגבול. המתיחות באיזור גברה ומטוסי סילון טורקיים סיירו בשמים.

הכוחות העיראקיים עוסקים במאמץ לחלץ חיל מצב של 1000 איש מכוחות הממשלה, הנתונים במצור ומכותרים על ידי הכורדים מזה שבוע ימים.

אתמול חדרו מטוסי סילון עיראקיים לתחום האווירי הטורקי והפציצו בטעות את הגדה התורכית של הנהר הבור, המהווה את הגבול בין שתי הארצות.

מנויי "הצופה"

שלא יקבלו לבתיהם את העתון באחד במאי, מסיבות שאינן תלויות בנו — יוכלו לקבלו בסניפי "הצופה":

בתל-אביב: רח' הכסגר 66
ירושלים: רח' בן-יהודה 3
חיפה: רח' ארלוזורוב 1
ובמקומות אחרים אצל סוכנינו

כפר הנוער הדתי

מודיע בצער רב על פטירתו ללא עת של המורה היקר

משה צאודרר ז"ל

הלוויה תצא היום יום ג', ז' אייר 30.4.74 בשעה 12.00 מבית החולים רוטשילד לבית העלמין בכפר סמיר.

ברוך דיין האמת

בלב שבור ורצוץ אנו מודיעים על פטירת אמנו וסבתנו היקרה, הצדקנית רבת הפעלים

חנה יסכה אלברג ע"ה

אלמנת הרה"ה אהרן שלמה ז"ל מקוסטנה

הובאה למנוחות אתמול יום שני ו' אייר תשל"ד (29.4.74) לבית העלמין בנחלת יצחק

המשפחה המתאבלת

יושבים שבעה אצל משפ' איזביצקי ברח' הפלמ"ח 39 תל-אביב

אזכרה וגילוי מצבה על קברו של יקירנו

סגן ברוך דסברג (ג'ינג'י) הי"ד

אשר נפל במלחמת יום הכיפורים

נערך מחר, יום ד' ח' באייר (1.5.74)

ההתכנסות בשעה 15.00 בכרכון ההנצחה בכפר-עציון

המשפחה וקבוצת ראש צורים

לידידינו היקרים:

זהבה בן דור
שמעון שטמפפר
ולמשפחה האבלה

עמכם אנו בצערכם העמוק ובאבלכם הכבד בהלקח מכם עטרת ראשכם מאור המשפחה בנם של קדושים

ר' בנימין שטמפפר ז"ל

המקום ינחמכם עם שאר אבלי ציון וירושלים

הנהלת סמינר "אפרתה"
מוריה ותלמידותיו

ב"ה

ראובן הילר — נתניה (מרכז הרב)
מרים דאום — הוד השרון (מגדיאל)

מאורשים

ירושלים, אור ליום ג', ח' אייר תשל"ד

ב"ה

ישראל שינדלר — אשקלון
סימה פינקלשטיין — נחלים

מאורשים

ערב יום העצמאות אייר תשל"ד

صكنز من الاهل

هكذا من الاصل

דו"ח מבקר המדינה

מבקר המדינה, ד"ר יצחק נבנצאל, בדו"ח הביקורת השנתי דן כדרכו במשרדים הממשלתיים ובחברות ממשלתיות בכל תחומי פעולותם.

בשנה זו, שנת המלחמה והמחדלים, העניין במוקד במיוחד בביקורת בשטחי הבטחון. הדין-והחשבון מציין את הליקויים החמורים באחזקת ציוד קרבי במחסני-חירום. חלקים מן הרכב הצבאי החיוני לא נבדקו כשלוש עד חמש שנים. הביקורת מוסיפה, שלפי הממצאים ממפעלי-הייצור לא מילאו את ההזמנות בתחמושת. היה פיגור מדאיג.

בניית מקלטים לבתי-הספר, שהשנה הוכח באיזו מידה יש לזרז הקמתם, בוצעה התכנית בחמישים אחוז בלבד.

מערכת הביטחון אינה משתמשת במחסום הסודיות כדי למנוע ביקורת, אמר מבקר המדינה, בהוסיפו, שמטעמים מובנים אינם מתפרסמים כל הממצאים של ביקורת משק הבטחון. אך די במה שהגיע לפירסום כדי לתבוע שיפורים יסודיים באחזקת הציוד, בזירוז ייצור התחמושת ובבניית מקלטים.

מבקר המדינה הוא, כידוע, חבר ועדת אגרנט, ובמסיבת-העתונאים נשאל אם אין סתירה בין תפקידו, שגם הוא טעון בדיקה בשטח האחריות בענייני בטחון, לבין חברותו בוועדה זו.

בתשובתו אמר מבקר המדינה: ראשית, מן השנה הראשונה להגיעו בתפקידו הוא מתריע על מיעוט הפיקוח במערכת הבטחון, ושנית, הזהיר מפני מחדלים בגלל הזנחה זו או אחרת. לפני שתים-עשרה שנה כבר תבע בדיקת טנקים שהוחזקו במחסני-חירום. שנית, הביקורת באה לאחר המעשה ואי-אפשר לתבוע ממנה לחולל מיפנה בהתפתחויות בעלות מימדים ניכרים. כוחה בטיפוח התחושה של אחריות למה שאירע, ואי-אפשר להיות בעל עור עבה עד כדי כך שלא לחוש באחריות זו". המבקר הוסיף, שאילו הביקורת בעלת יכולת רבה יותר מבחינת כוח-אדם ואמצעים אחרים, אין ספק, שהיתה מגיעה להיקף ולעומק מרובים יותר. שלישית, כאשר הוצע לד"ר נבנצאל להיות חבר בוועדת אגרנט, הביא בפני נשיא בית-המשפט העליון, שהוא יו"ר הוועדה, את ספיקותיו בדבר מינויו, שמא יראו בכך מעין ניגוד לתפקידו כמבקר המדינה. היועץ המשפטי בחן את העניין ולא מצא עילה כלשהי למנוע חברותו בוועדת אגרנט.

הסברים אלה מנמקים היטב מינויו וחברותו בוועדה.

מקום נרחב מוקדש בדו"ח מבקר המדינה למשרד האוצר, כדו"חות של כל שנה לשנה. ממצאיו מוכיחים, שהאוצר ביכולתו לחסוך סכומים גדולים בהסדריו עם מוסדות כספיים שונים, אם יקפיד למנוע רווחים מופרזים של בעלי עסקאות מהוליכי אינפלציה. הביקורת עוסקת במפורט בהתחייבות האוצר לכיסוי הפרשי הצמדה בהלוואות הניתנות ללא הצמדה. המבקר מנסח את המצב, באומרו, ש„האינפלציה מנוצלת על-ידי המפוכחים על חשבון התמימים", ואל לו, לאוצר, להיות „תמים" בשטח זה. מינהל חסכוני תקין עשוי לחסוך סכומים עצומים, ולכן יש הכרח בפיקוח פארלמנטרי על עיסקאות אלה.

ממצאיו עוסקים בצורך להוריד גובה העמלה שהאוצר משלם לבנקים על הנפקת אגרות-חוב ממשלתיים. המבקר מתריע על התוצאות המופרזות בשירותי המשק הציבורי והמשק הפרטי, שבגללן מצטמצמת האפשרות של התחרות במשק הייצוא. רמת-התוצאות הגבוהה בשירותי המשק הפרטי גם גורמת לדילדול כוח אדם מעולה במשק הציבורי, שלפחות בחלקו מבקש את מקומו במשק הפרטי.

ביקורת זו וכיוצא בזה כלולה גם בדו"חות קודמים. אין ספק שיתכנו שיפורים, כעדות מנכ"ל האוצר, אך רצוי שהשיפורים יהיו יסודיים יותר ומזורזים יותר. המשק הישראלי נתון במיצר והוא טעון פיקוח קפדני וכניעת רווחים מופרזים.

הביקורות מדי שנה בשנה, המבוססת על ממצאים בדוקים, מיפהה את מידת האחריות וסילקה ליקויים רבים. יש מקום להניח, שהביקורת של הדו"ח בענייני הבטחון, שבעיצומה התמורה מודגשת על רקע המלחמה, תסייע סיוע רב לתקן את הראוי לתיקון ביסודיות ובזריזות מירבית. יתכן מחדלים בכל השטחים ובראש-וראשונה בשטח הבטחון.

3000 יועצים צבאיים רוסיים בסוריה

קיבלה 500 טאנקים חדישים ותותחים בני 180 מ"מ ● "מוסקבה הבטיחה לדמשק למנוע תבוסה סורית במקרה של מלחמה"

להגה, 29 (עטס"א) — בריה"מ סיפקה לסוריה 500 טנקים חדישים, רובם מדגם טי-62, ותותחים 180 מ"מ, וככך נעשתה עוצמת השריון של סוריה גדולה משהיתה לפני מלחמת יום כיפור — מסר היום ה„גארדיין" הבריטי, ממקורות מ-היימנים בדמשק.

כתב העיתון בדמשק גם מסר, כי סבורים שכ-3000 יועצים צבאיים סובייטיים מוצבים בסוריה, בעיקר בי-חידות טילי קרקע-אויר.

להלן מסר העיתון, כי הטייסים ה-צפון קוריאניים שעליהם נמסר כי הם מטיסים מטוסים סוריים, כפי הנראה הובאו כתחליף לטייסים סוריים המשתלמים בבריה"מ.

אם כי דיפלומטים בדמשק דוחים את הידיעות, שלפיהן הבטיחה בריה"מ המועצות לשגר כוחות סובייטיים לסוריה, אם תהיה צפויה סכנה לאתרי הטילים הסוריים, נראה, כי הנשיא אסאד קיבל הבטחה ממנהיג המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ברז'נייב ל-פיה „בריה"מ לעולם לא תסכים ל-תבוסה סורית" — הוסיף העיתון.

יועצים רוסיים נוספים זורמים לסוריה

קארול תאלר פרשן „יונייטד פרס" מוסר: —

ערב בואו של שר החוץ האמריקני לביקורו החמישי במזרח התיכון, כדי לנסות להביא להפרדת כוחות בין סוריה לבין ישראל — שלחה בריה"מ קבוצה נוספת של יועצים לסוריה, כדי לתגבר את מעמדה הצבאי. על כך מסרו ביום ב' מקורות מזרח-תיכוניים בלונדון.

יחד עם זאת מתקבל הרושם, כי המשטר הסורי מעוניין להימנע מ-לעבור את הסף לכלל מלחמה כוללת. תחת זאת מצדדים הסורים את הלחימה במצבה הנוכחי, כאמצעי לחץ לשיפור מעמדם ליד שולחן הדיונים.

כפי שנמסר, הציעו הסובייטים ל-סוריה גם סיוע חדש לתקופות ארוכות וקצרות, כנראה כמשקל-נגד ל-סיוע האמריקני למצרים. כידוע גרם סיוע זה להידרדרות היחסים בין קא-היר לבין הקרמלין.

חיזוק ההגנה האווירית של דמשק

המקורות מסרו, כי זרם חדש של יועצים נמצא עתה בעיצומו. הסורים איבדו חלק ניכר מצוותי הטנקים ה-מאומנים שלהם וסגל מערכת ההג-נה האנטי-אווירית, כפי שנמסר מכ-שירים הסובייטיים טייסים סוריים הן בבריה"מ והן בסוריה עצמה. וכן צוותים להפעלה של טילי קרקע-אוויר מסוג „סאם-6", שהם בעלי ראשי חץ מהמצלים. כמו כן מספקים הסובייטים לסוריה סוג חדש של תותח אנטי-אווירי מהיר מונחה על ידי ראדאר, המיועד להיהמה בפשיטות מפציצים ישראליים מנמיכי טוס.

לאחרונה שמים הרוסים את הדגש על חיזוק קווי ההגנה של דמשק. קווים אלה כוללים מערכות הגנה אנטי-אוויריות חזקות באופן מיוחד.

דו"חות דיפלומטיים מערביים מ-מוסקבה, המנתחים את האסטרטגיה הסובייטית האחרונה במזרח התיכון, אומרים, כי הרוסים אינם רוצים ב-מלחמה חדשה באזורנו. משום שהם חוששים שהדבר יביא לסיום מדיניות ההפשרה בין מעצמות-העל. אולם הם עורכים בכוונה להקשחת העמדה ה-סורית ומעודדים אותם במלחמתם, כדי למכרב את דעיכת השפעתם במז-רח התיכון.

ראש ה„צעיקה": קיסינג'ר — ציוני אמריקאני

ביירות, 29 (ע"צ) — „הנרי קיסינ-ג'ר הוא ציוני אמריקני הפועל לכפן שמירת האינטרסים של ארה"ב ושל ישראל, במגמה להחזיר את ישראל למצב שהיתה בו לפני מלחמת אוק-טובר" — הצהיר ביום ב' חבר הוועד הפועל של ארגון השחרור הפלסתי-נאי, זהייר מוחסן. המכהן גם כראש הארגון הפלסתינאי „אלצעיקה". הנ-הנר למרות הבעת הסורי.

הדברים מתפרסמים בראיון שהופיע בעתון הלבנוני הפרו-סורי „אלשרק".

מבצע טיהור התעלה נע דרומה

קאהיר, 29 (יופי"ע) — המסוקים האמריקניים העוסקים בטיהור תע-לת סואץ מן המוקשים השקועים בה נעו ביום ג' לקצה הדרומי של התעלה, ויתחילו משם בפעולה על-ייה כלפי צפון, דרך האגמים הג-דולים.

מפקד הכוח המוסס, קפטן פליקס רציונה, אמר במסיבה עתונאים, כי ממצאי השליה על פני השטח, מ-פורט סעיד לאגם תמסאח, הושלמו בליל. זאת, לאחר שהמסוקים פוצ-צו בסוף השבוע את חומרי הנפץ שנמצאו. הפיצוץ נעשה בקרבת איסמעיליה.

קפטן רציונה מסר להלן, כי שו-לות מוקשים בריטיות יתחילו ב-יום ד' בעבודה לאורך התעלה ש-טוהר על ידי המסוקים.

הפגנת 1 במאי בליסבון — מבחן למשטר החדש בפורטוגל

ליסבון, 29 (עי"ר, יופי"ע וע"צ) — הכת הצבאית שהשתלטה לפני ימים אחדים על פורטוגל פירסמה ביום ב' את חוקיה הראשונים, בפעולה ש-נועדה לתת גושפנקא פורמלית ל-העברת השלטון מידי המשטר הקודם.

החקיקה המרכזית משחררת מתפ-קידיהם את המנהיגים הקודמים, כולל הקאבינט הכוזה, מועצת המדינה ו-האסיפה הלאומית הקודמת. כל ה-תפקידים האלה הועברו בידי „כת השיקום הלאומי" שהוקמה על ידי המשטר החדש לאחר ההפיכה.

1 במאי — חג

צו אחר קובע, כי ה-1 במאי יהיה מכאן ואילך חג לאומי בפורטוגל. הצו הזה יופעל באורח מעשי כבר ב-1 במאי הקרוב, ביום ד' השבוע.

ארגוני השמאל והסוציאליסטים אשר היו משוללי זכויות פעולה גור-ליות, בימי המשטר הקודם, פירסמו קריאה לעריכת הפגנות גדולות ב-1 במאי. משקיפים פוליטיים אמרו, כי ההתרחשויות בחג העבודה המסורתי הזה יהוו את המבחן הראשון לזהי-לנתו הנועזות של מנהיג הכת ה-צבאית, גנראל אנטוניו דה ספינולה, להחזיר על כנם החירויות הדמוקר-טיות לאחר יובל שנים של שלטון רודני.

גנראל ספינולה התחייב לכונן ממשלה זמנית לא יאוחר מאמצע חודש מאי. כהפגנה לעריכת בחירות חופשיות תוך שנה. קבוצות השמאל עלו כיד מן המחתרת, כדי ללכד את כוחותיהם לקראת ההתפתחויות ה-צפויות.

המועמדים לנשיאות צרפת נגד מנהיגות ארה"ב באירופה

פאריס 29 (יופי"ע) — שניים מ-שלושת המועמדים הראשיים לנשיאות צרפת אמרו ביום ב', כי אין הם יכו-לים להסכים למנהיגות אמריקנית ב-אירופה.

המועמד הגוליסטי הרשמי לקראת הבחירות לנשיאות, ז'אק שאבאן דל-מאס, אמר כי הוא גורס ש„אירופה חייבת להישאר אירופית".

וולארי ז'יסקאר ד'אסטאן, שהוא בן ברית לגוליסטים, אמר באותו עניין, כי הרעיון המדבר של מנהיגות אמ-ריקנית מאורגנת בעולם המערבי אי-נו יכול להתקבל.

המנהיג הסוציאליסטי פרנסואה מיטראן, הנתמך על ידי הקומוניס-טים, אמר, כי הוא יהיה פחות קשה כלפי הברית האטלנטית מאשר המשטר הגוליסטי ויכשיך להיות נאמן ליח-סים עם הברית הזו, כל עוד לא נמ-צאה מערכת טובה יותר.

בסקר דעת קהל שנערך השבוע העלה שוב, כי יש להניח שז'יסקאר ד'אסטאן ומיטראן יתמודדו ביניהם בסיבוב השני של הבחירות ב-19 ב-מאי. זאת בהתאם לחוק הקובע, כי אם איש מהמועמדים אינו מקבל רוב מוחלט בסיבוב הראשון, נערכת הת-מודדות נוספת בין השניים שקיבלו את מספר הקולות הגבוה ביותר.

המשאלה העלה, כי בסיבוב הרא-שון צפויים למיטראן 43 אחוזים מן הקולות, לז'יסקאר ד'אסטאן 31 אחוז ולשאבאן דלמאס 17 אחוז בלבד.

החב' לישראל בחרה הנהלה חדשה

ד"ר פ. רוזנבאום סגן יו"ר

החברה לישראל ב', שהוקמה ב-עקבות הוועידה הכלכלית השלישית, בחרה בהנהלה. כיושבי ראש נבחרו: א. רובינשטיין וה. מנדרסון.

כסגני יו"ר נבחרו: ד"ר פנחס רוזנבאום וא. פילץ.

בתכנית החברה לגייס הון יהודי בחו"ל להשקעות בתעשיה הישראלית וכן לעניין הון בינלאומי בהשקעות פיתוח ותיעוש בארץ.

סגן יו"ר החברה לישראל ב', ד"ר רוזנבאום רכש מניות בחברה זו בסך מיליון דולר. עם השקעה זו עולות כלל השקעותיו של ד"ר רוזנבאום בארץ על סך של 47 מיליון ל"י.

ד"ר רוזנבאום הינו נשיא ה„אינטר-נשיונל קרדיט בנק" בג'ניבה, הינו מיוזמי הקו, כי על החברה בישראל להתרכז בהשקעות במפעלים יצרניים, שיהיו לתועלת המדינה, תוך הבטחת רווחים נאותים למשקיעים. מדיניות זו תבטיח לדעתו משיכת משקיעים מחו"ל.

ניקסון יציע פשרה בעניין הקלטות הסרטים

ואשינגטון, 29 (יופי"ע) — הנשיא ניקסון עומד להעלות הצעת פשרה בעניין ההקלטות הנוגעות בפרשת ווטרגייט. לפי הצעה זו יסכים הנשיא ששני חברים בכירים בוועדה המש-פטית של בית הנבחרים יאזינו ל-הקלטות, כדי להוכיח שהתעתיקים שנעשו מהן אמנם נכונים.

בחוגי הבית הלבן נמסר, כי ה-נשיא עומד להעלות את הצעת ה-פשרה הזאת בנאום מיוחד ברדיו ובטלוויזיה, שהוא עומד לשאת ביום ב' בשעה 9 בערב (ביום ג' בשעה שלוש לפנות בוקר לפי שעון ישראל).

תלונה ישראלית לאו"ם

מרכז האו"ם, 29 (עי"ר) — ישראל האשימה היום את סוריה ב-39 הפ-רות של הפסקת האש בתקופה מה-22 באפריל עד ל"ז בו, כולל 33 הפגזות ארטילריות.

במכתב למזכיר האו"ם ולדהיים התלונן נציג ישראל יוסף תקוע, כי התקפות אלה גרמו לאבידות בנפש, וכי „המשך התוקפנות זו מהווה מדי-ניות מתוכננת מראש של שלטו-נות סוריה".

צוות תכנון לקריית-שמונה

צוות תכנון לקרית שמונה, ב-ראשותו של פרופ' יעקב שנקמן, היועץ הבינלאומי לתחבורה, כולו על בסיס התנדבות, עומד להגיע מחר בבוקר לקרית שמונה לפי הזמנתו של ראש העיר מר אברהם אלוני על מנת לסייע בתכנון הפיתוח ה-כלכלי, תעשיתי, התחבורתי וה-תיירותי של קרית שמונה והסביבה.

הצוות אשר הורכב ביוזמתו של פרופ' שנקמן, אינג' מיכאל רתנר, מנכ"ל החברה לפיתוח תעשיות (שרותים בינלאומיים), ד"ר יגאל כהן מנכ"ל החברה ליעוץ ותכנון כלכלי, אינג' יוסף דוריאל מנכ"ל החברה לתכנון הנדסי פונקציונלי. פרופ' חיים בן-שחר וצבי כסה — מנהלי החברה לתכנון אורבני, אינג' מסיוב מהנדס ראשי לתכנון כבישים, ח"כ אכנון לין יועץ משפטי וכו'.

התשלום עבור שרותי היעוץ של פרופ' שנקמן והצוות שלו יינו קודש לקרן נפגעי קרית שמונה.

המערך מציע

(סוף מעמוד ראשון)

אלא בחירות. אין סיבה, שהממשלה הקיימת לא תכהן כממשלת מעבר ועד לבחירות אין צורך בממשלה חדשה.

כפי שנודע, אמר רפאל, כי אין הוא מאמין, שכממשלה זו תחזיק מעמד ולכן ועדת השרים לענייני גיור תוכל לקיים עבודתה תוך שנה. משום כך יש צורך לפתור את בעיית „מיהו יהודי" לפני הכניסה לממשלה.

האוצר: בחירות תוך שנה

השר גדעון האוזנר הודיע בשם ל"ע שהם מוכנים עקרונית להצטרף לממשלה במהכונת הקודמת בתנאי שיכלל סעיף בקווי היסוד שתוך שנה תערכנה בחירות. ל"ע מבדלת בכך שסיעת ר"ץ של שולמית אלוני תצ-טרף לקואליציה.

הנהלת המפד"ל התכנסה, כדי ל-דון בכך, וכפי הנראה, שהתשובה תהיה שלילית.

בסיעת המפד"ל שקיימה אתמול ישיבה היותה המימות דעים לגבי עמ-דת המפד"ל: ממשלת אחדות לאו-מית ותיקון החוק „מיהו יהודי". הוב-רר שבעניין תיקון החוק „מיהו יהו-די" יש צורך בפתרון סופי כדי שנו-שא זה לא יהווה מוקש בכל משא ומתן קואליציוני בעתיד.

סיעת המערך בחרה אתמול בוועדת משא ומתן. ההרכב כולל את הח"כים הקודמים בצירוף רבין וזעבי.

כ-50 אלף עלו מאמריקה הלטינית מאז קום המדינה

כ-50,000 יהודים עלו לישראל מ-אמריקה הלטינית מאז קום המדינה. למעלה ממחציתם, כ-27,500 עלו מ-ארגנטינה. באמריקה הלטינית מ-צויים היום כ-776,000 יהודים.

דברים אלו מסר שר הקליטה, מר שלמה רוזן, בדברי ברכתו למשתת-פים בוועידה הארצית ה-12 של הת-אחדות עולי אמריקה הלטינית, ש-התכנסה אמש ברחובות.

השר הדגיש כי למרות שב-1973 פחתה העליה מארצות המערב, הרי ניכרת יציבות בעליה מאמריקה ה-לטינית המתבטאת בעליה של 4,500 עולים — כמספר העולים שהגיעו ב-1972.

בשנה האחרונה חל אף גידול קל במספר העולים מארגנטינה.

מבין עולי דרום אמריקה הנמ-צאים בארץ מגלים 75 אחוז שביעות רצון כללית ממצבם.

לא התנהל מו"מ למכירת מטוסי „יגואר" לישראל

לונדון, 29 (עי"ר) — מפעל ה-מטוסים הבריטי „בריטיש איירקראפט קורפוריישן" (בי. אי. סי.) הכחיש היום ידיעה שנתפרסמה ב-עתון ישראלי, לפיה דוחה ישראל הצעות לרכוש את המטוס האנגלו-צרפתי מדגם „יגואר".

בא שר החוץ של בוליביה

שר החוץ של בוליביה, גנרל אל-ברטו גוזמן סוריאנו, הגיע ביום ב' לביקור של 4 ימים. הוא אמר בבואו כי יחסי הידידות בין שתי המדינות מקרבים לא רק את שתי הממשלות אלא גם את שני העמים.

בדברי ברכה קצרים בספרדית, אמר מר אבן, שהוא שמח לארח את גנרל גוזמן שבא לביקור גומלין, על ביקורו של מר אבן בלה-פאז בקיץ שעבר. הוא העלה על נס את שיתוף הפעולה בין שתי הארצות והביע תקווה, שבשיחות שינהלו השניים יקדמו את מטרות שתי המדינות.

הלוואה לזמן ארוך למשקיעים ערביים מעזה

מאת סופרנו בקרית ירושלים

ממשלת ישראל אישרה מתן הל-וואה של מליון ו-725 אלף לירה להאשם אמין אלשאווה מעזה, בת-נאים נוחים ולזמן ארוך, להקמת סוכנה לקילוף אורז ברצועת עזה.

בהקמת הסוכנה משקיעים היהו-דים בשלושה מליון לירות. התפוקה תהיה קילוף של שבעים וחמישה טון אורז ביממה. מספר הפועלים הקבוע יהיה עשרה.

ישראל: כוכבי בלגיה 85:92

מאת א. אמיר

נבחרת ישראל בכדורסל גברה אמש על נבחרת הליגה הבלגית בתוצאה 85 : 92 לאחר 40 : 45 לזכות הבלגים במחצית.

המשחק נפתח ביתרון ישראלי 10 : 8, 16 : 12, 20 : 14, ו-26 : 20. ממצב זה החלו הבלגים לצמצם את ההפרש הנקודות בינם לבין הישראלים ואף הצליחו להוביל 26 : 23, 28 : 27 ואף הצליחו להוביל 33 : 30, 36 : 34, ו-45 : 40 במחצית.

בתחילת המחצית השניה, הצליחו הבלגים לשמור על יתרונם, אולם ממצב זה של 51 : 46 לזכות הבלגים החלו הישראלים לצמצם את ההפרש 68 : 68, 79 : 79, ולקראת סיום ה-משחק, הם הגדילו את פער הנקודות 85 : 83, 92 : 85.

בנבחרת ישראל הצטיינו: ברקו-ביץ וקפלן, ובנבחרת הבלגית צירקס.

המשחק נערך ביד אליהו לפני 3000 צופים.

יהודי נעצר בלנינגראד

מוסקבה, 29 (יופי"ע) — יהודי בן 35 מלנינגראד, מיכאל סטוגוב, נעצר בשבת כאשר התכונן לנאום באמצעות הטלפון בפני קהל מאזינים בארה"ב — נמסר ביום ב' על ידי ידידיו של העצור.

הם סיפרו, כי במאי שעבר בי-קש סטוגוב לעלות לישראל עם רעי-יתו ובנו, אולם נענה בסירוב. לא-חר מכן קיבל מברק [illegible] רוס בארה"ב, ובו נתבקש לקרוא בילוי דעת באמצעות הטלפון בפני קהל מאזינים של 250 איש בטוסון שבמדינת אריזונה.

בעת שסטוגוב היה בדרכו למש-רד הטלגרף המרכזי כדי להזמין את השיחה הטלפונית נעצר על ידי ה-משטרה. לרעייתו לנה נאמר על ידי המשטרה, כי הוא עצור בחשד של החזקת נשק.

תלמיד ישיבה הודה בהצתה בניו-יורק

ניו-יורק 19 (עטס"א) — תלמיד ישיבה בן 16 הודה כי הצית שתי דליקות בבית-הכנסת של קהילת „בית אל" ברובע קווינס שבניו-יורק — מסרה הבוקר המשטרה.

הדליקה הראשונה ב-26 באפריל, גרמה נזק כבד. הדליקה השניה, אתמול, הוצתה במשרדו של הרב הרולד פירסט.

המשטרה מסרה, כי הצעיר, פיליפ ספירא, הודה, כי הצית את הדליקות כיוון שהרב פירסט סירב להעביר את המחיצה בין גברים ונשים בבית-הכנסת שלו.

סנגור מקווה לדו שיח בין אנשי רוח ישראלים וערבים

פריס, 29 (ע"צ) — נשיא סנגל ליאופולד סנגור הגיע היום לפריס והכריז כי הוא מייחל ל„כינון דו-שיח בין אינטלקטואלים ערביים ו-ישראליים, כדי לנסות לשים קץ ל-סכסוך במזרח התיכון".

נבנצאל: אהיה מוכן לפרוש

(סוף מעמוד ראשון)

רה רבה באומרו, כי על פעילות זו של האוצר לא חלה ביקורת פרלמנ-טרית מוקדמת בשלב קבלת ההתחיי-בויות ולא בכל המקרים פועל האוצר עפ"י קריטריונים מוגדרים. הוא אמר גם שישנם מקרים בהם מקבלי האש-ראי יכולים לעשות שימוש חוזר ב-כספים המבוססים למטרה שלא למ-ענה ניתן האשראי.

קורא לחסכון בשירותים

בהתייחסו לסוגיה של עסקאות ו-יחסים שבין האוצר לבין מוסדות כספיים, חברות הסקפה וחברות ביי-טוח, קרא הד"ר נבנצאל לחסכון בהוצאות עבור שירותים אלה. הרמה הגבוהה של הוצאות אלה משפיעה במישרין על יכולת התחרות שלנו בייצור לשם ייצוא וכמו כן יאפשר החסכון לרסן את העלייה ההולכת במחירים.

מבקר המדינה הדגיש, כי יש לב-דוק היטב אם הממשלה איננה כורכת לגורמים שמשק היא קונה בקשר רווחים גדולים מדי וקלים מדי, שאף אינם הדרושים מבחינה ענינית. ל-תופעה זו יש השלכות גם על ה-מינהל הציבורי, בתוך זה כמשיכת כו-חות מוכשרים משורות עובדי המדינה למשק הציבורי אל המשק הפרטי. הרו-וחים הגדולים מביאים לכך ש-המשק הפרטי יכול לשלם לעובדים בתנאים שהמשק הממשלתי והציבורי אינו יכול להתמודד אתם כלל.

הקפדה בטיפול במקרקעין

דגש מיוחד שם המבקר לממצאי הקרקעיים בנוגע לטיפול במקרקעי המדינה. כל מה שנוגע לענייני נדל"ן הוא בהכרח נושא רגיש, שכן גם דירה צנועה עולה היום הרבה עשרות אלפי ל"י ואילו ערכן של מקרקעין שלגביהן נעשית עיסקה, יכול להגיע למיליונים. ד"ר נבנצאל אמר כי האחראים בדרגים גבוהים צריכים ליתן את דעתם על כל עיסקה ועיס-קה, כי בעניין זה רק הצירוף של גור-מים הקיימים, קריטריונים ברורים. הקפדה מלאה בכל מקרה ומקרה על קיום וכיבודם עשויים למנוע תקלות.

קורא לזירוז בהקמת מקלטים

בדבריו קרא מבקר המדינה להג-ברת הפעולה בהקמת מקלטים ובהג-נה האזרחית. בנושאים אלה עס-קה הביקורת במשך שנים, אף כי לא הכל בא לידי ביטוי. הוא אמר כי בתחום זה יש 50 אחוז עשייה ו-50 אחוז משאלות לב. הוא קרא לכן ליתר דירבון לעשייה.

במסיבת העתונאים השתתפו: ה-מנהלת הכללית של משרד מבקר ה-מדינה גב' ר. גוטמן, המשנה למנכ"ל ד"ר גוטמן. עורך כתבי המבקר ד"ר גילון והדובר המשרד ש. קינן.

מזהיר מפני ההתפתחויות הכלכליות

ד"ר נבנצאל אמר כי הבקורת ה-כללית אינם יכולים להיות הגורם הבל-עדי שמשנה הווי האקלים בתחום מסויים, אולם היא מצביעה על הדב-רים ולפעמים גם על המדיניות. ב-הקשר זה ציין, שהוא מודאג מהתפ-תחות הכלכלית. אפשר לראות הת-פתחות, שבה נהיה במצב קשה ב-יותר מבחינת מטבע חוץ ומימון מע-רכת הבטחון. האם אפשר יהיה לשאול אז איפה היתה אז ביקורת של מדי-נה.

האוצר: הביקורת בעיתה

במסיבת עתונאים שנערכה לאחר הגשת דו"ח המבקר הסבירו מנכ"ל האוצר אברהם אגמון והמפקח הכללי באוצר מר א. רוטפלד את הערות שר האוצר בדו"ח. מר אגמון ציין, כי האוצר מקבל בדרך כלל את הערות הבקורת ומשתדל לפעול לפיו. רק במקרים יוצאים מהכלל חולק האוצר על דעת הבקורת, לדבריו חדרה ה-דעת הבקורת עמוקות למנהל ובספ-רות הסיגות ישנה התאפשרות כיצד יגיב עליהם המבקר.

מנכ"ל האוצר מסר, כי בעקבות הבקורת הגיע שר האוצר לסיכומים עם נציגי הבנקים בדבר שינויים ב-עמלות על הפצת אגרות חוב. הדבר יביא לחיסכון של עשרות מיליוני ל"י.

גרומיקו וקיסינג'ר

(סוף מעמוד ראשון)

סוריה, וההחזרה של מספר בלתי מוגדר של פליטים סוריים לבתיהם ברמת הגולן, הצבת כוחות או"ם בין קוי ישראל וסוריה, ודילול הכוחות הישראליים והסוריים.

(ע"צ) — שר החוץ האמרי-קני הנרי קיסינג'ר הגיע הי-ערב לאלג'יר לשיחות עם ה-נשיא הוארי בומדיין, במסג-רת השלב שלו למזה"ת.

קיסינג'ר באלג'יר

אלג'יר, 29 (ע"צ) — „אעשה את המקסימום כדי שתהיה התקדמות לקראת שלום שאותו יראו שני ה-צדדים כצודק", הכריז מר קיסינ-ג'ר בבואו לאלג'יר.

קיסינג'ר, שנתקבל בנמל התעו-פה ע"י שריף בלקאסם, חבר מוע-צת המהפיכה. הדגיש כי בא לאלג'יר כדי „להחליף רעיונות על המצב במזרח התיכון עם מנהיג בעל מע-מד, הנשיא בומדיין".

קיסינג'ר הזכיר כי נפגש עם בו-מדיין במרס השנה בואשינגטון, וכי סקר עמו „מספר בעיות בינלאומיות ובייחוד הבעיה במזרח התיכון".

4 מטוסים

(סוף מעמוד ראשון)

שנגרמו מאותה סיבה. הורם חודש כעבור שעה קלה.

דמשק מודה באבדן 2 מטוסים

דמשק, 29 (יופי"ע, עי"ר, ע"צ) — מטוסי המלחמה של סוריה וישראל התנגשו ביום ב' בקרבות אוויר מרים, אשר גלשו גם לכל תחומי המרחב האווירי של לבנון — נא-מר בהודעה מטעם הפיקוד הצבאי הסורי.

ההודעה הסורית מוסיפה, כי בקר-בות האוויר הופלו שני מטוסי קרב ישראליים מסוג „פנטום" ושני מטוסים סוריים מסוג „מיג 21". ב-הודעה קודמת מסרו הסורים, כי הפילו בכום „פנטום" ישראלי נו-סף בעזרת אש נגד מן הקרקע, יותר מאוחר הוסיפה דמשק עוד 2 מטוסים ישראליים להודעות הכזב שלה.

ישראל הכחישה את הטענה ה-סורית והודיעה מצידה, כי מטוסיה תקפו טנקים סוריים ויחידות אר-טילריה והנדסה בסביבות החרמון. בעקבות הפגזה סורית שנערכה עם עלות השחר על העמדות הישראל-יות בשיא החרמון.

250 נספו במפולת קרקע בפרו

לימה, 29 (עי"ר) — לפחות 250 איש ניספו ו-500 נעדרו אחרי ש-מפולות קרקע מחקו מעל המפה שני כפרים פרואנים בהרי האנדים — ועתה מאיים אגם ענק שנוצר בעקבות המפולות על 10 כפרים נוספים.

32 נהרגו בהדרדר אוטובוס

ניו דלהי, 29 (יופי"ע) — 32 נוס-עים נהרגו ו-22 נפצעו כאשר אוטו-בוס התדרדר לתהום דרומית מהרחה למאדראס, במדינה ההודית קירלה, מסרה סוכנות הידיעות ההודית.

מזכיר האו"ם יבקר בישראל, לבנון ומצרים

מרכז האו"ם, 29 (עי"ר) — מזכיר האו"ם קורט ולדהיים מתכנן ביקו-ריו בלבנון, ישראל ומצרים בחודש יוני, במהלך סיור במזה"ת ובאפריקה — אמרו היום מקורות יודעי דבר.

הוא עשוי לבקר גם בסוריה, ויגיע לסומליה לרגל ועידת הפיסגה של הארגון לאחדות אפריקה, אשר תערך במוגדישו ב-11—13 ביוני.

בין הפטיש והדוכן

ספיר: אינפלציה - צרת רבים

(אתמול בכנסת)

שר האוצר, פנחס ספיר, הרים אתמול ידיים. הוא הודה אתמול ב-מליאת הכנסת, שאמנם האינפלציה דוהרת, מנסים לעצור את הדהירה, ולעת עתה בלי הצלחה...

את הבעיה עורר הח"כ יגאל הור-ביץ (ליכוד) בישיבה מיוחדת של הכנסת, שכונסה לדיון בשני נושי-אים: התוקפנות הסורית והאינפל-ציה הדוהרת. מר הורביץ אמר ש-במדינת ישראל גוברת הדהירת ה-אינפלציה בשיעור גבוה משבשאר הארצות בעולם. לדבריו, תופעה שלילית זו נובעת מכך שהממשלה הזרימה כסף רב למשק מתוך רצון „לחזר אחר הבוחרים". הוא הוסיף שהממשלה תנהג כן גם לקראת ה-בחירות הבאות...

אתם מציעים פחות שיכונים?

בתשובתו אמר שר האוצר, פ. ספיר, שאמנם ישנה אינפלציה אך מה אתם רוצים — שאל — ש-נבנה פחות שיכונים? פחות בתי-ספר? נפעל פחות בקרית שמונה? ומה יהיה עם צורכי העליה, הבט-חון, החסד? כל אלה הם בלי ספק „גורמים אינפלציוניים" ואין להת-עלם מכך.

בהמשך דבריו הדגיש שר האו-צר, כי מחצית ההתייקרות המ-חירים בארץ מקורה בעליית המ-חירים של הדלק ושל חמרי הגלם בשווקי העולם. גם בעליית השכר יש חלק ובכלל, אמר, האינפלציה היא תופעה עולמית וצרת רבים...

ברוב קולות העבירה הכנסת את הנושא לבירור בוועדת הכספים.

הודעה לכנסת על רה"מ המיועד

בפתח הישיבה של הכנסת אתמול הודיע יו"ר הכנסת כי נשיא המ-דינה הודיע שלאחר התייעצות עם נציגי סיעות בכנסת. הטיל על ח"כ יצחק רבין את התפקיד להרכיב ממשלה.

התוקפנות הגוברת של הסורים

שעה קצרה לאחר שוועדת החוץ והבטחון של הכנסת שמעה פרטים מפי סגן ראש אג"ם על ההתקפות הסוריות בחרמון ותגובות נמרצות של צה"ל — עמד ח"כ ש. תמיר (הליכוד) והציע לדון על „התוקפ-נות הגוברת של הסורים".

מר תמיר, בנאומו בכנסת תיאר את המערכה הצבאית הנטושה ב-חזית הצפון. נפתחה מלחמת הת-שה מתמדת, כנראה לאחר הלקח שהפיקו הסורים במה שהתרחש ב-חזית הדרום, כפי שהשליט המצרי פתח בשעתו. בשעת המשא ומתן. במלחמת התשה, אם כדי לרכך את העמידה הישראלית בזמן המשא ו-מתן. ואם כדי להפגין כלפי פנים שכל הפרדת כוחות שתושג. היא כאילו תוצאה של הישג צבאי מצרי...

הח"כ ש. תמיר הביע חשש מפני לחץ אמריקאי עלינו וחשש מהר-הורים במחנגו שמא לא נוכל לקיים בידינו הוא הכרח הגנתם על קיו-מה של מדינת ישראל.

לא נדבר על המו"מ

שר הבטחון, מ. דיין, בפתח דב-ריו הודיע שלא ידבר בכנסת על המו"מ עם הסורים, בתיווכו של קיסינג'ר, כי הנושא שלשמו כונסה הכנסת הוא „התוקפנות הסורית".

לאחר מכן ציין השר דיין של-מעשה גם הליכוד בעד נסיגה חד-צדדית שלנו מאזור מסויים על אד-מת סוריה.

מקלטים לכל בתיה"ס

הצו העליון עתה הוא לדאוג להק-מת מקלטים בכל בתיה"ס במדינה — אמר אתמול יו"ר ועדת הכספים, י. קרגמן, בישיבת הוועדה. הוא מסר שוועדת שרים מיוחדת מטפלת במק-לטים בבתי-ספר. ובתקציב המדינה קיימת רזרבה מיוחדת למטרה זו. הוא ביקש להגדיל את תקציב התזונה בבתיה"ס ולכלול יותר ילדים בהסדרי התזונה.

הח"כ ש. לורין ציין בצער שלהש-כלה גבוהה במדינה מוציאה המדינה הרבה יותר מאשר המדינה יכולה להרשות לעצמה, וחבל גם שזה על חשבון החינוך היסודי. בעוד שלזה יש לתת עיקר תשומת הלב.

חברי הכנסת א. כלמר, י. בן-מאיר וח. קורפו העלו את עניין הגדלת תקציב תנועות הנוער וביקשו להזמין נציגי מועצת התנועות הנוער לדיון בוועדה.

חברי הכנסת י. פרץ וח. קורפו העלו את בעיית אי-ביצוע ההחלטות בעניין המדריכים המיוחדים למורים ב-ישובים מרוחקים.

מנכ"ל משרד החינוך סקר את תק-ציב משרד החינוך שבעיקרו הוא שמירה על הקיים. 25 מיליון תוספת ריאלית ניתנה בעיקר על נושאי ה-טיפוח והכשרת המורים.

ענייני החינוך בקריית שמונה

כמחצית מהמורים של קרית שמו-נה אינם גרים במקום, אמר ראש ה-עירייה א. אלוני לחברי ועדת החינוך שביקרו בקריית שמונה, וההחלפה שם אינה גבוהה, ולכן חסר ציוד למו-רים. למורים מבחוץ ניתן מענק מיו-חד. יש סחבת בהקמת מבנים לחינוך וחייבים להעלות את רמת החינוך ב-מקום, למנוע עזיבה.

הוועדה מבטיחה עזרתה

יו"ר הוועדה מר אברהם שכטרמן הבטיח לאנשי קריית-שמונה את מ-לוא העזרה הציבורית מצד הוועדה, במיוחד בתחום משיכת כוחות הוראה מעולים וקבועים לעיירה.

ח"כ יוסף שריד הציע לאשר תק-ציבים מיוחדים לקריית שמונה כדי שיהיו תמריצים למורים לגור ולעבוד במקום. הוא קרא למסע ציבורי לשם רתימת כוח אדם בהוראה לעיר. וכן הציע כי קבוצת הכדורגל של קריית שמונה תאומץ ע"י מפעל בעל אמ-צעים.

ח"כ חביב שמעוני דרש, כי יופעל לחץ על מוסדות הסתדרות המורים כדי שמורים יראו בעבודה בקריית-שמונה מפעל חלוצי.

ח"כ אורה נמיר הציעה לארח את ילדי קריית שמונה בקייץ בקייטנות בתל-אביב.

סוכם ששרי החינוך והאוצר ישתת-פו בישיבה מיוחדת של ועדת החינוך והתרבות, לדיון בבעיות קריית שמו-נה.

„ביקורי בשעה קשה זו — איננו מקרי"

„ביקורי בישראל דווקא בשעה-קשה אינו מקרי וידידות יש להפגין בשעה קשה" — אמר אתמול נשיא גואטמאלה, הגנרל אג'ניו קג'ל לאוג-רוד ליו"ר הכנסת י. ישעיהו, בבי-קורו בכנסת.

„בואך לישראל בימים אלה הינו אקט של ידידות והתעניינות. ביקורך חג לנו, אם כי שרויים אנו בעצב על הקרבנות היקרים של מלחמת יום-הכיפורים שטרם נתיימו" — אמר יושב ראש הכנסת לנשיא. בהמשך דבריו הזכיר יושב ראש הכנסת את גואטמאלה כ„הילדת של מדינת יש-ראל", והדגיש, כי יש לשמור על יחס מיוחד זה בין שתי המדינות גם ב-עתיד.

נשיא גואטמאלה הודה ליושב ראש הכנסת על דבריו והזכיר אף הוא את חלקה של גואטמאלה במסגרת האומות המאוחדות להקמת מדינת ישראל. כן הדגיש כי עד עצם היום הזה רוחש העם בגואטמאלה הבנה, אהדה וכבוד לעם בישראל. הוא הבטיח לעשות בתקופת כהונתו לחיזוק יותר של קש-רי הידידות הקיימים זה מכבר בין שתי המדינות.

יושב ראש הכנסת הגיש לאורח את מדלית הכנסת כשי.

יונה כהן

הלל: ישראל לא תנהל מו"מ עם המחבלים

ישראל אינה מכירה בכתובם של ארגוני המחבלים לדבר בשם מישהו, באשר ארגונים אלה אינם מכירים בקיומה וריבונותה של מדינת ישראל ואין לנו משא-ומתן על גבולות עם מחבלים — אמר אתמול שר המשטרה שלמה הלל, במסיבת עתונאים במטה משטרת מרחב חיפה.

במסיבה השתתפו סגן המפקח ה-כללי של המשטרה, ניצב א. דקל, מפקד המחוז הצפוני ניצב ש. אשד, מפקד משטרת מרחב חיפה ניצב-משנה מ. רזן, סגנו סגן-ניצב ח. פרנקל וקציני מטה אחרים.

שר המשטרה אמר, כי ישראל מו-כנה להידברות רק עם נציגים רשמיים של מדינות ערב השכנות, גם אם יהיו ביניהם אנשי ארגוני חבלה, באשר אין ישראל יכולה להכתיב למדינות ערב מי יהיו נציגיהן לשיחות. השר הטעים, כי אם ירדן תקבע מחר את יאסר ערפאת כנציגה באו"ם, לא ינטוש נציג ישראל את מקומו בשל כך.

בהתייחסו לדרישה להנהגת עונש מוות למחבלים, בייחוד לאחר הרצח בקריית שמונה. אמר השר, כי אי-הנהגת עונש המוות היא מדיניותה של הממשלה. הדימונות מהפעלת עונש המוות עד כה הוכיחה והצדיקה עצ-מה, אמר שר המשטרה, והוסיף, כי עונש מוות עלול להביא להסלמה. „היטבנו לעשות שבמלחמה בינינו לבין הערבים לא הוספנו את מימד עמודי התלייה", אמר השר.

שר המשטרה קרא לציבור להמשיך ולגלות עירנות, נוכח כוונותיהם של גורמים עוינים לגרום למתח, להכ-בדה ולשיבוש שיחות הפרדת הכוחות עם סוריה.

על שחרור אסירים בטחוניים

מר הלל התייחס לשחרורם של אסירים בטחוניים במסגרת ההסכם עם מצרים ואמר, כי על אף שחילופים אלה נעשו בהיעדר פרופורציה מת-אימה, הם מדגישים את החשיבות ש-אנו מייחסים לחיי הפרט. „כל המציל נפש מישראל חייב להסתכן בדברים לא סימפטיים ובכך עצמתנו", אמר.

עם זאת הדגיש, כי ישראל לא תיכ-נע לפעולות סחיטה לשחרור מחבלים, בהוסיפו שאין בחילופי אסירים בט-חוניים בשבויים ישראליים משום כניעה לסחטנות.

בתשובה לשאלה על היעלמו של עורך „אל פאג'ר", ג'ו נאצר, אמר השר, כי המשטרה ממשיכה במאמצים לפענוח התעלומה. בהוסיפו: „אין אמת בידיעות על קשר כלשהו לאי-שיות מרכזית או אחרת בגדה, וזה כזב או שמוש הזירה בגלל כך".

רק עשרים במעצר מינהלי

בעניין המעצרים המינהליים אמר השר, כי כיום נתונים עשרים מתוש-בי השטחים במעצר מינהלי, לעומת 1,300 עצירים מינהליים בתקופת שיא של פיגועים חבלניים בעבר.

בהתייחסו להיערכות המשטרה ב-עקבות לקחי השבה בקריית שמונה, אמר השר, כי המשטרה וצה"ל ערוכים לתת סיוע במקרי תפיסה דומים. בא-שר אין לנו אפשרות להבטיח, כי מקרים דומים לא יישנו.

ירידה לדולר ולזהב

לונדון, 29 (יופי"ע) — הדולר ירד היום לשערו הנמוך ביותר מ-זה ששה חודשים, וגם מחיר הזהב ירד.

המתנדבים נשארים בארץ

(ת"פ"ן) בעיצומה של מלחמת יום הכיפורים, גברה התסיסה ב-קרב הנוער היהודי בפזורה ו-רבים ביקשו לבוא לישראל כ-מתנדבים, „ולוא גם בשדרות ה-צבא", אך כזכור, בעקבות ה-פקת לקחים לאחר מלחמת ששת הימים, החליטה הסוכנות היהו-דית להגביל בואם ארצה של ה-צעירים, ולקיים סלקציה חמורה.

תצפית

כן החליטה הסוכנות לתבוע ש-המתנדב ישהה לפחות חצי שנה בארץ, והעיקר — בואם ארצה יהיה „על חשבונם הפרטי".

למרות מגבלות הוראות שעה אלה, באו יותר מ-6000 צעירים מתנדבים, וכעת נמסר, בתום מחצית השנה לשהותם, במובטח על ידם, הוברר כי רבים מהם א-מנם מוכנים להישאר בארץ.

מכל מקום מר מרדכי בראון, ראש מחלקת הנולץ והנוער ב-סוכנות היהודית במסרו פרטים על מבצוה זו, בכנס מתנדבים שנערך, השבוע, חזר וקרא ל-צעירים יהודיים אלה להמשיך את פעילותם למען המדינה ול-סייע להתארגנותם של קבוצות נוער חרושות, ולהביאם לישראל. העליה בקבוצות, הבהיר, מקלה גם על תהליך קליטתם והשתר-שותם בארץ.

זכותנו על ארצנו בחידון התנ"ך

(יכין) נעים ובעיתו היה ל-האזין לשאלות ולתשובות בחי-דון התנ"ך העולמי האחד-עשר לנוער היהודי. מחבר השאלות, יוסף שער, נתן דעתו לבעיות ה-שנה והנושאים המרכזיים בשא-לות היו: זכותנו על ארץ ישראל, מצוות יישוב הארץ, מלחמות ישראל על אדמתו והבריתות ש-כרתו בני ישראל עם עמי העולם.

כבר שאלת הפתיחה נתנה בי-טוי למצוות כיבוש הארץ, במוצאי שנת שמיטה, ללימוד תורה, ול-אחר מכן — ההבטחה האלוקית בברית בין הבתרים „לזרעך נ-תתי את הארץ הזאת", האמונה בזכותנו על ארצנו שהובעה גם במגעים מדיניים (שופטים, יא כ"ו). ומזה ל„תורת המלחמה" (אכזריותה של דבורה, בגבוע מישראל שסיכנו את נפשם ל-הביא חלליהם לקבורה, כי-אם שחרור שבויים ורדף אחרי כוחות האויב עד סביבות דמשק. למשה הקוו. החידון הפך ספירה לאומי עד ציון, מותה והרבים.

ברכה בהיסח דעת

(יכין) בבוא השר ד"ר י. בורג, יו"ר חבר השופטים בחידון ה-עולמי לתנ"ך לנוער היהודי, ל-חתום על תעודות השתתפות, ש-הוענקו לכל כ"ח הנבחנים, ש-עות מספר לפני החידון, תמה הד"ר שאין ב"ה בראש כל תעו-דה. הוא הספיק להוסיף בעט ידו ב"ה בראש אחת התעודות שנשארה במקרה בידיו. אחרי כן הוברר שהיתה זו התעודה של הנער חיים וורבר מקיאסה ש-שעות מעטות אחרי כן זכה ב-תואר חתן התנ"ך לשנת תש-ל"ד...

רבע מליון מטיילים ביערות הקהק"ל ביום העצמאות

(ק.ק.) מספר המבקרים ביע-רות הקק"ל בחג העצמאות ה-שנה היה גדול מן המשוער. רק באזור הצפון ירד מספרם ב-צורה משמעותית מחמת מזג ה-אויר: ברם באזור המרכז והד-רום עלה מספר המטיילים לע-מת השנה הקודמת.

באזור הדרום יצאו ליערות כ-35 אלף איש; ביער רוחמה הת-קיים מפגש עם 5000 עולים ב-שיתוף עם מרכז הסברה. ליער פטיש יצאו 5000 מתושבי אשקלון והסביבה ביער שהריה 5000 מב-קרים, ביער ערד — 4000. יתרם התפזרו ביערות נוספים.

באזור המרכז היה שיא של מ-בקרים: 130.000 איש. ביער בן-שמן — 5000 איש; ביערות ב-סביבות ירושלים 30,000 ויתרם ברכונים קטנים יותר באזור.

באזור הצפון: 20,000 בכרמל, 15,000 איש ביערות כנענה וב-חניתים של הגלבוע, כפר ה-חורש והר-דבורה עוד כ-10,000 מטיילים.

כן יצאו כ-10,000 איש ליערות הגליל המערבי, ביער בירייה הי-200 איש ובחורשת טל כ-1000 איש.

משרד התחבורה

המפקח על התעבורה

איסורי תנועה לכלי רכב איטי

כדי להבטיח את זרימת התנועה ובטיחותה, בדרכים לא עירוניות עמוסות, הוחלט לאסור בשעות השיא את תנועתו של רכב איטי (כולל רכב לא-מנועי) שאיננו מורשה או מסוגל לנסוע במהירות של לפחות 45 קמ"ש, במספר קטעי דרך, בנוסף לקטעים בהם אסורה כבר כיום תנועת רכב איטי.

האיסור יחול מיום רביעי, ט' אייר תשל"ד, — 1.5.1974

(אין האיסור חל על חציית הקטעים).

הקטעים והשעות מפורטים ברשימה להלן:

מספר הדרך	קטע הדרך מק"מ עד ק"מ	ציון המקום	שעות האיסור
.1	33—21.3	דרך ירושלים—ת"א משער הגיא עד משמר איילון	8.30—07.00 16.30—15.30
.11	15—10	דרך תל־אביב—חדרה צ. גלילות — צ. כפר שמריהו	" "
.13	44.5—0	דרך גהה צ. רעננה — צ. אשדוד	" "
.15	6—4.5	דרך תל־אביב—יהוד צ. הטייסים — צ. מסובים	" "

בכניסה לקטעים יוצב תמרור (מס' ב-53), המתיר כניסה לרכב מנועי בלבד המורשה ומסוגל לנסוע במהירות שאינה פחותה מ-45 קמ"ש, בציון השעות שבהן יחול איסור הכניסה והנסיעה, בתמרור (מס' א'-43) מתחת לתמרור ב-53.

איסור זה בא בנוסף לאיסורים הקיימים בדרך מס' 10 (כנות — נ.ת. בן-גוריון), בדרך מס' 20 (חדרה—חיפה). החלים בכל שעות היממה, ובדרך מס' 12 (נ.ת. בן-גוריון—צומת בני עטרות) בין השעות המצויינות בתמרור.

י. מלכא

המפקח על התעבורה

דו"ח מבקר המדינה לשנת 1973 הוגש לכנסת

משרד הבטחון

ממצאים קשים של מבקר המדינה בצה"ל

רכב קרבי, טנקים, חזלמ"ים ונגמשי"ם של מחסני החרום לא עברו בדיקה במשך שנים. — ליקויים במערך התובלה לשעת חירום. — תע"ש לא מילא הזמנות תחמושת במילואן בשנת 1973. — יחידות צה"ל עיכבו שחרורים שנדרשו לבצע. — תשלומי-יתר של 12 מיליון ל"י למגויסים. — פרשיות שחיתות ושוחד ביחידות בינוי. —

...צאים חמורים במיוחד כ... המעם בדו"ח המבקר על ...ת הבטחון, ובעיקר ב... נמצא כי רכב במחסני ...ם, ובתוכו טנקים, זח"... ונגמשי"ם, לא עבר ב... במשך תקופות ארוכות שנים. מנועים משוקמים ...זמן קצר מאד, כך שכר... הרכב הקרבי המשוריין ... תכנית המחשב לא הו...וכנה להובלה בשעת חי... כמו כן היו ליקויים באח...יוד חיוני בחיל הים.

...גם כי במהלך המלחמה הה... בשימוש ברכב כבד. בבי... שלומים למגויסים היו תש...ר של 12 מיליון ל"י.

כן מגלה המבקר פרשיות ...ושוחד ביחידות בינוי של ...ים השונים.

...ים הכוורים באחזקת רכב קרבי ...ו' ואי-ביצוע בדיקות תקו... ברכב במשך שנים נמצאו ...שנערכה בצה"ל. מבקר ה... מעיר שהיה בכך כדי לפגוע ...הרכב שאוחסן במחסני חי...

...צים מארס — יוני 1973 בדק מבקר המדינה את סדרי הכ...יבודות והמעקב אחר ביצוען ...הסדנאות שבפיקוד המרכז. ...נערכו בדיקות השלמה במפ...ממונה על סדנאות רכב בפי...מרכז ובמפקדה קצין חימוש

...ר תיקונים ברכב קרבי משוריין שבשימוש שוטף מוטל על ...לבצע בדיקות תקופתיות ד... ברכב. הרכב מאוחסן במחס...ים של יחידות הכפופות לפי...ו הוצגות במרחבו. הבדיקות ...יות והתקונים בעקבותיהן נר...יבטיח כשירות טכנית של ה...רמת כוננות דרושה.

...קר מצא כי תכנית העבודה ש...מפקדת פיקוד המרכז עבור ...לשנת 1972, הקיפה רק 61 ...מכלל הרכב שאוחסן במחסני ...ושלפי הכנית הכפיפות היה ...דנה לבצע בו בדיקות תקו... מפקדת הפיקוד הסבירה שהיא ...את הבדיקות התקופתיות רק ...רכב של יחידות הכפופות לה, ...ושלגבי רכב של יחידה אחרות ...במרחבה היה, לדעתה, על ...היחידות או העוצבות המבו...לאוג להבאת הרכב לסדנה ל...תקופתיות. הסבר זה לא תא...ל דעת הביקורת, כיוון שלפי ...הפיקוד העליון מוטל על ה...המרחבי לתכנן את הבדיקות ...הרכב של כלל היחידות הנמ...צרחב, ובהתאם לכך על ה...לזמנו לבדיקה.

רכב לא נבדק חמש שנים

...שינויים שונים שנעשו היה ...נה לבצע באותה שנה בדי...יותר מ-1000 כלי רכב: 335 ...ים ונגמשי"ם, 117 נושאות ...136 ג'יפים ו-456 משאיות. ב...בשנו הבדיקות רק ב-44 אחוז ... וחלק ניכר מהרכב לא נבדק ...3 עד 5 שנים — תקופה ה...הרבה על זו שנקבעה בהו... בשני סוגים של משאיות היו ...קשיים סכביים בביצוע הבדי...בשל כך לא היה טיפול ברכב ...שך חמש שנים ויותר. אך גם ...פוות מספר המשאיות האלה, ...הביצוע של הבדיקות התקו...ביותר כלי הרכב ל-54 אחוז

...קר קובע כי גם בביצוע בדי...קופתיות בטנקים היה פיגור ...אחוז עד 20 אחוז, לפי סוג ...או לפי סוג הטנק.

...קה מסורגת, שהקיפה 34 כלי ...מבהם טיפלה הסדנה, התברר ...מוד מכלי הרכב האלה שהה ...זמן ארוך יחסית, מפני שלא ...ספל בו סמוך לכניסתו לסד... מפני שהעבודה נעשתה בהפ...מושכות בין הטיפולים השו... כלי רכב שהו בסדנה 41 עד ...12 כלי רכב בין 61 עד 71 ...כלי רכב כ-72 עד 99 יום. ...צמה ארכה ב-21 מכלי ה...לו 5 עד 10 ימים בלבד וב...עים 11 עד 18 יום.

...אשר הבדיקות התקופתיות ...ך במצמצמת מכלי הרכב, ה...הסדנה כוח אדם כפי שהוק...יצוע בדיקות בכל כלי הרכב. ...שעות העבודה שנרשמו בכל ...הקופתיי היה גדול אפילו ...נב, כאשר ההפרשים במאות ...יותר לכל כלי רכב.

...ממצאים אלה מוסר הדו"ח ...שקיים משרד מבקר המ... המפקדה הממונה על הסד... פיקוד המרכז ועם בנציגי מפ...פיקוד. באוגוסט 1973, הוא ...על התמורה הרבה שבאי... הבדיקות התקופתיות ברכב ...שנים מספר. היה בכך כדי ...בכוננות הרכב שאוחסן מחמ...ים מלבד הבלאי המוגבר ש...של כך לרכב — קובע ה...כמו כן עמדה הביקורת על ...שפי את סדרי המינהל בסד... הפיקוח על תעסוקת כוח

...בר 1973 הודיע ראש מטה פי...כז למבקר המדינה על ה... שנקטה מפקדת הפיקוד כדי ...ביצוע הבדיקות התקופתיות ...רכב המאוחסן במחסן החירום ...ידות שבמרחב הפיקוד. כן ...ראש המטה כי נעשית בדיקה ...כח האדם של היחידה כדי ...לצרכים.

מנועים שוקמו התקלקלו מהר

...הביקורת על סדרי אחזקת ...ב ותובלתי באחת מסדנ...ד המרכז שנערכה בתקופת ...יוני 1973, נבדקו גם ההוד...ל החלפת מנועים בטנקים, ...רכב אחר. המנועים להוח...רובם משוקמים וחלקם חד...אורך של שני מנוע לטנק ...25 אלף ל"י. הבדיקה ה... מנועים. התוצאות היו: ...מנועים נתגלו תקלות עוד תוך ...תבם ברכב וב-68 מנועים ...שעת פעולה מעטות של ...לאחר נסיעה של מספר ...35 מנועים, מהם 17 ל...התולפו. לאחר מספר גדול

יותר של שעות מנוע או קים, אך גם חלק מהם לא הגיע לניצול בהי-קף הדרוש.

במהלך הבירורים עם מפקד מרכז שיקום ואחזקה בקשר לבלאי הניכר במנועים משוקמים, נמסר לביקורת סקר שערכה מפקדת קצין חימוש רא-שי בדבר הסיבות שגרמו להשבתת מנועים לטנקים ע"י סדנאות שונות. בין היתר נאמר בו ששיטת ההרצה של מנועים לטנקים, הנהוגה במרכז שיקום ואחזקה, מעמיסה עומס יתר על המנוע וגורמת לבלאי מוגבר. סיבות נוספות לבלאי המוגבר היו פעולות המנוע בטמפרטורות גבוהות ומערכת סיכה לא יעילה. עוד נאמר בסקר, באשר לשיטת ההרצה של מנועים לטנקים, שתהליך ההרצה הוא שונה מזה שהיצרן ממליץ עליו, ולפי חוות דעתו של סוכן היצרן תה-ליך ההרצה הנהוג הוא בלתי מתאים. נמצא גם שלא תמיד הורצו המנועים עם מערכת סינון אוויר כנדרש.

בהקשר זה מציין הדו"ח כי הצורך בשינוי מערכת סינון האוויר הוע-לה גם בסקר קודם שנערך בינואר 1972. אך רק ביוני 1973 הקציבה מפקדת קצין חימוש ראשי סך של 18 אלף ל"י לשם פיתוח וניסויים של מערכת סינון חדשה. מתברר כי הטיפול בפיתוח זה נדחה לשנת 1974...

הביקורת עמדה על החומרה ש-בממצאים וציינה שמלבד ההוצאה ה-כספית הניכרת, שגורר בלאי מוגבר של מנועים, יש בכך כדי לגרום ל-פגיעה בכוננות הרכב הקרבי ה-משוריין.

ליקויים בגיוס רכב תובלתי לשעת חרום

הסעת גייסות הובלת ציוד ואפ-סניה נעשים ברכב תובלתי של מרכז תובלה, מלבד הסעת ההובלה הנע-שות ברכב תקני שבידי יחידות צה"ל. עם גיוס מערך המילואים ל-מלחמת יום הכפורים היווה הרכב התובלתי של המרכז כ-25 אחוז מכ-לל הרכב שגוייס לצה"ל.

גיוס רכב נעשה עפ"י צו התייצ-בות לשעת חירום (רישום ציוד ו-גיוסו). התקנות קובעות כי כלי רכב שנקרא להתייצבות, חייב בעליו ל-העמיד לרשות הצבא את כל ציוד העזר המחובר אליו. בפועל נמצא כי בחלק גדול מכלי הרכב שהתי-ייצבו לגיוס חסרו גלגל רזרבי ו-מגבה, ורוב המשאיות שהיו אמורות להתייצב עם סולמות ויריעות לכיסוי הגיעו בלעדיהם. ללא סולמות מר-פעת נפח ההובלה ברכב בכ-40 אחוז. המרכז פנה אל בעלי הרכב כדי ל-קבל מהם ציוד שחסר, אך לא הוצ-יא, בדרך כלל, צווי תפיסה. הפ-עולות שעשה המרכז בעניין זה לא היו מקיפות.

תוכנית המחשב לא היתה ערוכה לתובלה

עם פרוץ המלחמה הופעל מרכז תנועות מטכ"לי, שעסק בתכנון תנו-עות, הקצאת אמצעי הובלה ופיקוח על הביצוע. מפקד מרכז התובלה עמד בראש מרכז התנועות וסגנו ב-ראש מרכז ההובלה. לאחר גיוס המי-לואים גדל מספר היחידות הכפופות למפקדת מרכז הובלה פי שלושה.

מערך התובלה של המרכז מנוהל באמצעות מחשב מאז שנת 1970. מבקר המדינה מצביע על כך שתכנית המחשב לא היתה ערוכה לניהול ההובלה בשירות חירום. עם פרוץ המלחמה עבר הרישום והדיווח של מערך ההובלה לשיטות ידניות, שלא היתה מתורגלת. זאת בשעה שכמות הנתונים גדלה במידה מרובה ביו-תר. החלטות נתקבלו בלחץ של זמן והפעלת מערך ההובלה נעשתה מסו-בכת מאד לעומת התקופה שקדמה למלחמה. הדבר שיבש את מערכות הרישום והדיווח.

בתקופת הלחימה היו מקרים רבים שיחידות לא החזירו למרכז, במועד שנקבע את כלי הרכב והדבר שיבש את התכנון של המשך העסקתו. יחי-דות מסויימות שלא גייסו את מלוא מצבת הרכב הייעודי שלהן, או ש-איבדו רכב במהלך הקרבות, המשי-כו להשתמש ללא אישור ברכב ה-תובלתי המגויס שהועמד לרשותן זמנית. כלי רכב רבים, עמוסים תח-מושת או ציוד אחר, נשארו זמן רב בהמתנה לפקודה ... או ברשות יחידות לוחמות, בלא שפורקו אותם. היו אף מקרים שיחידות נטלו לעצמן כלי רכב תובלתי, מחקו מעליו את סימני הזיהוי של מרכז תובלה והשי-תמשו בו למטרות שונות, כגון מחסן או מגורים, וסירבו להחזירו.

גם בנובמבר ובתחילת דצמבר 1973 היו מקרים רבים שכלי רכב תובל-תי הוחזרו באיחור של ימים ואף שבועות מספר. למרות שמפקדת ה-מרכז קיבלה מפלוגותיה דו"ח יומי על רכב שלא חזר במועד, היא לא נקטה מיד באמצעים להחזרת הרכב. מבקר המדינה מצביע על מקרים ש-יחידות שונות הזמינו כלי רכב ולאחר שהתייצב במקום שנקבע לו — ל-עתים במרחק של עשרות או מעל מאה ק"מ — הוא הוחזר לפלוגה, מ-קום שלא היה בו צורך, או שלא התאים למשימה או שנציג היחידה המזמינה לא היה במקום. במקרים אחרים המתינו כלי רכב שעות רבות ואף ימים שלמים להטענה או לפרי-קה. הדו"ח מביא שתי דוגמאות אופ-ייניות:

• בדצמבר 1973 התחתם מרכז בינוי בתומכים לשם הובלת קוביות בטון מבית חרושת בראשון-לציון למתנות ברמת גולן. ההובלה נעשו בנתמכים של בית החרושת (התומך הוא היחידה הנהדרת, הכולל את ה-מנוע ואת תא הנהג, והנתמך הוא חלק הרכב הנושא את המטען). שלושה תומכים שהועמדו לרשות מרכז בינוי בין 9 ל-14 בדצמבר 1973 לא ביצעו את ההובלות על קוביות בטון אלא 45 הובלות של קוביות בטון מראשון לציון לקרית גת ולאיזור המרכז, שלא לצורכי צה"ל. בסוף דצמבר 1973 מונה קצין בודק ל-

חקירת הענין. הטיפול במקרה ו-הסקת מסקנות לא נגמרו עד לסיום הבקורת.

• משאית כבדה הועמדה לרשות מפקדת פקוד מרחב שלמה למשך 26 ימים, בנובמבר ובדצמבר 1973. מ-דו"ח על תעסוקת הרכב שהגיש ה-נהג עם שובו התברר שבמשך כל התקופה נעשו רק שלוש הובלות עם מטענים. במשך 17 יום המתינה ה-משאית ללא תעסוקה. בשאר הימים היא ביצעה נסיעות ללא מטען, אחת מבאר שבע למפרץ שלמה ושש ב-מרחבי סיני.

בסיכום ממצאיו בעניין זה קובע המבקר שהפעלת מערך ההובלה ה-מטכ"לי מאז מלחמת יום הכפורים היתה מורכבת ביותר והמרכז מילא את משימתו בדרך כלל בהצלחה. אולם הממצאים מעידים על ליקויים בהפעלת הרכב וניצולו, אי-קיום נה-לים והפרות משמעת בהפעלת הרכב ואחזקתו, כאשר התגובה עליהן לא הייתה נמרצת דיה.

יחידות צה"ל עיכבו הוראות שחרור

מבקר המדינה מצביע בדו"ח על כך שיחידות צה"ל לא ביצעו הוראות לשחרר מגוייסים על פי החלטות שנתקבלו מסיבות משקיות.

הגיוס הרחב עם פרוץ מלחמת יום הכפורים העמיד את המשק בפני בעיות של מחסור בעובדים ובמיו-חד בתפקידי מפתח. עד סוף ינואר הוגשו לועדות הצבאיות המטפלות בעניין זה כ-60,000 בקשות לשחרור ומאלה נענו כ-12,000. הדו"ח מוסר כי במקרים רבים לא ביצעו יחידות צה"ל את הוראות השחרור או שבי-צוען התעכב זמן ניכר. ב-3 בינואר 1974 עדיין לא בוצעו 1041 מתוך כ-10,000 הוראות שחרור שהוצאו עד 15.12.73, וזאת לאחר שב-9.12.73 פנה ראש אכ"א לאלופי הפיקודים בדרישה להורות על ביצוע השחרורים ללא דיחוי. פניית ראש אכ"א באה מכיוון שבסוף נובמבר היו כ-1750 הוראות שחרור שלא בוצעו.

בנושא השחרור משירות חירום מ-סיבות משקיות מעיר המבקר כי ה-רשויות האחראיות לא פיתחו די ה-צורך מערכת קריטריונים לקביעת עדיפויות של תפקידי מפתח במשק. כתוצאה מכך בוצעו השחרורים בעי-קר לפי הקריטריונים של צה"ל בל-בד והיו אף מקרים שמוסדות צה"ל נאלצו לשקול את עדיפות התעסוקה האזרחית בעת החלטותיהם.

המבקר מציין כי אי-הפעלה כראוי של הליכי השחרור יש בה כדי ל-הכביד על מקומות העבודה, על ה-חיילים ועל משפחותיהם, ואף לעורר — שלא לצורך — ספקות בהפעלתו הצודקת של עצם השחרור מטעמים משקיים. ככל שהגיוס הרחב נמשך יש יותר משקל להסדרים נאותים בעניין זה והדרוש שהן צה"ל והן הגורמים האזרחיים ישקדו על הנה-גתם והפעלתם התקינה, תוך תיאום מלא ביניהם.

תשלומי יתר בסך 12 מיליון ל"י שולמו למשפחות המגוייסים

משרד מבקר המדינה בדק את סדרי התשלומים למשפחות החיילים בתקופה שמפרוץ מלחמת יום ה-כפורים ועד ה-15.1.1974. נמצא כי בוצעו תשלומי יתר בהיקף של מיל-יוני ל"י ע"י מה"ש (מינהל השי-לומים) ובעקבותיהם מקרן ההש-וואה.

לפי רישומי מה"ש לסוף דצמבר 1973 נתהוו עד אז תשלומי יתר ש-הסתכמו בסך של כ-9.6 מיליון ל"י ששולמו ל-48700 חיילי מילואים, ביניהם חיילי הג"א, ששירתו פחות מחודש וקיבלו תשלום עד סוף ה-חודש. הסכום, עד סוף ינואר 1974, הגיע ל-12 מיליון ל"י והמספר ה-חייבים עלה ל-54 אלף. סכום זה אינו כולל תשלומי יתר מקרן ההש-וואה, אם כי תשלום יתר מצה"ל גורר אחריו תשלום יתר מהקרן.

המבקר אומר כי העובדה שעלה בידי צה"ל לבצע כבר בסוף אוק-טובר 1973 תשלום למאות אלפי מגוייסים, היא הישג לא מבוטל שיש לזקפו לזכות ההכנה הטובה שנע-שתה. הליקויים שנתגלו בביצוע ה-תשלומים של צה"ל עצמו נעוצים בעיקר במערכת דיווח לקויה ובענין זה יש צורך בשיפור ניכר.

כמו כן מצביע הדו"ח על תופעה אחרת: מתוך כלל השיקים למשפ-חות החיילים החזיר הדואר למה"ש עד 25.1.74 כ-23 אלף שיקים שלא נמסרו לנמענים, ברובם מחמת שי-בוש בכתובת. כ-15 אלף משיקים אלה נשלחו שנית לאחר בירור ה-כתובת ברישומי צה"ל. שיקים מוח-זרים נשמרים במה"ש במאגר מיו-חד. בסוף דצמבר נמצאו במאגר כ-8000 שיקים, בחוזרים שהסתכמו ב-יותר מ-5 מיליון ל"י. מבקר המדינה דורש לעשות יותר לאיתור הכתובות של משפחות החיילים ע"י פנייה ליחידותיהם או סיור לחיפוש כתו-בות, ובכך למנוע סבל במשפחות רבות ולסייע בידן להגיע לתמיכה ל-קבלת המגיע להן. עוד הצביעה הבי-קורת על כך שסדרי השמירה של השיקים שהוחזרו לא היו נאותים.

אשר לתשלומי היתר אומר ה-מבקר כי צה"ל מסתפק בניכוי תש-לומים אלה רק מחיילים שנקראו לשירות מילואים פעם נוספת. אין זה צודק שמהם בלבד ייגבה התשלום הי-תר ויש לדאוג לגבייה גם מאלה ש-לא שירתו כלל או לא נקראו שוב לשירות. גם על קרן ההשוואה לע-שות לגביית תשלומי היתר ששולמו.

ליקויים בתהליכי מיון בקורסים לחיל הים

בחיל הים מתרכזת הביקורת ב-אחת היחידות אשר מלבד פעולותיה בתחום המבצעי היא עוסקת בהכשרת חיילים לתפקידי לחימה וכן בפיתוח אמצעי לחימה ובאחזקת כלי שיט.

בדיקת המסמכים הנוגעים לשלושה מחזורים של קורסים ממושכים העל-תה נשירה גדולה של החניכים מ-הקורסים. הסיבות לנשירה היו: הת-קדמות בלתי מספקת ואי הסתגלות; אי התאמה מסיבות רפואיות ועוד סיבות אחרות. החיילים שנשרו מ-הקורסים הוצבו לתפקידים שונים מחוץ לחיל ובהם לא ניתן להפיק תועלת ממשית מההכשרה הימית ב-תקופת היותם בקורס. מבקר המדי-נה מצביע על הצורך בשיפור תהליכי המיון של המועמדים לקורסים כדי למנוע הפסד ... שידות הוצאות.

באותה יחידה הוקם צוות לפיתוח אמצעי לחימה. נמצא כי הצוות לא השלים משימות שנכללו בתכנית ה-עבודה המאושרת, אך לעומת זאת הקדיש 20 אחוז מכלל ימי העבודה באותה שנה בפיתוח נושאים שלא נכללו בתכנית המאושרת. במסגרת זו פותחו פריטים שלא מצאו אותם מתאימים לשימוש.

סיכון ציוד ופגיעה במשימות

אחזקת ציוד לחימה נעשית בדרך כלל בבתי מלאכה של היחידה וב-חלקה במספנת חיל הים או בעזרת ספקים אזרחיים. בדרך כלל נעשו פעולות האחזקה בציוד הקשר וכלי שיט בתדירות הדרושה. אולם המבקר מציין כי לגבי מרבית הציוד האלק-טרוני וציוד אחר, המותקן בכלי שיט או משמש אותם, לא הוכנו הוראות אחזקה וכן לא היה דיווח על ביצוע האחזקה.

המבקר מצביע על עשרות מקרים שבהם לא נבדק הציוד לפני הוצאתו לשימוש וכן על 13 מקרים בהם הו-צא ציוד שהוכרז בו פריטים חשובים או שהיו לא תקינים. „באי בדיקה של הציוד לפני הוצאתו לשימוש, יש כדי לסכן את שלמות הציוד, או את היכולת לבצע את המשימה, של-מענה הוא מתפעל", אומר המבקר.

(סוף בעמוד 4)

ד"ר י. א. נבנצאל: אין התקדמות מספקת במינהל

מבקר המדינה ד"ר י. א. נבנצל הניח אתמול על שולחן הכנסת את הדו"ח השנתי 24 לשנת 1973.

במבוא לדו"ח מציין המבקר כי היו נושאים אשר נדונו לפני פרוץ המלחמה, ובעקבותיה ירד מקומם בסולם העדיפויות, והיו אחרים שמשמעותם השתנתה שינוי יסודי; לעומתם עלו נושאים רבים עקב המלחמה, שהביקורת לבדיקתם היתה דחופה וראויה להגיע לסיכום בהקדם.

התוצאה היא שהדו"ח, שהוכן תוך חודשים מעטים מאז הפסקת האש, כבר כולל ממצאי ביקורת רבים הקשורים למלחמה.

הד"ר נבנצל מזכיר כי מזה שנים מציין מבקר המדינה, על יסוד ממצאי הבקורת ותוצאות הבירור של תלונות הציבור גם יחד, שלעומת יעדים אחרים אינה ניתנת, בדרג הקובע לגבי ניהול עניני המדינה, עדיפות ראויה ל-צורך הבולט להביא לשיפור ב-מינהל, בפעולתו בין בת-ליו ובמגעיו עם הציבור, בהס-כתותו ובתחומים לא מעטים גם בתקינותו. אלה הם ערכים אשר הכל דוגלים בהם; מה שדרוש הוא מאמץ גדול ומתמיד לשם יישומו הלכה למעשה. בכל שנה יש הישגים רצויים, אולם בכללו-תם אין הם מצטרפים לכדי מידת ההתקדמות הדרושה. המלחמה שינתה בהרבה את מצבה של מדינתנו ואותה התוצאה היא — מדגיש המבקר — שאנו מוכרחים לתת-יתנו ביתר קפידה לכל תחום בחיינו הציבוריים, מבחינת תרומתו האפשרית לציבוננה החזקה של המדינה. העלאת רמתו של המינהל הציבורי עשויה ללא ספק להיות בעלת משקל רב מאד במישור הכלכלי והחברתי גם יחד.

יחד עם דו"ח הביקורת הונחו על שולחן הכנסת הערותיו של שר האוצר. במבוא להערות אלו אומר שר האוצר פ. ספיר כי השפעת מלחמת יום הכפורים הטביעה את חותמה על חיינו הציבוריים והחברתיים, דבר המחייב את כולנו לנהוג ביותר חסכון, יעילות ותקינות בניהול הפעולות הממלכתיות והציבוריות. „אני תמים דעים עם מבקר המדינה כי למינהל הציבורי תפקיד רב חשיבות במישור הכלכלי והחברתי וכי יש להמשיך לעשות ל-העלאת רמתו ולשיפור דפוסי פעולתו", אומר שר האוצר.

✱

בהכנת הכתבות על ממצאי מבקר המדינה השתתפו: ברוך אדלר, יעקב ארלשטיין, יצחק רויטש, א. דורון, ו-ש. מ. סיסר.

משרד האוצר

עסקאות בהן מועברים מיליונים בלי אישור תקציבי נאות

ביקורת חריפה על שיטת ה-הלוואות הצמודות. — נוצרים התחייבויות של מיליארדים ש-אינם משתקפים בתקציב. — פיגורים בשומת-מס לעצמאיים וחברות. — „משקיעים" ביקשו יבוא עבור מפעלים מאושרים ש-לא הוקמו כלל.

בקורת על עסקאות האוצר, אשר באמצעותן מועברים מיליוני ל"י לידי משקיעים שונים, תעשי-יינים ובנקים, בלי אישור תקציבי נאות, כלולה בממצאי דו"ח מב-קר המדינה על משרד האוצר. המבקר עומד במיוחד על בעיות ההלוואות והערבויות המטילות עול כבד על התקציב בעוד שהממש-לה נוהגת הלוואות בלא הצמדה וכריבית נמוכה.

בדין וחשבון מוזכרת העובדה כי זה שנים מספר שמבקר המדינה עומד על ההסדרים השונים לכיסוי הפרשי הצמדה, ובמיוחד על הפער ההולך וגדל בין עלות הכספים המגו-ייסים ע"י הממשלה לבין תנאי ה-הלוואות הבלתי צמודות הניתנות ע"י והעומס שיוטל כתוצאה מכך על תק-ציב המדינה בעתיד.

יתרת ביטוח ההצמדה על מלוות חוץ עלתה במהירות ובהתמדה מ-190 מיליון דולר ל-440 מיליון דולר תוך פחות משלוש שנים. החל משנת 1970 מאשר האוצר ביטוחי שער ב-סכומים ניכרים וגדלים על אשראי ספקים גם בקשר עם יבוא רכב וציוד מכני כבד. גובה האשראי המבוטח מגיע לעתים ל-90 אחוז מערך הציוד המיובא. האוצר גובה פרמיות רק עבור סכומי הקרן המבוטחים, אך ביטוח ההצמדה ניתן גם על הרי-בית. הפרשי הפרמיה מכוסים מתוך התקציב. שיעורי הפרמיה שנקבעו נעים בין 2.5 אחוזים ל-6 אחוזים, אולם בחלק מהמקרים מקבל האוצר על עצמו את תשלום הפרמיה במלו-אה או בחלקה. יתרת סכומי הפרמיות מגיעה ל-74 מיליון ל"י. מכאן שבכל מקרה של פיחות יכסו הפרמיות ש-ניגבו רק כ-18 אגורה לכל דולר — בעוד אשר הממשלה תצטרך לכסות מתקציבה את ההפרש שבין סכום זה לבין השער החדש שייקבע.

המבקר אומר כי הסדרי בטוח ה-שער נועדו לאפשר גיוס כספים לצר-כים חיוניים; אולם הקריטריונים ל-עולם לא הוגדרו כיאות ולא קיים פיקוח על ביצוע ההלוואות ולא בכל מקרה נקבעו יעודי התמורה.

התחייבויות לכיסוי הפרשי הצמדה למדד

מהממצאים עולה ביותר חומרה בע-יית ביטוח ההצמדה למדד המחירים שהיקפה גדול יותר. בגין הלוואות מסויימות גובה האוצר פרמיה של 0.09 אחוז עבור הבטחת ההצמדה לקרן ולריבית בהלוואות מכוונות ל-מפעלים באיזורי פיתוח הפרמיה היא אף שלילית, כלומר, הריבית שגובה האוצר איננה מכסה את הריבית ש-הוא משלם על אגרות החוב ולא נש-ארים סכומים לבטוח הפרשי הצמדה. במקרים מיוחדים מאשר האוצר בטוח הצמדה כאשר גובה הפרמיה הוא בין 0.26 אחוז ל-6 אחוזים. אישורים כאלה ניתנים ע"י האוצר לחברות השקעה, מוסדות כספיים, מפעלי תע-שייה, חברות שיווק, חברות התחבורה, בתי מלון, קרנות חקלאיות ועוד.

הדו"ח מספר כי לשתי חברות הש-קעה אישר האוצר ביטוח בדיעבד עבור השקעות שבוצעו מספר שנים קודם לכן, בסכום של 20 מיליון ל"י. כמו כן אושר ביטוח הצמדה רטרו-אקטיבי על הלוואות קופת העולים הכלולה בכך 116 מיליון ל"י, וזאת תמורת פרמיה של 3.5 אחוזים.

נמצא גם שבמקרים רבים מאשר האוצר ביטוח הצמדה לתקופה ה-עולה על הזמן הנדרש לביצוע ה-פרויקטים למענם ניתנו. במקרים אלה משתמשים הלווים בכספים ה-זולים למטרות שונות אינן בהכרח המוכשרות. למעשה יוצא שאותם גו-פים יכולים להלוות את הסכומים — באמצעות אגרות חוב — לממשלה בהצמדה מלאה.

הלוואה מכוונת נועדה לקבוצת לווים האמורים לעמוד בקריטר-יונים קבועים, למטרות פיתוח ו-בשיעור מסויים מעלות ההשק-עה הכוללת. המבקר אומר כי אי-שור ביטוח הצמדה מחוץ להסדרים אלה ובשיעורי פרמיה שונים מרחיב את מסגרת ההלוואות הבלתי תקצי-בית הניתנות בריבית נמוכה ויוצר מערכת שיעורי ריבית משתנים ה-נקבעים באמצעות החלטה בדרג מינ-הלי עם הסיכון הכרוך, בכך להת-הוות עיוותים כלכליים האחרים.

מנתוני הדו"ח מתברר כי בשנים 1970—1973 הסתכמו ההלוואות ש-ניתנו מחוץ לתקציב, ואשר לגביהן קיימת התחייבות האוצר לכיסוי הפ-רשי הצמדה, בסכום של כ-5 מיל-יארד ל"י. סכום זה איננו כולל את הריבית על ההלוואות שגם עליה חל ביטוח הצמדה.

24 מיליארד לירות מילוות פנים

המבקר מצביע על הגידול הרב בהיקף מילוות הפנים, כאשר חלק מהגידול הינו תוצאה של הפרשי הצמדה. בסוף מרס 1973 הסתכמה יתרת המילוות ב-24 מיליארד ל"י — מהם 72% צמודים למדד. יתרה זו נוצרה כאשר 4.9 מיליארד ל"י הת-ווספו כתוצאה מהפרשי הצמדה ו-הצטברות ריבית — במשך השנה. בשנה 1973, כאשר עליית המדד הוכפלה, יהיה הגידול מהצטברות ריבית והפרשי הצמדה — גבוה יו-תר.

אך לא רק החוב המצטבר שתש-לומו יחול בעתיד גדל, אלא שגם הפרעון השוטף עלה: מ-1570 מיליון ל"י ל-3860 מיליון ל"י בשנה האח-רונה.

הממשלה מפעילה באמצעות בנ-קים למשכנתאות, תכניות מכוונות ל-שיכון לעולים חדשים, לזוגות צעירים ולמשפחות נזקקות. כיוון שאי-אפ-שר לגייס כספים שיאפשרו מתן הלוואות למשתכנים אלה בתנאים סבירים, מתבצע הדבר בסיוע מת-קציב.

במסגרת התכניות נשאר בידי ה-בנקים מירווח בין המחיר שהם מ-שלמים בעד הכספים לבין זה שהם גובים בשיעור של אחוז ורבע ב-תוספת הצמדה ועוד אחוז ללא הצ-מדה. במסגרת תכנית המימון לזו-גות צעירים המירווח של הבנק הוא עוד יותר גדול ומגיע ל-2.34 אחוזים בהצמדה מלאה.

מבקר המדינה קובע כי הכדאיות לבנקים אינה מתמצית בגובה ה-מירווח בלבד: גורם חשוב נוסף הוא הפער בין מועדי גביית הכספים לבין מועדי פרעון ההנפקות. בתקופה ש-בין שני מועדים אלה עומדים הכס-פים לרשות הבנק.

הבנקים נהנים מכיוון נוסף. הלווה מתחיל להחזיר לבנק את ההלוואה בתשלומים חדשיים שווים, אולם ה-בנק למשכנתאות מתחיל לשלם ע"ח אגרות החוב רק החל מהשנה הש-שית או החל מהשנה התשיעית לפי הענין. מכאן שבתקופה הראשונה מצטבר בידי הבנק חלק גדול מה-סכומים שגבה באותה תקופה.

בתקופה האחרונה חלו שינויים מרחיקי-לכת לטובת הבנקים ע"י קי-צור תקופת ההלוואה למשתכנים וה-ארכת-תקופת ההנפקה לבנקים — מה שמאפשר להם לנצל הון זול זה. יש גם שהלווה מסלק את ההלוואה לפני תום תקופת ההלוואה בעוד שההתח-שבנות של הבנקים עם האוצר נ-ערכת לפי לוחות הסילוקין המקוריים בלא שמובא בחשבון הפרעון המוק-דם. התוצאה היא שכספי תקציב ש-נועדו למימון הלוואות סוציאליות ב-תנאים נוחים במיוחד עומדים לרשות הבנקים האפותיקאים לשימושם ה-חפשי במשך תקופה ארוכה. הבנקים נהנים, איפוא, מהסובסידיה בדרך של הפרשי הצמדה והפרשי ריבית המשולמים להם ע"י האוצר ללא פ-רמיה.

פרשת בתי הזיקוק

האוצר מכר לחברה „לישראל" 26% מבעלותו על בתי הזיקוק ב-חיפה. אך מסתבר שבפרשה זו היו כמה צדדים שאינם תואמים כללי ני-הול ציבורי תקין.

יו"ר הדירקטוריון של בתי הזיקוק העריך את שווי המפעל ב-240 מי-ליון ל"י. צוות מקצועי מטעם האוצר העריך באוגוסט 1969 את השווי ל-210 עד מיליון ל"י. השווי הנאמני של נכסי החברה לפי מחירים היס-טוריים, שהם נמוכים מהשווי האמי-תי בהתחשב באינפלציה, הסתכם ב-סוף 1969 ב-157 מיליון ל"י. שתי חברות פיננסיות שהן בעלות מניות בחברה „לישראל" העריכו את שווי המפעל ביוני 1970 ב-85 מיליון ל"י בלבד. אולם החברות נמנעו מלהוצ-יא את החומר על פיו ביססו את הערכתם — ואת היכבצותם זו ניפקו בתדירים סותים. ואוצר החברה „לישראל" אף שילבו תמורת „הע-רכה" זו 40 אלף דולר.

בינתיים הציע האוצר למכור את המפעל על בסיס שווי של 120 מיליון ל"י. ועדת הכספים של הכנסת אף אישרה זאת. המבקר מעיר: „מהחומר שהועמד לרשות הביקורת איננו ברור כיצד נקבע סכום זה". בינתיים לא נחתם חוזה בין האוצר לחברה „ל-ישראל", אך שני הצדדים נוהגים כאילו סוכם מכירה בסכום האמור. אומר הדו"ח: „לדעת הביקורת אין זה הולם כללי ניהול ציבורי תקין שעסקה בעלת היקף כה גדול תוס-כם בלא בצורה של חוזה משלם ה-מחייב בכל תנאיו ותכפוחיו".

בינתיים פרש יו"ר הדירקטוריון של בתי הזיקוק כניהול קודם את ה-כהונה מטעם האוצר ומונה לכנכ"ל החברה „לישראל". בתוקף תפקידו זה הוא ייצג את החברה בהסכם ה-מכירה.

החברה „לישראל" קיבלה עבור השקעתה תנאי הצמדה לדולר והיא זכאית לשלם את חלקה יומיים לפני הפיחות — וכך זכתה תוך יומיים ב-30% הפרשי פיחות. ועוד: לחברה „לישראל" הובטחו תנאים מועדפים בקבלת דיבידנד. על כל 100 דולר ת-קבל החברה „לישראל" 9 דולר ו-הממשלה רק 6.75 דולר על השקע-תיה במקביל.

בסיכום אומר המבקר כי המחיר והתנאים אשר ניתנו לחברה „לישר-ראל" אינם נראים כמבוססים דיים. ל-מדינה יש אמנם ענין בהשקעותיהם בארץ של בעלי המניות בחברה „ל-ישראל", אולם ענין זה כבר מצא את מלוא הביטוי ביהדותם שהחוק המיוחד שנחקק לענין זה מעניק לה. לפיכך יש מקום להעריך את התנאים של כל עיסקה עם החברה לגופה וללא התחשבות בשיקול זה. אך, כאמור, בפועל היו הדברים שו-נים.

ה„עיסקה" במכירת מפעלי „רוגוזין"

מבחי כאוהו מנגון שלם גם במכי-רת מפעלי רוגוזין באשדוד.

בשעת הקמת המפעל הוקצו לחברה 800 דונם קרקע, בעוד שלמעשה היו דרושים למפעל 100 דונם בלבד. ב-מכתבו לשר האוצר העריך יו"ר ה-דירקטוריון את ערך המפעל — בלי הקרקע — ב-30 מיליון ל"י. כלכלן של רשות החברות הממשלתיות ה-עריך את השווי ב-35 מיליון ל"י. ב-1971 הודיע יו"ר הדירקטוריון ל-שר האוצר שחברת השקעה העריכה את המפעל ב-24—26 מיליון ל"י בלי קרקע, בעוד שהוא מעריכו ב-32.9 מיליון ל"י.

במחצית השניה של 1971 התנהל מו"מ עם משקיע אמריקאי. סוכם שהוא ירכוש את המפעל על בסיס הערכתו הראשונה של יו"ר הדירק-טוריון בתוספת 30% הפרשי פיחות, דהיינו בסכום של 36 מיליון ל"י בלי הקרקע. כאן ניתנה הנחה של 2.9 מיליון ל"י על פי הערכתו המתוקנת של יו"ר הדירקטוריון — אשר עבר בשלב זה לצדו של המשקיע החדש, כתור מנהל המפעל.

באוקטובר 1971 נחתם הסכם המ-כירה, סוכם שהקונה ישלם רק 6 מי-ליון ל"י במזומן ואת היתרה ב-שש תשלומים. לפי חישובי המבקר יוצא שהמחיר הממשי, בעקבות ד-חיית התשלום, הסתכם רק ב-24 מי-ליון ל"י.

בידי החברה השאירו גם 380 דונם קרקע בלתי מנוצלת שלפי המחיר דאז, של 10 אלפים ל"י לדונם, היו שווים כ-3 מיליון ל"י. זוהי, איפוא, הנחה נוספת על המחיר המקורי. ממצאי הביקורת מראים עוד כי ל-מעשה יכול היה המשקיע החדש ל-ממן את כל הרכישה מכספים שהצ-טברו בקרנות הפנימיות של המפעל עצמו.

ליקויים במעקב על עיסקות מטבע חוץ

דו"ח המבקר מצביע על כך שאגף מטבע חוץ איננו מקיים מעקב מספיק אחרי העברות תמורות יצוא, באש-ראי, תנאי התשלום ושיעורי הרי-בית. הבקורת בדקה גם השקעות ב-חו"ל שבוצעו באישור האגף והבדי-קה הקיפה 50 מבין 130 השקעות ש-אושרו. נמצא שברוב המקרים לא קויים מעקב סדיר אחרי קיום התנ-אים שנקבעו באישורים. נמצאו מק-רים בהם לא עקב האגף במשך שנים אחרי עיסקות השקעה שהוא אישר.

כמו כן העלתה הביקורת שאגף מ-טבע חוץ באוצר איננו ערוך להפעלת פיקוח יעיל על העברותן ארצה של עמלות סוכני יבוא. מבין 400 סו-כנים שנשאלו השיבו על שאלוני ה-אגף רק 40 והאגף לא נקט בצעדים כדי לקבל תשובה משאר הסוכנים.

מינהל הכנסות: פיגור בגביית מסים מעצמאיים וחברות

בבקורת במינהל הכנסות המדינה נמצאו ליקויים בגביית מסים מעצ-מאיים ומחברות. נציבות מס הכנסה מטפלת ב-217 אלף תיקים לשומות עצמאיים וחברות. נמצא כי בסוף מרס 1973 לא נסתיים הטיפול בקרוב ל-150 אלף תיקים עד לשנות המס 1970, מזה 26 אלף עד שנת 1968 ו-42 אלף עד שנת 1969.

כתוצאה מכך נוצרים הפרשי מס משמעותיים בתיקי העצמאיים. בהק-שר זה מציין כי השומה הסופית גבוהה בכ-40 אחוז בממוצע מהסכום שהוצהר עליו ולגבי חברות בכ-15%. המבקר קובע כי בנסיבות אלה נש-ארים בידי הנישומים הפרשי מס ב-סכומים ניכרים במשך תקופה ארו-כה, כשגביית הריבית על ההפרשים מוגבלת לתקופה של 6 חדשים בלבד. דבר זה יש בו כדי לעודד נישומים לדחות ככל האפשר את מועד ער-כת השומה ע"י הארכת הדיונים ו-התדיינויות. המבקר קובע שיתרות החוב של העצמאים והחברות גד-לות בקצב העולה על הגידול ב-גבייה בפועל.

במשרדי מס רכוש מצא המבקר כי במספר מקרים לא היה מידע מעודכן על נכסי בתי מלון ולא נערכו שו-מות בזמנן. בין המקרים קרה שבעלי מלון שרכשו מגרש בשנת 1970 חו-יבו במס רק באוקטובר 1973, בס-כום של 710 אלף ל"י עבור 4 שנים, וזאת בעקבות הבקורת.

במקרים רבים ניתן פטור ממס ר-כוש המגיע למלונות-תיירות גם ע-בור דירות המגורים של בעלי בית המלון ומגרשיו.

קיבלו פטור מפעל מאושר עבור בתי מלון שלא הוקמו

בבקורת באגף המכס נמצא כי הוא לא היה ערוך די לבדיקת יבוא ל-מטרות הקמת מפעלים מאושרים. יבוא זה מסתכם ב-1.2 מיליארד ל"י לשנה ופטור ממכס שהיה חל עליהם מגיע לעשרות מיליון ל"י לשנה.

הביקורת העלתה שני בתי מלון שהחלו לשחרר סחורות, ואשר סכום הפטור הגיע אצל אחד ל-650 אלף ל"י ואצל השני ל-302 אלף ל"י, לא הוקמו כלל.

כמו כן מצביע המבקר על כך ש-אגף המכס איננו ערוך לביקורת מש-לוחי יצוא, שבגינם מוחזרים מסים עקיפים בסכום כולל של 800 מיליון ל"י לשנה.

מה פגום בדירות השרד

ממצאים בעלי ענין העלתה הבי-קורת לגבי החזקת דירות שרד ומדי-רות שרד.

ועדת הדיור המרכזית אינה מנהלת רישום לכל דירה ודירה. אין לה גם רישום מרוכז של בלאי הדירות והכספים שהושקעו בהן. לא נערך גם ריכוז על ההוצאות השוטפות. ... של הדירה עברות רבות של תיקים לבתים שהריהוט הוכר ישן והומר ש-קף. ללא הפרידה וללא בפתה — בצה שבדובר ב-3430 חודרים (לפי הישיבה לא כלאה). המבקר מצביע על כך שלא בכל המקרים שילמו המחזיקים בדירות השרד דמי שכירות. נתגלו מקרים שהתפנו דירות בלא לדווח על הפינוי ... באירך ניתנה הארכה למחזיקי דירות לאחר תום תקופת השכירות ולא דווח על המכונות.

המבקר מתריע על כך שדמי ה-שימוש שנקבעו עבור הדירות, בסך שבין 70 ל"י ל-100 ל"י לחודש, ב-

(סוף בעמוד 5)

מנהל מקרקעי ישראל

עיסקות מוזרות ואי-קביעת מחיר ריאלי לקרקעות

מינהל מקרקעי ישראל, על העיס-קות המוזרות שלו, שבאמצעותן ניתנות ליזמים שונים הטבות בסכו-מים גדולים ע"י אי קביעת מחיר ריאלי לקרקעות הנמכרות להם, מ-שמש גם בדו"ח הנוכחי מטרה לחיצי הביקורת של מבקר המדינה. בסיכום הוא אומר, בלשון החריפה, כי נמצאו חריגות הן מכללי היסוד ומהסדרים שנקבעו לגבי דרכי ביצוע הקצאות ו-הן מהחלטות ספציפיות של המינהל לגבי פעולה בודדות. המבקר תובע ממינהל מקרקעי ישראל לנקוט צע-דים באותם במקרים של חריגה מנו-הלים.

והרי כמה דוגמאות לעיסקות ש-נעשו עם מינהל מקרקעי ישראל:

בירושלים אושרה הקצאת קר-קע להקמת מלון בן 350 חדר, וה-מלצה של משרד התיירות, ש-לפיה נהלם למכור את הקרקע ללא מיכרז, בתמיהה לחבר-ה אחרת מזו שהמינהל אישר לה את הקרקע, אם כי היה קשר עסקי בין שתי החברות.

עם חברה אחרת, שקיבלה קרקע להקמת מלון, נהגו באפליה ע"י שסרבו למכור לה את הקרקע, למרות שהדבר אושר לה.

חוזה חכירה להקמת מלון בן 400 חדר בירושלים נחתם חצי שנה לפני שהנהלת המינהל אישרה את ההח-כרה. בעיסקה זו קיבלה גם ההנהלה „בגיני האומדן" סכומי כסף נכבדים על פיתוח קרקע למרות שלדעת ה-מבקר לא הגיע לה כסף על כך.

מחנה צבאי במחיר סמלי

הדים לעיסקה המשקיע פאלון בר-כישת מחנה הצבא שנלו אנו מו-צאים בדו"ח הנוכחי, בסעיף המדבר על „החכרת שטח של מחנה צבאי בירושלים". בעיסקה זו העריך ה-שמאי הממשלתי את שווי הקרקע ב-12 מיליון ל"י ואילו במיסמכים פנימיים של המינהל מדובר על הערכה גדולה פי 3—4 מזו של השמאי. עיסקה מסובכת זו נסתיימה בכך שעברו כמה שנים מאז החל ה-טפל בה. המשקיע לא עמד בהת-חייבות הבנייה שלו. בסופו של דבר נתברר כי לו המתין המנהל עד להשלמת הפיתוח, התכנון וקביעת היעד היה הדבר מגדיל בהרבה של שווי הקרקע, כשתוך שנה אחת בלבד עלה ערכה ב-45 אחוזים. המבקר קו-בע כי ההסבר של המינהל על סט-יותו מהשיגרה עומד בסתירה מפו-רשת להחלטת הממשלה בענין המ-דיניות הקרקעית.

פרשה מוזרה היא מכירת בנין האוכרה כמו בתיא למשקיע ש-התחייב להקים במקום בית מלון. הבנינים המגורשים שייכים לממשלה ולעיריה. לפי החוק אין אפשרות למכור בנין עירוני שברשות הממש-לה ואפשר רק להחכירו. למרות זאת נמכר הבנין וההערכה לגביו נעשתה בשלב מוקדם מדי ואפשר היה לקבל מחיר גבוה בעשרות אחוזים מזה ש-נתקבל למעשה לו היתה נעשית ה-הערכה במועד מאוחר יותר.

גם בירושלים נמכרה קרקע ליזם ללא סמכות חוקית המכירה אף בר-צה למרות שהקונה, שהחזיק את הקרקע כשוכר לא שילם דמי שכירות ועל אף תביעת הפינוי נגדו.

חריגות אחרות מתייחסות לשורה נוספת של מכירות ללא מיכרזים, או ללא אישורים מתאימים וכן על קבלת מחירים נמוכים מדי מאלו שאפשר היה לקבל בעד הקרקע.

משרד העבודה

פועלים קיבלו שכר בצ'קים ללא כיסוי

הביקורת במשרד העבודה התר-כזה השנה ברשות לתכנון כח אדם. רשות זו עוסקת, בין היתר, ברי-שום עובדים חיוניים. המרותקים חייבים בשירות מילואים, בהתאם לגילם ו-כושרם הגופני. מהביקורת מתברר כי עשרות חיילים כשירים לשירות לא נקראו לשירות פעיל ברציפות מש-נתיים ועד ארבע שנים. באותו זמן שירתו אחרים כל שנה את מלוא השירות שלהם. מספר חיילים שירת זמן רב מהמחזור, 4 עד 13 יום. חיי-לים שוחררו משירות מסיבות רפו-איות ללא אסמכתאות מתאימות.

הביקורת בשירות התעסוקה העל-תה מקרים שפועלים קיבלו שכר ב-צ'קים ללא כיסוי והשירות סימן את חובות המעבידים לתקופה מסויימת.

במקרה אחד שילם שירות התע-סוקה לעובדים את השכר בעוד שהשירות לא קיבל את התמורה מהמעסיק קרוב לשנה.

לשכות עבודה רשמו הנדסאים ו-עובדים מקצועיים שהיו במלאי שהם נדרשו להציג תעודות המעידות על הכ-שרתם המקצועית.

במחלקת עבודות ציבוריות שבמש-רד העבודה נתברר כי במיכרזים לעבודות של התקנת רמזורים כנ-ההפות למעשה שתי חברות בלבד. בעבודות של תיקוני רמזורים לא הוחזרו חלקים פגומים ואין וודאות שאכן הוחלפו החלקים.

משרד החקלאות

הפיקוח על המצב התברואתי של החלב הוא רופף

הפיקוח על המצב התברואתי של החלב, כמצב ויצורו ועד לשיווק הקמעונאי, בהשוואה לתקנים שנקבעו, הוא רופף — קובע מבקר המדינה בביקור-תו על משרד החקלאות, שהת-רכזה השנה בעיקר בענף ה-חלב.

המבקר מציין שמדובר במצרך עמ-כי רגיש, ביחוד בתנאי הארץ, וכן הצורך שמשרד הבריאות ומשרד ה-חקלאות יגבירו את פעולותיהם בת-חום זה.

ממצאי הביקורת עולה כי משרד הבריאות אינו מקיים פיקוח סיבתי על תובלת החלב, אחסנתו ושיווקו לקמעונאי. אחת מבין ארבע המח-לבות המייצרות חלב בפוסטר יצרה ושיווקה במשך שנה חלב שבו מספר החיידקים היה גבוה במידה גדולה מהנורמה. משרד הבריאות הגיש תביעות נגד המחלבה אך זו המשי-כה לייצר ולשווק חלב ... משרד המבקר סבור שיש צורך לשקול אפשרות לנקיטת אמצעים יעילים יותר כאשר קבוצות שאינם מביצים את מטרתם.

בדבות על „מבצע אלף" ו„מבצע 600" שערך משרד החקלאות לפיתוח הרפת במשקים המשפחתיים, מציין המבקר כי בשנים 1969—1972 גדל ייצור החלב כ-200 ל-210 מיליון לי-טרים, בעוד שלפי התיכנון רק ב-משקים שנכללו בשני המבצעים הללו היה הייצור צריך לגדול ב-35 מיליון ליטרים לשנה. מכאן, שהתוצאות שהושגו היו מצומצמות מאד.

המבקר סבור גם כי הבנאות המח-יר בענף החלב, שהגיעו בשנים האחרונות ל-0.2 — 0.3 אחוזים הן נמוכות בהשוואה לענפים אחרים.

לגבי התמיכה בענף החלב מציין המבקר כי חלב שהיה קיבל תמי-כה נמוכה מזו שקיבלו גבינות, למ-רות שבמחירהן יקר יותר הולך ב-המחירים אף איננו בפיקוח.

כושר פריקה בלתי מספיק לגרעינים

בתקופה של 3—4 שנים, עד 1979, לא יספיק כושר הפריקה הקיים ל-טיפול בכמות הגרעינים שהמדינה תייבא — אומר המבקר בהתייחסו ל-עיכובים בהקמת המגורה החדשה באשדוד, שצריכה לכלול את התגבר בכושר הפריקה של גרעינים.

היבואנים של הגרעינים הרווי-חו בתקופה של ינואר 1968—אוגוסט 1971 3.5 מיליון ל"י יותר מכפי שהגיע להם כדמי עמלה, עקב הפי-חות שהחייב הודעת עמלה, אך הדבר לא נעשה — עולה מממצאי הבקו-רת.

המבקר בדק את הנושא של תוצרי הדבורה והשפעה על ההון ולדעתו יש צורך בכבה התוכים להשלים את הסדרים בענין הפיקוח על שיווק תוצרי הדבורה: בדיקת התוצרת משווקות וקביעת כמה שבילות ל-יקידים של תוצרי הדבורה בתוצרת.

כל מבקר בתערוכת ההתישבות עלה למדינה 15 ל"י

הביקורת על תערוכת ההתיישבות, שנערכה במסגרת חגיגות השנה לשנים, מצאה כי התערו-כה הוצלחה בדרך כלל בהצלחה ובספר המבקרים בה עלה על ה-צפוי. אולם, ליקויים בתהליך בבחירת העבודות ובהפעלת הת-ערוכה. כל מבקר בתערוכה עלה 30 ל"י ומחצי מסכום זה כיסתה הממשלה. אירוני הביקור בלבד עלו לממשלה 8 ל"י לכל משת-תף. הנהלת התערוכה העיסה 100 אלף תכניות שעלו לה 42 אלף ל"י. מהן נמכרו 18.500 בל-בד ולמבוק נאלצה לחלק את ה-תכנית חינם.

למבקר יש דברי שבח לתוצפת ה-פרחים, שפעולותיה הגבירו את ייצוא הפרחים. תוך התקופה קצרה יחסית בכלום נבכר בייצוא החקלאי. עם זאת, היו בביצועה מספר ליקויים מינהליים וכספיים.

חריגות מהקצבות המים

רוב הרשויות המקומיות שבהן נערכה ביקורת חרגו בצריכת המים מהקצבות המים שנקבעו להן ע"י נציבות המים — מתברר מהדו"ח על משק המים. ב-11 רשו-יות היו החריגות בשיעור של עד 20 אחוז וב-8 עד 30 אחוז. בכמה ערים עלתה הצריכה המים לנפש בשיעור ניכר. מתברר גם כי הקנסות שהוט-לו על כבה בהשישויות המקומיות, עקב צריכה יתר, בעיקר ע"י התע-שייה, לא נגבו מהמפעלים. הקנסות היו בכיבה של אלף עד 68 אלף ל"י. אי גביית הקנסות מהמפעלים מטילה את הנטל על כלל התושבים ומה-האת הכבירה של המפעלים כיחוד בעד החריגה — קובע המבקר.

הביקורת העלתה גם ליקויים רבים ברשויות המקומיות במדידות מים. בוילה על הכתה ההקניה אביזרים ומדי מים. ליקויים אלה גרמו לבז-בוז רב של מים. באחת הערים ה-גדולות סיפקה העירייה מים לבתים מ-שותפים הדיבים בלי שהותקנו בהם מדי מים דירתיים. הדבר לא תוקן במשך שנים. בעיר אחת התחברו קבלנים לרשת המים העירונית ללא ידיעת העיריה והדבר נתגלה רק לאחר תקופה ממושכת של שימוש.

הרשויות המקומיות אינן מנצלות כראוי את כל האמצעים העומדים ברשותן לשם השגת חסכון במים — קובע המבקר.

משרד החוץ

אין נוהלי עבודה בכתב

בבקורת שערך המבקר על המח-לקה הכלכלית במשרד החוץ, נמצא כי המחלקה לא עיבדה בצורה כוללת נהלי עבודה בכתב. תפקידי ה-מחלקה לא הוגדרו בצורה אופרטי-בית המצוה. במספר נושאים, כגון: יבוא בשהוני, נפט, פעולות פיננסיות בחו"ל, נמצאים בטיפולן של מחלקות אחרות. המחלקה לא הכינה גם תכ-נית עבודה שנתית או רב שנתית. המבקר מצא כי יש חוסר תיאום ל-פעילות הכלכלית בחו"ל. כן העיר המבקר שיש צורך להכין עתודה של נציגים כלכליים בחו"ל. כן יש צורך להגדיר את הכפיפות של ה-נציגים הכלכליים בחו"ל ולארגן ע-בודתם ליחידה אחת הכפופה לראש הנציגות. לבסוף הוחלט שהנציגים הכלכליים יהיו כפופים לנציג ה-בכיר בכל ארץ והנציג הבכיר יהיה כפוף לראש הנציגות באותה שירות. הנציגים הכלכליים שיצאו לחו"ל לא קיבלו הדרכה לפני כן על תפקידיהם. כן מציין המבקר על הצורך בהקצבת משאבים לפעול נגד החרם הערבי ואת כוח האדם הדרוש לכך, לאחר שהמחלקה שעסקה בכך בוטלה ו-תפקידיה צורפו למחלקה הכלכלית.

בבקורת על המחלקה הקונסולרית מצא המבקר שאין עד היום תקנון בעניין נושאים קונסולריים. עד סוף ברח 1971 לא היה הסדר תקצי-בי להגשת עזרה לאזרחי ישראל ב-חו"ל. המדובר באלה שנמצאו במצו-קה. לשנה 1973 נקבעה הקצבה של 25 אלף לירות. העזרה ניתנה בצורת הלוואה.

דו"ח מבקר המדינה לשנת 1973 הוגש לכנסת

משרד החינוך
ליקויים במערך החינוך במהלך המלחמה ולאחריה

האחריות להפעלת מערכת החינוך בשעת חירום מוטלת על משרד החינוך. הרשויות המקומיות, בתיאום עם הג"א, ועם מערך בליית. המבקר קובע, כי לא הכינו בהן במוסדות החינוך והגורמים האחראים לנושא, במהלך המלחמה ולאחריה, הנתונים הדרושים, שהיו עשויים לסייע להם להפעיל את המערכת ביעילות. עם פרוץ המלחמה חל צמצום במספר עובדי הוראה עקב גיוסם של חלק מהם לשירות צבאי. כדי להיערך למצב זה נדרשו מוסדות החינוך בהוראה מלאה לרכב ותיקי החירום להכין רשימות של מורי המוסד ועובדיו ונתוניהם האישיים, ולצרף רשימות של עתודה לכוח אדם אלטרנטיבי. בידי מוסדות החינוך לא היה מספיק לרכז את הנתונים הדרושים ולא הוכנו עתודות של עובדי הוראה לשעת חירום.

בהעדר נתונים אלה לא רוכז בידי מליית המידע שהיו בו כדי לסייע בהפניית עובדי הוראה, ממלאי מקום, למוסדות החינוך. בנסיבות אלה התקשו מוסדות החינוך באיתור עובדי הוראה ממלאי מקום במהלך המלחמה ולאחריה. היתה אי בהירות בקרב מוסדות החינוך בדבר הגורם שאליו הם צריכים לפנות כדי לקבל סיוע בעובדי הוראה.

בהמלצות הועדה להפקת לקחים בשעת חירום נקבע שלהבא יופעלו כל התלמידים המתנדבים אך ורק על ידי הגדנ"ע ובכלל זה תלמידים המופנים לעבודה במפעלים חיוניים.

כן התברר שהפרטים בתיקי החירום המתייחסים לשנת תשל"ד מולאו על ידי מוסדות החינוך באופן חלקי בלבד. בידי הרשויות המקומיות לא היו פרטים מעודכנים בדבר מצב המקלטים והציוד בהם.

האחריות להקמת מקלטים במוסדות החינוך מוטלת על הרשויות המקומיות. בבתי ספר מחוקים על משרד החינוך, מספר המקלטים גדל לאחרונה. הוקמה קרן מיוחדת לבניית מקלטים בבתי ספר בהיקף 30 מיליון לירות. עם זאת התברר, שבמוסדות חינוך רבים עדיין אין מקלטים העונים על צרכי בית הספר. העדר מקלטים בהיקף הדרוש ליד בתי הספר, מנע מגורמים שונים, התמדת גני ילדים לבתי ספר כפי שהוצע בהוראות משרד החינוך. למצב זה יש משמעות מיוחדת בהתחשב עם גילם הרך של ילדי הגנים.

המבקר סבור שהיה מקום לווסת תלמידים ולהצמידם למוסדות שיש להם מקלטים בשעת חירום. במחוזות שנבדקו לא ננקטו הצעדים הדרושים לוויסות תלמידים בשעת חירום.

חגיגות הכ"ה

בבקרת שנערכה על ארגון חגיגות הכ"ה למדינה על ידי מרכז ההסברה, התברר שהרשויות המקומיות עברו ברובן את הסעיף התקציבי המקורי שאושר, בשיעורים של עד פי אחד. כן העלתה הבקרת מקרים שלחשבון הוצאות חגיגות הכ"ה נזקפו הוצאות שאינן מתייחסות לחגיגות. כן היו מקרים שהוצאות הקשורות בחגיגות כוסו מכספים תקציביים אחרים כגון מכספי שכר עבודה. לשנת הכספים 1972 הועמד לרשות מרכז ההסברה סכום של 1,015,000 ל"י ולשנת 1973 הוקצב סכום של 5,212,000 ל"י לחגיגות הכ"ה. החשבונות שהוגשו עלו על סכום התקציב.

הכשרת כח אדם להוראה

משרד החינוך לא גיבש כלים מתאימים שיאפשרו לו לעמוד על היקף הפניה של בוגרי בתי המדרש למורים להשתלב במערכת החינוך. ברשות המשרד אין מידע בדבר אותם מסיימי בתי המדרש למורים, שלא פנו אל המחלקה לכוח אדם בהוראה לשם שיבוצם במערכת החינוך. ואף אין לו נתונים שנתיים שוטפים על מספרם של מסיימי בתי המדרש למורים שמהם ניתן יהיה ללמוד על שיעור הפניה של תלמידי בתי המדרש המפונים לעבוד בהוראה. מחקר שהמשרד עשה בשנת תשל"א בשיתוף עם האוניברסיטה העברית בירושלים, על בוגרי בתי מדרש למורים, בשנת תשכ"ז, מתברר ש־18 אחוז מאותו מחזור, לא פנו כלל למשרד בבקשת עבודה.

רבים מבוגרי בתי המדרש למורים הפונים בבקשה להשתלב במערכת החינוך, בסופו של דבר אינם נקלטים בהם. נתוני המחלקה לכוח אדם בהוראה מצביעים על כך שרק 62 אחוז מכלל בוגרי בתי המדרש למורים, שהופנו על ידה למחוזות בשנים תשל"ב תשל"ג, סודרו בעבודה. תופעה זו קיימת בכל המחוזות והיא בולטת במיוחד במחוזות תל אביב והמרכז. בהם הגיעו שיעורי הקליטה של בוגרים בשנת תשל"ג ל־4 אחוז ו־18 אחוז, בהשוואה לשיעורים של 72 אחוז במחוזות המרוחקים. המשרד לא קיים מעקב אחרי הבוגרים ולא איתר את הקשיים המעוררים בהשתלבותם. גם חלק לא קטן מקרב המורים העולים שהיו בטיפול המשרד לא נקלטו במערכת החינוך. היחידה לקליטת מורים עולים, חסרה נתונים על מספר המורים שנקלטו במערכת החינוך. בידי המשרד אין נתונים על היקף הנשירה של מורים ממערכת החינוך. לפי הערכות מגיעה הנשירה לכלל 10־12 אחוז מכלל המורים. הוא לא עשה גם לחקור את הסיבות לנשירה.

אחת האפשרויות לגיוס עובדי הוראה היא להחזיר מורות שפרשו מעבודתן, עקב לידה, לאחר שקיבלו פיצויי פיטורין. המשרד מאפשר החזרתן של מורות אלה, לא לפני שנתיים ממועד פרישתן, במקרים מסויימים רק כעבור שלוש שנים. בשים לב לדרישות הגדולות לעובדי הוראה, ראוי לדעת המבקר, שהמשרד יאפשר את החזרתן של מורות אלה להוראה, במועד מוקדם יותר.

בדיקה שנערכה במחוזות ירושלים, המרכז והדרום, העלתה שלקראת שנת הלימודים תשל"ד, לא היו במחוזות, נתונים מלאים על הצרכים שלהם בכחות הוראה. המפקחים איחרו בהעברת מידע על משרות פנויות. מאידך מסתמן במחוזות המרוחקים, עודף בסוג של עובדי הוראה, שבהם קיים מחסור במרכז הארץ, כך קרה בשנת תשל"ג לגבי גננות בחינוך הממ"ד. המחלקה נוהגת להפנות למחוזות המרוחקים, באופן אוטומטי, בוגרי מוסדות להוראה, אם אינם בעלי משפחות. הפעולה מכוונת להקלת המצוקה במקומות המרוחקים, אך מאידך יש לדאוג לצרכים הריאליים במחוזות, כדי להבטיח ניצול מירבי כל מאגר כוח האדם.

לא בכל מקרה — טוען המבקר — נשמרה העדיפות בשיבוץ המורים כפי שנקבעה בהוראות. נתוני המחלקה לכוח אדם מצביעים על כך שבשנת תשל"ג שובצו במחוזות שבמרכז 1,599 מורים חדשים, ביניהם 419 מורים לא מוסמכים, שעה שבאותם מחוזות לא סודרו 311 מורים שביקשו העברה אליהם למרות שהם קודמים בעדיפות למורים חדשים. גם זכאותם של מורים המועברים בתוך המחוז לא נשמרה בכל מקרה: בדיקה מדגמית של מורים בתמיד במחוז ירושלים, העלתה שבשנת תשל"ג, נתקבלו בתוך העיר מורים חדשים, שעה שבקשתם של 30 מורים ותיקים להעברה לעיר, נדחתה. בבדיקה מדגמית שנערכה בתיקיהם של 15 מן המורים החדשים, התברר שלא היו בנתוניהם האישיים כדי להצדיק העדפתם בשיבוץ בבתי ספר בעיר.

במשרד החינוך ובנציבות תלונות הציבור נתקבלו תלונות של מורים על שיבושים בטיפול בעניניהם ובכלל זה תשלום משכורות במהלך העברתם ממחוז למחוז.

אי ביצוע חוק פיקוח על — בתי"ס

המבקר מצא כי משרד החינוך לא השתלט על פרטי הבצוע של חוק פקוח על בתי ספר תשכ"ט 1969. התברר למשרד כי בהעדר כח אדם מספיק לא יכול לעמוד במעמסה בענין עריכת המבחנים לבתי ספר חדשים, ולכן הוחלט למקד את בצוע החוק, בשלב ראשון, באיזור תל אביב. לפי אומדני היחידה, הגיע מספר בתי הספר שהחוק מתייחס אליהם ל־751 מוסדות חינוך ו־1,900 גני ילדים. 751 המוסדות הם מוסדות מוכרים.

כל הרישיונות שהוצאו, הם זמניים בלבד. המבקר קובע שקצב התקדמות בהפעלת החוק היה אטי ואינו מבטיח עמידה בלוח הזמנים שנקבע בחוק להחלתו על כלל בתי הספר עד 1.9.75 גם הערכת המשרד היא שהחלת הפקוח לא תושלם במועד שנקבע בחוק. היחידה העוסקת במתן רשיונות לא נהגה לבקר במוסד שלהם ניתן רשיון זמני, בטרם שחידשה את הרשיון כדי לברר אם אמנם קוימו התנאים שהותנו ברשיון הקודם. רק במקרים בודדים נשלח נציג לביקור חוזר.

קריטריונים בלתי ברורים לתמיכה בארגוני ספורט

מבקר המדינה דורש שרשות הספורט תקבע קריטריונים מוגדרים ומפורסמים בכתב, לפיהם תקבע התמיכה לארגוני הספורט. בשנת 1972 העבירה הרשות לארגוני הספורט תמיכה בסך של 3.334.000 ל"י.

המשרד התנה את העברת הקצבה המיוחדת לשנת הכספים 1972 לארגוני הספורט, בהתחייבותם של הארגונים או הגופים הממנים שיעבירו סכום שווה לסכום שמעביר משרד החינוך, להקלת המצב. עד מועד סיום הבקרה הוגשו למשרד רק התחייבויות של המרכזים או הגופים הממנים להעברת סכום שווה להקצבת המשרד. אך הסכום הזה לא הוכה במאזנים השנתיים. לא נקבעו קריטריונים בכתב לכל יתר התמיכות.

בשנת 1972, קיבל איגוד הטניס 65 אלף לירות. איגוד הכדורסל 76 אלף. איגוד השחמט 15 אלף. איגוד ספורט נכים 47 אלף. אליצור 183 אלף. אסא 53.500. ביתר 143 אלף. הפועל 1.593.500 התאחדות לכדורגל 40 אלף. התאחדות לספורט 328 אלף. יורדי ים זבולון — 22.500. מכבי 411.000 קלוב התעופה 18 אלף. מכבי עולמי לארגון המכביה 150 אלף. הוועד האולימפי 77.500. ארגונים 111.000. נוסף לתמיכה מתקציב הרשות נהנים כל הארגונים הגדולים בתמיכת המועצה להסדר ההימורים בספורט שהגיעו בשנת 1972 ל־8,716,000 ל"י.

רשות הספורט מזמינה מחקרים בעניני ספורט. ליד הרשות פועלת ועדת מחקר. חלק מחברי הועדה שגם הם הגישו הצעות למחקר, השתתפו בדיוני הועדה בעת שנידונו ואושרו הצעותיהם. כך למשל אישרה הועדה במאי 1972 הצעת מחקר על פעילות גופנית וכושר גופני של נערים, כאשר בעל ההצעה היה אחד מחברי הועדה, אשר אישרה את ההצעה.

בשני מקרים אישרה הועדה הצעת מחקר עם חברות לפי יוזמתן בלא שהתמנו הצעות מחקר לרבות הצעות מחיר מחוקרים אחרים באותו תחום של מחקר. לא הוגשו דוחות על התקדמות העבודה בתקופת הביניים למרות ההנחיות שיש צורך בדוחות כאלה.

ליד הרשות קיימת ועדת מתקנים, חלק מחברי הועדה הם אדריכלים ומהנדסים. הם בעצמם עוסקים בבניית מתקני ספורט, כאשר הועדה הזו עדיין היותה גם ועדה מאשרת. היו מקרים שאותם מחברי הועדה ביצעו תכנון ועסקו בפקוח על הבניה של עבודות, שהם הציגו בעת היותם חברי הועדה. הרשות השתתפה במימון העבודות, ומקימי המתקנים הכירו את חברי הועדה כבעלי הרשות בייעוץ ובהכוונה. אחד מחברי הועדה זכה במכרז לתכנון גג לאיצטדיון כדורסל, בהמלצת הרשות, שלדבריה נעשה הדבר כדי לזרז את העבודה. על השתתפות הכספית של הרשות בהקמת מתקני ספורט מחליטים עובדים בכירים של הרשות, בלא שנוהלו פרוטוקולים שבהם ירשמו נימוקי ההחלטות על גובה ההקצבות. לא כל ההקצבות חולקו לפי קריטריונים שנקבעו.

משרד התיירות
יש צורך לעיין מחדש בביצוע ההסכמים

בביצוע מדיניותה לפיתוח ענף התיירות השתמשה הממשלה בדרכים שונות של מתן הטבות בעלות משקל כספי ניכר, כפי שעולה מהמימצאים בחלק מהמקרים לא הוקפד די הצורך על התקנות הטיפוליות של המקורות ולא תמיד במצב השימוש לרעה בהטבות שניתנו.

לדעת הביקורת יש צורך לעיין מחדש בדרכי הביצוע של אותם ההסכמים. זאת קובע מבקר המדינה בסיכום ביקורתו על משרד התיירות.

בין היתר מצביע המבקר על כך שהועדת ההשקעות של משרד התיירות אינה מסתמכת בדיוניה על תכנית אב כללית לפיתוח התיירות במדינה. מתברר כי לא נשמרו במידה מספקת ההנחיות של שיתופי מענקים הלוואה לבתי מלון. לא הקפד על ביצוע סדיר של בדיקת כלכליות, ארכיטקטוניות והנדסיות של פרויקטים; לא נבדקו אם אכן מילאו יזמים את התחייבויותיהם, והיו פיגורים בפרעון הלוואות ואין פיקוח מספיק לגבי ייבוא פטור ממכס של טובין שונים.

המבקר סבור שיש צורך באיחוד רשויות באגף לעידוד תיירות ולשירותי תיירות. ובמשרד התיירות דרושים שינויים ארגוניים שונים לשם ייעול פעולותיו.

לגבי החברה הממשלתית לתיירות אומר מבקר המדינה כי היא לא גילתה בהתארגנותה החדשה זריזות ובמשך כמה שנים, מאז שנוסדה לה פעילות מחודשת, היא לא הגיעה עדיין להיקף ניכר של פעולות.

בנק ישראל
המטבעות מתגוללות על הריצפה...

במסגרת הביקורת בבנק ישראל בדק המבקר את הטיפול במטבעות הזכרון המונפקים עבור החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות. הבדיקה טיפלה בין השאר במטבעות מזהב והכסף, רגילים וקשוטים, המונפקים ע"י הבנק ואשר להם ערך כספי גבוה. המטבעות מאוחסנים בכספת הבנק. הגישה לכספת היא לשני עובדים בכירים בלבד, שברשות כל אחד מהם מפתח. הביקורת העלתה שבמשך שנים לא נערכה ספירתם של כל המטבעות, ואם הפקידים נושאי המפתחות ערכו ספירות — הרי לא נערכו כל פרוטוקולים על כך.

בעת הבדיקה, שערך משרד מבקר המדינה בכספת, נמצא שבחדר הכספת, שבו מאוחסנים המטבעות, לא שורר סדר נאות. הארונות היו מלאים וחלק מן המטבעות היו מונחים על הריצפה.

משרד התחבורה
קשיי התחבורה בשעת חירום עקב תכנון וביצוע ליקויים

קשיים בתובלה בשעת החירום נגרמו עקב תכנון וביצוע לקויים — מתברר ממימצאי מבקר המדינה במשרד התחבורה, ברשות לתחבורה יבשתית, בתקופת מלחמת יום הכיפורים.

בתקופת המלחמה לא התעוררו בעיות בקנה מידה ניכר בהובלת מצרכים חיוניים ולא נוצר מחסור במזון לאוכלוסיה ולבעלי חיים. לעומת זאת היו קשיים בשטחים אחרים של תובלה.

ממימצאי המבקר מתברר כי נהגי משאיות רבים שרותקו לעבודה במליית לא היו מסוגלים לנהוג מסיבות גיל ובריאות. הסגל המינהלי המרותק לא הודרך במידה מספקת למילוי תפקידיו. גיוס הרכב האזרחי איחר בכמה שעות לעומת גיוס הרכב הצבאי והדבר זה גרם לתקלות שונות. בין היתר נבע הדבר מגיוס קציני קישור של רשות התחבורה טובוסים. והוסר קשר ישיר לתנועת הרכבת בדרום.

לשירות בצה"ל במקרים רבים לא אותר רכב מרותק משום שלא דווח על מכירת רכב או הוחלפו את מקום מגוריהם.

גיוס כח האדם היה לקוי ביותר וביום הרביעי למלחמה התייצבו ביחידות התובלה רק 41 אחוזים מנהגי המשאיות ו־24 אחוזים מכלל נהגי המתנדבים. לפי מפתח הגיוס שנקבע — 3 נהגים לשתי משאיות — היו צריכים להתגייס 3600 נהגים אך למעשה גוייסו 2600 בלבד. דבר זה גרם להשבתת משאיות בכמה יחידות.

ועדות רפואיות, שצריכות היו לקבוע כשירות לעבודה הופעלו רק שבועיים לאחר פרוץ המלחמה. ועדות שירות עבודה, לשיחרור מגיוס לשירות עבודה, עבודתן היתה מצומצמת.

ניצול חלקי של הרכב

פגמים ברישום הרכב הנהגים פגעו באפשרות של שימוש בהם וניצול נאות של הרכב. פגמים חמורים היו בניצול הרכב. בכמה יחידות עבד רכב 4 שעות ליום בלבד. בדרך כלל נסע הרכב כשהוא עמוס בטון אחד בלבד. ב־4 יחידות שנבדקו היו כל יום 16—2 משאיות שלא הופעלו, בהיעדר הזמנות או מחוסר נהגים. ב־5 יחידות גוייסו 43 משאיות שלא היו במצב תקין ושוחררו רק לאחר 4—2 שבועות. החזקת משאיות אלה היתה כרוכה בתשלום מיותר לבעל הרכב. ב־3 יחידות היו עשרות מקרים שרכב נשלח אל מזמינים אך התובלה לא בוצעה משום שהרכב לא התאים למשימה. רכב זה לא הופעל באותם הימים למשימות אחרות.

רכב המצוין ללא צורך ובאחד המקרים הוחזרו 30 משאיות ריקות ליחידותיהן משום שמועמסי בנמל סירב להמשיך לעבוד אחרי שעה 2. בעלי רכב חייבים להביא עמם, לפי הצווים, כיסויים וסולמות להגדלת נפח הארגז אך רוב הנהגים לא מילאו אחרי צו זה, וכן נגרמו קשיים בהובלה בתפזורת או במטענים הזקוקים להגנה מגשם. בכמה מקרים אף בוטלה בשל כך ההובלה. אחת היחידות גייסה 12 משאיות שעליהן מערבלי בטון בכדי לאמן נהגים בנהיגת רכב כבד. מבין 102 ימים שבהם ניתן היה להפעיל רכב זה הופעל 14 יום בלבד. „עיסקה" זו עלתה 17 אלף ל"י. רוב היחידות ביצעו הובלות לקוחות שאינם מופיעים ברשימת משרד המסחר והתעשיה, שהוא המוסמך לקבוע עדיפויות בהובלה. בעלי רכב היו צריכים להפקיד את המסמכים ביחידות שלהם. בשתי יחידות עזבו 3 בעלי רכב עם רכבם ולא אותרו והדבר אפשר היה למנוע לו הקפידו על הפקדת המסמכים.

הביקורת על ניצול הדלק היתה לקויה מאד ונהגים קיבלו בכמה מקרים שנבדקו תלושי דלק שיכלו להספיק להם למרחקים שעלו פי 4 ויותר מזה שהיה דרוש להם לביצוע הנסיעה בתפקיד.

בעקבות לקחי מלחמת ששת הימים ארגון במשך שנים אחדות מערך התובלה לשעת חירום. אין לצפות לביצוע מדויק של הפעולות שתוכננו אך הסטייה מהתכנון היתה גדולה. חלק מהקשיים נגרם מתמה התנאים שבהם בוצע הגיוס ומשום שלא הושלמה ההדרכה לנהגים ולממלאי התפקידים בנושאי מינהל וכספים — מסכם המבקר בלשון זהירה את מימצאי הביקורת והאמורים של מערך ההובלה במלחמת יום הכיפורים.

העדר פיתוח באגף הספנות

הביקורת באגף הספנות והנמלים מצביעה על היעדר פיתוח מניח את הדעת בעבירות משמעת של יוצאים ואי הקפדה על רישוי כלי שייט קטנים, הזנחה באחזקה של המגדלור ביפו, ואינו פרוק התחרים בו מרהמים ומתנחים.

הביקורת במחלקה לייצור, סחר וייבוא באגף הרכב במשרד התחבורה העלתה כי זו לא הפעילה את סמכויותיה ואת כליה באופן ובהיקף בהם כדי לתרום תרומה משמעותית לשיפור המצב בענף חלקי חילוף. פעילותה בפיקוח על טיב ומחירים היתה מצומצמת.

לגבי שירותי אבטחה ובטיחות שנבדקו בנמל התעופה בן־גוריון אומר המבקר כי הם שופרו בעקבות לקחי האירועים האמורים שהיו בנמל.

רכבת ישראל
רמת שרות נמוכה

ליקויים בתפעול הרכבות וברמת השירות לנוסעים; איחורים ברכבות הנוסעים; רמת שירות נמוכה בתחנות; קשר לקוי ובלתי סדיר בין תחנות הרכבת לבין אמצעי התובלה ההמוניים המטרופוליים; מהירות נמוכה בהשוואה לאמצעי התובלה האחרים וצפיפות בימים ובשעות של שיא, הנובעת מאי הקצאת קרונות במספר מספיק — מצא המבקר בביקורתו ברכבת ישראל.

המבקר מגלה כי מספר הנוסעים בקו ירושלים — תל אביב נמצא בתהליך של ירידה מתמדת, בעיקר מאז 1970, מאז שהועברה התחנה במרכז העיר לדרומה. אחת הסיבות לירידה במספר הנוסעים בקו זה היא חוסר שילוב בין הרכבת לאו־

משרד הבריאות
אי־סדרים ברישום פרטי האישפוז וניהול הכרטסת

מבקר המדינה שבדק את סדרי אישפוז חולי הנפש מצביע על אי סדרים ברישום פרטי האישפוז וניהול כרטסת החולים. פעולות רפואיות שונות כמו העברה ממוסד למוסד או ממחלקה למחלקה נעשות ללא תיעוד. חולים רבים משוחררים מבתי החולים שלא על פי הליכים חוקיים המחייבים בדיקה ע"י מנהל המוסד. חולים מסוימים המאושפזים ע"פ צווים של בית המשפט מאחר ואין הם ברי עונשין שוחררו לחופשות שנמשכו חדשים ואפילו שנים (!) זאת בניגוד לחוק. בתי החולים לחולי נפש אינם מקפידים על ניהול פנקסים מיוחדים ובהם דיווח על שימוש באמצעי כפייה כנגד המאושפזים כנדרש ע"פ החוק.

מבקר המדינה מצביע על כך שמשרד הבריאות לא הוציא הוראות נוהל מחייבות להחזקת הציוד בבתי החולים הממשלתיים. בידי שירותי הרפוי אין רשימות מרוכזות של הציוד הנמצא בבתי החולים ואין מתנהלת בחלק מבתי החולים כרטסת לרישום הציוד והטיפול התקופתי המוגע. הביקורת מעלה כי הרופא הארצי הראשי אישר השנה העלאת מחירים בשיעורים גבוהים למדי בניגוד למסגרת המותרת וזאת בנימוק כי מדובר במקרים „חריגים" ללא תיעוד המסביר את פשר החריגות. ממצאי הביקורת מעלים גם כי פיקוחו של משרד הבריאות על בתי המרקחת רופף ביותר.

משרד המשטרה
אין תחזית כוללת לצרכים בכוח־אדם

הביקורת סוקרת את ההיערכויות וההכנסים להגברת הגיוס למשטרה על רקע המחסור החריף בכח אדם. הביקורת דורשת להעמיק את הפעולות לאיתור המועמדים בכוח, להגביר את הפעולה וההסברה באמצעות כלי התקשורת ולהמציא בלשכות הגיוס מידע מעודכן על תנאי השכר. הביקורת מעלה כי אין במשטרה תחזית כוללת להגדרת צרכיה בכוח אדם לתפקידיה השונים לטווח ארוך. המבקר מצביע על השתתפות החלקית בלבד של השוטרים בפעולות ההדרכה המחוזיות ומציע הקמת צוות שיבדוק את מערך ההדרכה המרחבית ויקבע מחדש את הקריטריונים לביצועה.

באשר לנושא ביקורת הגבולות המצוי באחריותה של משטרת ישראל מציין מבקר המדינה כי לפיתוח קרובות מצויים בנמל התעופה ע"ש בן גוריון דלפקי ביקורת בלתי מאויישים עובדה המאפשרת מעבר לנוסעים ללא ביקורת דרכונים. הבקרים בתחנות הגבול אינם מקפידים די הצורך על כך שהנוסעים ימלאו בספרי הרישום את כל הפרטים שנדרשו למלא.

באשר לנושא הרכב במשטרת ישראל דורש מבקר המדינה כי מכלול הבעיות הכרוכות בחידוש הרכב יבדקו מחדש ע"י ועדה מקצועית שתעבד תכנית רב שנתית לרכש כלי רכב.

הביקורת מציינת פיגורים ניכרים בביצוע פקודות הוצאה לפועל של בתי המשפט ע"י משטרת ישראל ומציעה הקמת יחידה מיוחדת בעלת סמכות מתאימה בנושא זה. למרות הביקורות מן השנים שעברו ממשלת ישראל עדיין לא מצאה פיתרון נאות לטיפול בנושא זה.

שירות בתי הסוהר

מבקר המדינה שבדק את נושא הטיפול הסוציאלי באסירים מציין בין השאר כי כל עובד סוציאלי בשירות בתי הסוהר פועל לפי שיקול דעתו המקצועית בלא שיוכל להסתייע בסמכות מקצועית עליונה או בכירה בשירות. הביקורת קובלת על התעסוקה המינימאלית של האסירים בקורסים מקצועיים ובעבודות.

משרד התקשורת
פיתוח מרכזות טלפון בפיגור מתמיד

הפיתוח של מרכזות טלפון נמצא בפיגור מתמיד ביחס לביקוש של פונים. חלק מהפיגורים נגרם מכך שהליכים מסויימים בהקמת המרכזות קשורים בגורמי חוץ, אולם גם הטיפול במשרד אינו מנוהל תמיד ביעילות הדרושה — קובע המבקר בביקורתו על משרד התקשורת.

ההחייה בהקמת מרכזות טלפון מחזר הרצון לבצע מירב התקנות בכדי להקל את לחץ הבקשות הממתינות. בתוך הביאו לכך שמרכזות נוצלו מעבר לקיבול הרצוי וזה מצביע על רמת השירות ושיב האחזקה של רשת הטלפון.

המבקר, המציין כי יש מאות מניות של מנויי טלפון לנתוש להחזור השלוכים ובירור החשבונות, קרא למשרד התקשורת להקדיש מלוא תשומת הלב לנושא זה ויישלוו.

משרד המסחר והתעשיה
הממשלה אשמה במחסור החמור במלט השורר בארץ

בעת המחסור במלט בשנת 1972 וב־1973 (עד מלחמת יום הכיפורים) התלקח ויכוח חריף מי אשם בכך הוטחו האשמות הדדיות בעיקר בין המפעל „נשר" לבין רשות הנמלים. אולם מחקר שנערך ע"י מבקר המדינה הגיע למסקנה כי „גורמי הממשלה" הם האשמים העיקריים כי התערבותם להסדיר האספקה באה במאוחר מדי ואמצעיה לא היו יעילים ביותר.

בסוף הפרק „הטיפול באספקת המלט" שבדו"ח מבקר המדינה נאמר, כי מאז מלחמת יום הכיפורים אין הבעייה עומדת על הפרק באותה מידה כבעבר, הן משום שהולכת ומסתיימת הקמתו של מפעל שלישי לייצור מלט, הן מחמת האטה בהיקף הבנייה. (ברם לאחרונה — עם הגברת הבנייה ושאר שהמפעל בהר טוב טרם הושלם — שוב נוצר מחסור ולכן החליטה הממשלה על חידוש היבוא תוך מתן הטבה ליבואנים).

הללו הן המסקנות של פרשה זו כפי שהן מתפרסמות בדו"ח המבקר: „מקור של המחסור במלט היה בגידול מהיר של הצריכה, בעוד שהיקף הייצור המקומי נשאר קבוע. המחסור במלט אפשר היה למנוע על ידי היערכות בעוד מועד להגברת הייצור המקומי. הגברת הייצור המקומי, שהוא כדאי למדי, כרוכה בהשקעות גדולות, והתקופה שבין קבלת החלטה על הקמת מפעל נוסף, או הרחבת מפעל קיים, לבין הפעלתו היא ארוכה. בהעדר חיזוי של מגמות התפתחות הענף והרחבתו הגדולה, הנובת התנודות החריפות שידע הענף בעבר, לא היו יזמות של גורמים כלכליים להיכנס לענף ייצור זה.

הואיל ובעבר לא היה צורך מיוחד, שגורמים ממשלתיים יפעלו בתחום התכנון הכולל של הענף או בהיסטה והספקה בו, הם גם לא היו ערוכים לטפל במחסור שהתפתח, ותגובתם למחסור לא היותה מהירה די הצורך.

טיפולם של משרדי הממשלה במחסור במלט התרכז במרבית התקופה בעיקר במאמץ לייבא את כמות המלט החסרה. אולם, במצב של פיקוח על המחירים, לא היה תמריץ מספיק ליצרן ולגורמים אחרים להגביר את היבוא בין על ידי היצרן ובין על ידי גורמים אחרים. הממשלה מבחינה לא עשתה סידורים יעילים לייבוא. במישור התשתית לא הצליחו הנמלים להתאים את פעילותם לתביעות שהציב יבוא המלט.

המלט הגיע לשוק השחור

למלט היה במשך תקופת המחסור מחיר מירבי, שקוזמו בתמך על ידי אוצר המדינה הן בדרך של הקלות במיסים הן על ידי מתן סובסידיה לייבוא. מאידך גיסא, לא נקטו צעדים מינהליים להקמת הצריכה ולפיקוח על מערכת השיווק. כתוצאה מכך הגיע מלט, שנרכש במחיר נמוך, לשוק השחור, וגבר המחסור במלט בפרויקטים, שהמדינה היתה מעוניינת בהם ושמחירי הבנייה בהם חייבים להיות מבוססים על המחיר המירבי שנקבע למלט. רק באמצע 1973 נעשו צעדים ראשונים, שנועדו לתת עדיפות בהקצאת המלט לפרויקטים ממלכתיים.

„לקח שניתן ללמוד מהמחסור במלט ודרכי הטיפול בו הוא, שכאשר מדובר במיצרך, החיוני לאחד מענפי המפתח שבמשק, אין גורמי הממשלה פטורים ממעקב — מחיוויי הצרכים מהצד האחד ומחיוויי האספקה מהצד האחר, אף אם בתנאים רגילים מתנהלת האספקה שלא בדרכים ממשלתיות ישירות. הדבר אפשרי, כאשר המשק הציבורי הוא גם אחד הצרכנים הגדולים של אותו מצרך ומפיקה, במידה שיש בכלל אפשרות לחזות את התפתחות הביקוש, הרי היא בידי גורמי הממשלה. בהעדר מעקב כזה, עלול לקרות — כפי שאמנם קרה בנושאי המלט — שההתערבות להסדר האספקה באה במאוחר מדי והאמצעים לא היו יעילים ביותר".

ייצוא שמן גורם להפסדים

מניעת ייצוא כוספא ושמן בשנת 1972 והפחתת יבוא פולי סויה היו חוסכים 15—10 מיליון ל"י, כי ייצוא זה גורם להפסדים; אף אם יוקטן ייצוא השמן והכוספא, יצטמצם ההפסד למשק הלאומי ולקופת המדינה, בלי שייפגעו בהכרח הכנסות המפעלים בתעשייה זו.

זאת נאמר בבדיקת מבקר המדינה על ייצור המקומי של שמנים וכוספא ועל השיטה הקיימת של תמיכות בענף השמנים, בעיקר ע"י יבוא פולי סויה ומכירתם במחיר כולל למפעלים. סעיף נוספה של המבקר היא שעל אף שטרם נגמרו הבדיקות בדיונים בנושא זה, אישר משרד המסחר והתעשייה בקשות של שני יצרנים לקבלת הלוואות מכוונות (היינו בריבית נמוכה) לשם הרחבת מפעליהם שיש להם כבר עתה עודף כושר ייצור במנוצל לייצוא אשר גורם הפסדים.

להלן ניתוחים עיקרי המימצאים של מבקר המדינה שבדק ביולי — אוקטובר 1973 את ההסדרים בתעשייה זו:

בישראל פועלים שישה מפעלים להפקת שמן וכוספא מגרעיני שמן, בעיקר מפולי סויה. כושר הייצור של התעשייה הגיע ב־1972 ל־455 אלף טונות גרעיני שמן. כמות הגרעינים שהייתה דרושה לייצוא שמן וכוספא לצריכה המקומית, הגיעה באותו שנה ל־330 אלף טונות ועודף כושר הייצור נוצל לייצוא.

התארגנות בהסדר כובל — (קרטל)

חלק מהפעולות העסקיות בענף השמנים מרוכז בידי התאגדות הישראלית ליצוא ואגמצות בע"ם, שמטרתה בבעלות של חמישה מפעלי השמן הגדולים. החברה משמשת צינור לחלוקת המכסות של פולי סויה ליצרנים. ארבעה מיצרני השמן המעבדים כ־75 אחוז של תוצרי הגלם היבואים מאורגנים בהסדר כובל. בתנאי ההתארגנות אלה ובעקבות ההסדרים שעשתה הממשלה אין למעשה תחרות כספית בייצור שמן וכוספא בכותנתים של חלוקת השוק או במחירים, אף כי ייתכן שייצור בפועל במפעל נתון פועל לטובתם.

קיים זה שנים יבוא ניכר של שמן סויה, הנרכש בתנאי אשראי נוחים; אך יצרני השמן דורשים כי יבוא זה לא ישפיע על זכותם לייצר שמן במלוא הכבוד של התצרוכת המקומית. היענות משרד המסחר והתעשייה לדרישה זו גרמה, שנוסף על יצוא של כוספא מיוצא גם שמן סויה מהתוצרת המקומית.

הואיל ומשרד המסחר והתעשייה קובע את התנאים, שבמסגרתם פועל ענף השמנים, והיינו מקנה את פולי הסויה, נוקב את מחיריהם ויטותם, כך קובע את עלויות הייצור של המפעלים, ומפקח על מחירי שמן וכוספא בשוק המקומי, הוא נטל על עצמו את האחריות המלאה להוצאות הכספיות של הענף, הפועל למעשה כקבלן ייצור. אחריות זו כרוכה בתשלום תמיכות בסכומים גדולים מקופת המדינה. בנסיבות אלה נודעת חשיבות רבה לשיקולים המנחים את הממשלה בהחלטותיה בדבר היקף הפעולה של הענף.

פולי סויה, חומר הגלם העיקרי לתעשיית השמנים בישראל, מיובאים ע"י הממשלה המוכרת את הפולים במחיר כולל. בשנת 1972 הסתכמה הסובסידיה ב־32 מיליון ל"י וניתנה מהסעיף „הוזלת מחירים של מצרכים חיוניים". למעשה בגלל המבנה המיוחד של הענף קיבלו חלק מסכום זה כתמיכה בייצוא שמנים וכוספא. נוסף על כך ניתנה לענף גם תמיכה ישירה לעידוד הייצוא בסך שכבוה מיליון ל"י.

התמיכה הקיימת כל תמיכה באמצ־

(סוף בעמוד 5)

משרד הדתות
ספרים נקנו ללא מכרז

בבקורת על המחסן להשמישי קדושה של משרד הדתות, מצא המבקר כי ספרים שרכישתם מהווה כ־¾ מהיקף הכספי הכללי של הרכישות במחסן נקנים מספקים בלא מכרז. תפילין וקלף לכוזות נרכשים באמצעות מכרזים. אך בכמה מקרים הוכנו תפילין וקלף ללא מכרז.

המנכ"ל של משרד הדתות מינה ועדת רכישות שמתכנסת פעם בשנה וקובעת הנחיות כלליות. ההחלטה על הזמנת הפריטים נעשו על המשרד ומנהל המחסן. שהוועדה יפתה את כוחם לכך. המבקר מעיר בבקורה על כך שהמנכ"ל לא העביר את סמכותו לשניים, על פי אישור ביצוע עיכובתה על ידי חשב המשרד ואיתוהריכב עם הפקידי המחסן.

כן מציין המבקר בין היתר, שעד היום לא הותקנו תקנות הדיון בבתי הדין הרבניים. בינואר 1974 היו פנויות 10 משרות של דיינים, כתוצאה מכך רבו העבודה על הרבנים המכהנים בבתי הדין, דבר שהכביד על פעולתם הסדירה של בתי הדין. בית הדין הארצי לגיור טרם הוקם. בתקציב המשרד לשנת 1973 נכללה הקצבה להפעלתו. בבדיקה נתברר שבחודש שבט תשל"ד כיהנו דיינים שעברו את גיל שבעים שנה, שנקבע בחוק ליציאה לגמלאות.

משרד הפנים
הבחירות לכנסת השמינית במרכז הביקורת

מבקר המדינה סוקר בהרחבה את ארגון ניהול וביצוע הבחירות לכנסת השמינית ובוחן את ההליכים החדישים שהופעלו השנה. בעוד המבקר מציין לשבח חלק מהשינויים הארגוניים־טכניים ומניהול „פנקס הבוחרים" הוא מציין שורה של אי סדרים בהעברת חומר הבחירות לוועדות האזוריות.

לאחר שהוברר כי אחוז ההצבעה בשעות הערב המאוחרות הוא נמוך ביותר ממליצה הביקורת על קיצור שעות ההצבעה והקדמת שעת נעילת הקלפיות עובדה שתאפשר את ספירת הקולות ועריכת הפרוטוקול בשעות נוחות יותר ותמנע שיבושים ותקלות בפעולות אלה.

אשר למיקום הקלפיות ובעיקר ביחס לבחירות לרשויות המקומיות סבורה הביקורת כי ניתן היה להביא לצימצום מספרן של הקלפיות כיוון שקלפיות שונות הוצבו באותו בנין, באותו רחוב או בקירבת מקום זו לזו ומספר הבוחרים היה מועט. מבקר המדינה דורש לצמצם את מספר הקלפיות צעד העשוי להביא לחיסכון כספי ולצימצום כח האדם הדרוש לבחירות.

אשר לשכר המשולם לחברי ועדות הקלפי מציינת הביקורת כי משרד הפנים העביר למפלגות את הסכומים במישרין בלא פיקוח על תשלומי השכר ע"י המפלגות וללא סדרי דיווח מהמפלגות למשרד הפנים. באשר לביצוע התשלומים. לאחר הבחירות הגיעו לידי ועדת הבחירות המרכזית תלונות על תשלום חלקי בלבד של השכר שהובטח או על אי תשלום שכר בכלל.

הביקורת מציינת כי לא נערכה בחירה נאותה של חברי וועדות הקלפי והתאמתם לתפקיד מבחינת כישוריהם עובדה שגרמה לתקלות ושיבושים ב־600 מבין 3930 הפרוטוקולים של וועדות הקלפיות. המבקר מצביע גם על התחלופה הגבוהה מדי של חברי וועדות הקלפי ובעיקר יושבי הראש והסגנים ביום הבחירות.

הביקורת רואה בחומרה את העובדה ש־50% מן הקלפיות נפתחו באיחור מסיבות טכניות ואדמיניסטרטיביות.

מבקר המדינה מציע הסדרים חדשים בניהול הבחירות לכנסת ועל פיהם איוש הועדות הקלפי לא יהיה להבא מתפקידן של הסיעות אלא בידי גורם ממלכתי אשר יאייש את הוועדות בבעלי תפקידים ציבוריים בעלי כישורים ומיומנות הכפופים למרות משמעתית. באופן כזה עם ביטול ההסכם הסיעתי ניתן יהיה לצמצם במידה ניכרת את מספר חברי הקלפיות ולהפעיל אותן ביותר יעילות.

מבקר המדינה בדק השנה את אופן ביצוע חוק התיכנון והבניה באגף התכנון של משרד הפנים ובלשכות המחוזיות. הביקורת מוצאת כי חברי המועצה הגבוהה נעדרו מישיבותיה לעיתים קרובות כאשר חלק מן הישיבות נערכו בהעדר מנין חוקי. המועצה הארצית לא הנהיגה מעקב שיטתי אחר החלטותיה. לדעת הביקורת והיועץ המשפטי לממשלה יש לערוך „רוויזיה" בתקנות המאפשרות מתן רשיון בדיעבד לבניה בלתי חוקית מאחר ואלה פותחו פתח להתעלמות מודעת מתכניות בנין ערים והן הופכות את התכניות לבלתי מחייבות. מבקר המדינה קובל גם על הפיגור בהכנת תכנית המיתאר הארצית, עובדה שכתוצאה ממנה הלכו ונוצרו עובדות בשטח שקשה לתקנן ע"י התיכנון. המבקר מצביע גם על העדר פיקוח יזום ושיטתי על הבניה במחוזות כאשר לשכות התכנון במחוזות אינן רושמות את תוצאות מימצאי הפיקוח והערות הממונים ואינן מבצעות מעקב.

משרד השיכון
יבוא 600 מעונעים לא עלה יפה

היבוא של שש מאות מעונעים („קרבניס") מאנגליה לדיור ארעי לעולים חדשים לא עלה יפה ומשרד השיכון חזר בו מכוונתו להזמין 200 מעונעים נוספים. יבוא זה עלה 15.6 מיליון ל"י, אך הוצאות אלו אינן כוללות הוצאות נוספות לתיקונים, קירור ועוד שסיכומן אינו ידוע.

כתוצאה מכך לא נוצלו יותר ממחצית המעונעים עד סוף נובמבר 1973 ובפרדס חנה נמסרו 128 המעונעים למגורי קשישים, וגם מאלה אוכלסו רק שלושים.

ב־13.1.1973 חתם משרד השיכון על חוזים עם שתי החברות בדבר רכישת 600 מעונעים. שטח המעונע הוא כ־25 מ"ר והם מרוהטים ומצויידים במקררים. מחברה א' נרכשו 400 מעונעים ומחברה ב' 200. מחיר המעונעים כלל את מסירתם לרציף הנמל באנגליה, וההובלה הימית נמסרה לחברת צים.

עד אמצע יולי 1973 הגיעו ארצה כל המעונעים שנרכשו. הכרעיים המיועדות לייצוב המעונעים באתר, ניזוקו בכ־30 אחוז מהמעונעים, בעיקר בעת ההובלה מהנמל בארץ, והיה צורך לתקנן. עוד נתברר, שסגר התריסים אינו פועל כשורה והרצפות מתרוממות במקומות מסויימים. בחלק מן המעונעים, שצבעם כהה, החום מעלות החום גבוהות יותר מאשר במעונעים, שצבעם בהיר. נסיון, שנעשה לצבוע בלבן מעונע אחד, לא עלה יפה, והמשרד שוקל אפשרויות שונות לצינון במעונעים. זמן קצר לאחר שהוצבו באתר המעונעים, שנרכשו מחברה א', נתגלתה דפורמציה בלוחות האלומיניום החיצוניים, מחמת שינויים טרמיים. מומחי החברה הוזמנו ובאו ארצה לבדוק את האפשרויות לתיקון פגם זה, אולם בשל חילוקי דעות מקצועיים לא קיבל המשרד את הצעתם לתיקון.

משך קיומם של המעונעים, לפי הערכת המשרד, הוא בין חמש לעשר שנים, לפי נתוני המשרד, ההוצאות הכוללות על מעונע, לרבות ההוצאות על הקמת התשתית באתר, הסתכמו בממוצע בכ־26.000 ל"י, וב־15.6 מיליון ל"י למעונעים כולם. הוצאות אלה אינן כוללות הוצאות צפויות נוספות למטרות כגון קירור ותיקונים, שסיכומן עדיין אינו ידוע.

משרד הסעד
מחסור בציוד לשעת חירום במעונות הסעד

מבקר המדינה בדק את אופן הפעלת מעונות הסעד בשעת חירום במסגרות השונות בחודשי אוקטובר נובמבר 73. הביקורת מציינת לשבח את העובדה כי למרות גיוס מרבית העובדים הרי שההשפעה על תיפעול המוסדות היתה מועטת אם כי בשני מעונות הגיע המצב עד כדי התפוררות המסגרת בשל גיוס כל הסגל. בהתאם להנחיות המשרד היה במרבית המעונות מלאי מזון מספיק אך בחלק מן המעונות היה חסר ציוד לשעת חירום כמו מזרנים, שמיכות וציוד לשעת חירום. המבקר דורש כי הנהלת המשרד תיתן את דעתה גם על נושאי המקלטים והאמצעים הבטחוניים.

הביקורת שבדקה את אופן ניהול „קרן לניהול מוסדות לחוסים" מצאה כי הקרן עירבבה בניגוד לסמכויותיה הכנסות והוצאות שוטפות להחזקת חוסים עם הכנסות והוצאות עבודות פיתוח וכן מימנה וביצעה עבודות פיתוח בלי שהיו תקציבים מאושרים לכך.

ממצאים קשים בצה"ל

(סוף מעמוד 3)

רשלנות וזיופים

לצורכי פיתוח אמצעי לחימה ואחזקת ציוד הלחימה מוסרת היחידה הדרישות למינהל הרכישה והייצור במשרד הבטחון לרכישה אספקה, או שהיא מקבלת את הפריטים הדרושים מבסיס האחסנה המרכזי של חה"ל. חמרים ואפסניה אחרת לעבודה ממחסן היחידה מנופקים לפי הוראת מנהל עבודה, הניתנת על גבי טופס דרישת חמר.

בהקשר זה מגלה הדו"ח: בבדיקה מדגמית של כ־1500 טפסי דרישת חומר הועלו 60 מקרים בהם שונו כמויות החמרים שנופקו או ששונו שמות הפריטים, או שנופקו פריטים לאחר שהטופס נסגר. טופס אחד נחתם בשמו של מנהל העבודה, בעוד שהחתימה לא היתה שלו. רישומי המלאי נוהלו מרביתם בצורה רשלנית ובמקרים רבים לא היתה התאמה בין היתרה הרשומה לבין המלאי בפועל. נוכח חומרת הממצאים המליץ מבקר המדינה להטיל על המשטרה הצבאית / חקירות (מצ"ח) לחקור באי הסדרים בניהול עניני האפסניה. בעקבות הוראה פרקליט חיל הים הועמדו לדין משמעתי קצין ורב סמל מסגל היחידה.

שוחד בעבודות בינוי

פרשיות של פיצול עבודות באופן מלאכותי ולקיחת שוחד על מסירת עבודות מגלה מבקר המדינה בממצאיו על יחידות הבינוי הפיקודיות.

יחידות בינוי בפיקודים המרחביים ובחילות האוויר והים מבצעות עבודות בדק ואחזקה של מבנים במחנות צה"ל. הן מקימות גם מבנים, חדשים לפי קביעה או אישור של מרכז בינוי הכפוף לאגף אפסנאות במטכ"ל או מפקדות חילות האוויר והים. עבודות בינוי גדולות מוזמנות בדרך כלל אצל קבלנים באמצעות אגף הבינוי והנכסים במשרד הבטחון. במקרה הצורך רשאיות יחידות הבינוי להסתייע בקבלנים בביצוע עבודות המוטלות עליהן, והן מורשות למסור במישרין הזמנות לקבלנים, אם מחיר העבודה אינו עולה על 10.000 ל"י. במרוצת השנים חל גידול ניכר בהיקף העבודות שביצעו יחידות הבינוי ולעומת היקף של 8 מיליון ל"י בשנת 1965 הסתכמו העבודות בשנת 1972 בכ־45 מיליון ל"י.

מבקר המדינה מצא כי יחידות הבינוי הזמינו אצל קבלנים עבודות רבות שהמחיר של כל אחת מהן, היה גבוה בהרבה מ־10 אלפים ל"י, ולעתים הגיע מחיר העבודה לכמאה אלף ל"י ויותר. הדבר התאפשר ע"י פיצול העבודה לכמה הזמנות, והן נמסרו לקבלן בבת אחת או בהפרשי זמן קצרים, או ע"י הוצאת ההזמנות לכאורה לקבלנים שונים, כשבפועל היו אלה שותפים באותה חברה קבלנית שההזמנה נמסרה לה. הביקורת העלתה 45 מקרים של פיצול עבודות, שהסתכמו בכ־2.5 מיליון ל"י. אולם, כתוצאה מהדגימה, מספר מקרים זה אינו משקף את היקף העבודות שפוצלו, שהיה גדול בהרבה מזה. איתור עבודות שפוצלו היה קשה, כיוון שהדבר דרש חיבור תיקי עבודה שונים והשוואתם.

יחידת בינוי בפיקוד הדרום הזמינה בשנת 1972 אצל חברה אחת עבודות בסך 962 אלף ל"י, שהעיקריות בהן היו התקנת מערכת מיזוג אויר ותכשל בסך 437 אלף ל"י, עבודות אחזקה של מערכות מיזוג אויר בסך 252 אלף ל"י ועבודות אחזקה אחרות בסך 200 אלף ל"י. ההזמנות לעבודות התקנת המיזוגים הוצאו באופן שוטף, ההזמנות לעבודות האחזקה ניתנו אחת לחודש במפוצל, לפי יחידה או לפי המזמנות, שבהם דרוש היה לבצע את עבודות האחזקה, אם כי בדרך כלל תוכננו העבודות מראש למשך כל השנה. יחידת בינוי בפיקוד המרכז מסרה במפוצל שתי עבודות עפר, שמחיר כל אחת מהן היה מאה אלף ל"י בקירוב.

פיצול עבודה לכמה הזמנות הביא גם לכך שיחידות הבינוי ביקשו מהקבלנים להגיש הצעת מחיר לכל חלק מהעבודה בנפרד, כשכל הצעה אינה עולה על 10 אלפים ל"י, שהוא הסכום המירבי, שבו רשאית היחידה להוציא הזמנת עבודה. בנובמבר 1972 הוציא ראש אגף אפסנאות הוראות שבאו להזהיר על האיסור לפצל עבודות ולהחמיר את ההליכים למסירת הזמנות לספקים ע"י היחידות. אולם גם לאחר שניתנו הוראות אלה המשיכו יחידות הבינוי למסור עבודות במפוצל.

ביחידת בינוי בפיקוד הצפון עשה עובד היחידה תכנון של קווי מים במחנה צבאי בשירותו של משרד אזרחי שאצלו הזמינה היחידה את העבודה. הוא קיבל תשלום של 3500 ל"י. כאשר התגלה הדבר לא נקטו פעולות משמעתיות נגד העובד מכיון שהוברר שהעבודה נעשתה בידיעת מפקדו.

בסוף 1972 ובתחילת 1973 נערכה חקירה ע"י המשטרה הצבאית ביחידות בינוי בפיקוד הצפון, בעקבות מידע על מקרים של לקיחת שוחד ע"י מבלאי הפקידים באותן יחידות. כתוצאה מהחקירה נתקיימו בקיץ 1973 שני משפטים — אחד בבי"ד צבאי מיוחד, נגד מי שהיה מפקד יחידות בינוי בפיקוד הצפון, על התנהגות בלתי הולמת של קצין, והשני בבי"ד צבאי מחוזי, נגד מי שהיה ראש מדור חשמל באותה יחידה על קבלת שוחד מקבלנים. כמו כן הוגש כתב אישום לבית משפט מחוזי בחיפה נגד אזרח עובד צה"ל, שהיה מפקד יחידת משנה של אותה יחידת בינוי, על לקיחת שוחד מספקים, הוצאת כספים במרמה ממשרד הבטחון וזיוף מסמכים.

בשני המשפטים שקויימו העידו קבלנים כי נדרשו מדי פעם בפעם להגיש הצעות מפוצלות ובהתאם לכך חשבוניות בעד עבודות שביצעו ולפעמים גם בעד עבודות שביצעו קבלנים אחרים בסכום העולה על זה שיחידת הבינוי הייתה רשאית למסור.

בגזר הדין שנתן ביה"ד הצבאי המיוחד ביולי 1973 נגד מי שהיה מפקד היחידה, צויינו הדברים: „לא נוכל לסיים מקטע זה בלי להסב תשומת לבם של ראש אג"א וקצין הנדסה ראשי לשיטה הפסולה הנהוגה ביחידת בינוי בדבר מסירת עבודות בינוי ע"י פיצולים פיקטיביים על שמות פיקטיביים העברת חשבונות מעבודה לעבודה, כפי ששמענו זאת מאנשים שהעידו בפנינו".

התופעה של פיצול עבודות נתגלתה גם ביחידות הבינוי של חיל האוויר. במקרה אחד בחיל האויר נמצא כי בהקמת גדר בסמוכות היו הפרשים בין ההזמנה לעבודה והיתה שם גניבת חמרים. הנתונים הובאו לידיעת המשטרה הצבאית / חקירות.

משרד הבטחון
יעילות נמוכה בניצול כושר ייצור

פעולת הביקורת במשרד הבטחון הקיפה התקשרויות עם מפעלים הציבוריים לייצור ואספקה של מוצרים מהממצאים עולה בין השאר כי היתה יעילות נמוכה בניצול כושר הייצור בבחינה הודדי המשרד עם אחד המפעלים ובחלקי ייצור מסויימים הגיע מחיר הדולר המוסף ל־17 ל"י.

כמו כן עומד הדו"ח על הריכוזיות בניהול ההרכשה והייצור בשעת חירום.

פיגורים באספקה של תע"ש

ממצאי הביקורת בתע"ש מראים כי היה פיגור ניכר באספקה לצבא במיוחד שהיו לחיל היבשה בשיעור של יותר מ־20 אחוז לעומת התכנון במחצית הראשונה של 1973. אשר לאספקה לחיל האוויר נמצא כי במחצית הראשונה של שנת הכספים 1973 — כלומר באפריל עד ספטמבר 1973 — היתה האספקה בהיקף של 53 אחוז בלבד מהמתוכנן לאותה תקופה. באוקטובר הוכפל קצב האספקה החודשי, אך האספקה הכוללת עד סוף החודש היתה עדיין נמוכה ב־33 אחוז מהאספקה המתוכננת למחצית הראשונה של השנה.

הביקורת עסקה גם על פעילות תע"ש בשעת חירום. בין השאר נמצא כי אין בידי תע"ש מידע מוסמך על ההשתייכות הצבאית של עובדיה החייבים בשירות צבאי ובכלל התשתייכותם להיות משובצים במטכ"ל, אג"א להעביר אנשים ליחידות הצה"ליות של הנ"ש. היא ביקשה שחרורים ע"י כולל התחייבות בהתקף בשנת 1955 בלי להתאים לשיוך התחילי של העובדים. נמצא בדיעבד שחלק מהעובדים הגויסו להגיע. אך תע"ש לא דרש הצבתם ליחידת טילואים המיועדת לגורה אחרת.

עוד מציין הדו"ח כי תע"ש לא קיבלה מראש הגדרה מפורטת לגבי ההרכב וההיקף של האספקה שהיא תידרש לספק בשעת חירום.

הצופה 5
יום שלישי, ח' אייר תשל"ד 30.4.74

נדחתה תביעת בידואים לרשום קרקעות באיזור הנגב על שמם

תביעתם של 17 בדואים מאיזור הנגב, לרשום על שמם אדמות עליהם הם יושבים, נדחתה ע"י בית המשפט המחוזי בבאר שבע, אשר ציווה על רישומן של החלקות כבעלות המדינה.

סוגיה זו, אם ירשמו אדמות שבדואים יושבים עליהן מזה דורי־דורות כשייכות להם — או למדינת ישראל, נידונה באחרונה בפני נשיא בית המשפט המחוזי בבאר שבע השופט שלמה אלקיים. השופט דן בתביעתם של 17 בדואים מאזור הנגב שדרשו רישום האדמות עליהם הם יושבים כשייכות להם. בצד המדינה ביקשה בקשה דומה.

במהלך הדיונים הובאו עדויות של מומחים לענייני בדואים, ובפסק־דינו מצטט השופט בין היתר מספרו של ההיסטוריון הערבי עארף אל־עארף, שהקדיש לבדואים בנגב יריעה רחבה בספריו.

כל התובעים ציינו בפרשה תביעתם כי היא מבוססת על „בעלות", ואולם בפועל, מציין השופט בפסק־דינו, אף אחד מהם אינו מחזיק בתעודת רישום (קושן) או בתעודת בעלות אחרת אירופית, וכוונתם היא להירשם כבעלים בתוקף החזקה שהם או מורישיהם החזיקו בקרקע הנידונה. אך הכל מודים, שהקרקע אינה רשומה בספרי האחוזה או בלשכת רישום המקרקעין.

השופט מתבסס בפסק דינו על שתי עובדות הנוגעות לאורח־חייהם של הבדואים. האחת היא האופי הנייד של שבטי הבדואים, והשניה — העדר גשמים או מישקעים ממנו סובל הנגב כולו. עובדות אלה גרמו לכך כי ישיבתם של הבדואים באזור לא היתה קבועה ומכאן גם חזקתם על הקרקע.

בבססו את עארף אל־עארף, שהיה מושל מחוז באר שבע ואשר חקר בסיבות שמנעו משבטי הבדואים מלעסוק בחקלאות, הוא מציין: „כל הבאיות הגבורות המרובים האלה אינם מספיקים עשירית שבעשירית מצרכי תושבי המחוז, ואל יתפלא הקורא אם אומר לו, שהבדואים חונים על גדות התעלות וסובלים ברוב ימות השנה יסורי צמא". במקום אחר כותב עארף: „נראה כי הגשמים בארץ הנגב, בימים מקדם, היו יותר רגולריים מאשר בדורנו, ורגולריות זו השפיעה על הקדמונים להכות שורש בארץ זו. מהקבל על הדעת שתושבי הנגב הקדמונים לא עזבו אלא לאחר שפסק בו שפע הגשמים או שהופרעו עונות ירידתם. מתוך הנחה זו באו כמה היסטוריונים למסקנה, שרוב הערים בנגב נהרסו ונחרבו בשנות הבצורת והספק ששנות הבצורת הרוה מקנות רזון ולא במלחמות. בכל אופן, אין את השפע והשובע ואימת הבצורת מקננת בלב המסכנים האלה כאן ראשית המאה החולפת" — עד כאן עארף אל־עארף, מספר שנכתב בשנות ה־30.

מומחה לקרקעות שהעיד מטעם המדינה, ציין, כי האיזור אותו דורשים הבדואים לרשום על שמם אינו ראוי לעיבוד ולא ניתן לגדל בקרקע זו חיטה או שעורה. הצד הביא ראיות וסטטיסטיקות שונות.

חוקר הבדואים סגן־אלוף (מיל.) ששון בר־צבי, שהיה מושל הנגב, העיד מטעם המדינה, כי הבדואים שביקשו רישום הקרקעות על שמם משתייכים לאיגוד שבטים שאינם גרים במיבני קבע אלא באוהלים שאיתם נדדו ממקום למקום.

השופט אלקיים קבע, איפוא, בפסק דינו, שהתובעים או קודמיהם לא החזיו את הקרקע הנידונה וכי בגלל המחסור בגשמים וסוג הקרקע לא ניתן היה להחיות אותה. כמו כן, לא ניצלו התובעים את הזכות שניתנה להם בפקודת הקרקעות משנת 1921 בדבר רישום קרקעות. מטעמים אלה דחה נשיא בית המשפט המחוזי בבאר שבע את תביעת הבדואים וציווה שהחלקות האמורות יירשמו בבעלות המדינה.

[...]ין להולכים

[...]ן איש־שלום ז"ל
(ליום השבעה)

[...]מלוא פריחתו, נגדע כאי[...] ג, דורון ז"ל, והשאיר אר[...]תתו, חבריו ומוריו המומים להשלים עם האמת האכ[...]

[...]זל ישב בינינו בכיתה, רכון

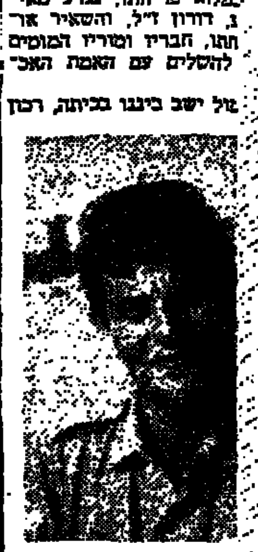

וכולו קשב לדברי המר[...] אתמול קבע איננו תוכנית [...] ועורים כשהוא מוסיף ב[...] ובחיוכו הנבוך: „אם ה[...]סר ליי". [...]ה דורון. התגלמו בו שי[...] ערכים, הנמיאה לדעה ב[...]ות המוסר האישי. כל רגע [...]זר לו בשרותו הצבאי הק[...] [...]צהים באוניברסיטת בר[...], שני התפקידים בצה"ל [...] [...]יטה עשה במלוא המסי[...]

[...]א באוניברסיטה חממה אי[...]ה מכל רגע פנוי כדי לבוא ללמוד מה שיותר. אפשר [...]ות אותו, לבוש מדים, [...] פסל בחוץ או בספריה, [...] [...]ניקי בספר כל שהוא לפני [...]עמים היה מגיע ברגע ה[...]ש, והוא כמתנצל היה אור[...] עתה הצלחתי להשתחרר". לא סיפר על תפקידו ב[...]שא זה לא רצה לדבר. [...] תוכניותיו לאחר שישתחרר לימודים התקדמות בכולם.

במחלקה לצרפתית באוני[...] בר־אילן אהבו אותו. היה אותו באולם הרצאות, [...] [illegible] דורון הפך לאחד העמו[...]כדיים של הכיתה, היה אחד תמיד מרגישים בחסרונו. [...] זכה לכך. תוכניותיו נגדעו אשר באותו יום מיד לאחר יצא לפעילות מבצעית, וב[...] [...]שורמן נפל המסוק בו טס.

[...] עליך דורון נעמת לנו מ[...]

ת.נ.צ.ב.ה.

[illegible]

מאסר על נסיון יציאה ללבנון

שני תושבי מג'דל כרום, שקשרו קשר לצאת מישראל ללבנון במלחמת יום הכיפורים ולהצטרף שם לארגון „אל פתח" נדונו אתמול ל־18 חודשי מאסר בבית המשפט המחוזי בחיפה.

השופטים גזרו עונש זה על הנאשמים תאלד מוחמד דנדן בן 18, ועל חברו עלי פואז אידריס בן 19, בציינם, כי העבירה תוכננה באוקטובר, כאשר המדינה היתה בצי[...]צומה של המלחמה.

נאשם שלישי, מחמוד מאהל מנעא, בן 20, אף הוא מאותו כפר, הורשע בקשירת קשר לצאת ללבנון ונדון לתשעה חודשי מאסר.

בפני קצין מבחן טענו השניים כי הסיבה האמיתית לנסיון יציאתם היתה רצון לפגוש נערות לבנוניות למטרת נישואין.

מועצת ארגונים ציבוריים לחיסול הפער והעוני

„מועצה משותפת של ארגונים ציבוריים לחיסול הפער והעוני בישראל", הוקמה ע"י נציגי עשרות ארגונים, תנועות ומפלגות, במגמה לפעול במשותף ותוך תיאום מירבי כדי „לזעזע את המוסדות הממשלתיים והעירוניים" בנושא הפער החברתי.

במפגש שהתקיים ביום א' בערב בדירתה של המחנכת עליזה לבנברג בת"א, השתתפו נציגי ארגון שכונות העוני, הפנתרים השחורים, הנוער העובד, כפים, מוקד, הצובר העיוני (לע), תנועת המחאה „ישראל שלנו", תנועת „שינוי", תנועת „עודד", „חברות ברזל"ב", שירות נשים סוציאלי (שליד הפועל המזרחי), ארגוני נשים, מחנכים ומחנכות, סטודנטים, מרצים ועוד.

הכנס נמשך שעות רבות ובסיומו נקבעה ועדה מצומצמת שתחבר גילוי דעת ותגבש הצעות לפעולה, אשר יובאו לאישור המועצה כולה.

המפגש נערך ביוזמת ארגון שכונות העוני, אשר הזמין 60 ארגונים ציבוריים „לא מוסדיים", מפלגות ותנועות נוער, תוך הדגשה, כי הכוונה היא לפעול במשותף ללא הבדל השקפה פוליטית והשתייכות מפלגתית לחיסול הפער החברתי.

בסיום המיפגש סוכם להזמין לכינס הקרוב ארגונים ציבוריים נוספים כדי להכליל במועצה את מירב נציגי הציבור ולהפעילם במשותף לגיוס דעת הקהל ולמעשים לפתרון בעיית חיסול הפער החברתי.

מחללי המסוק למנוחות

אנשים ליוו אתמול את חללי [...] שוהרסק בשבת בחרמון — ד"ר אהיקם אבני (פיינשטיין) [...]מתל השומר, סרן [...] גולן [...]מפתח־תקוה, סמל מאיר רחמ[...] בן 23 מרמת־גן, וסמל יעקב ברנהיים, שהובאו למנוחות [...]עלמין הצבאי בקרית שאול. [...]ים — חבריהם לנשק הברי[...]ת הספר, מוקירי זכרם ובני [...]הם. [...]ם יצאו בזה אחר זו מבית [...] במרכז הרפואי ע"ש שיבא [...]מר. הארונות, עטופים דגלי [...], הועמסו על־גבי קומנדקרים.

כאשר לצידם משמרות כבוד מקרב יחידותיהם, הלויות בבית העלמין נערכו בהשתתפות [...], בטקסים צבאיים שנוהלו ע"י אנשי הרבנות הצבאית. על הקברים הרעננים הונחו זרי פרחים, רבים של חיל האויר, המרכז הרפואי ע"ש שיבא, בתי ספר בהם למדו וזרים של ידידים ובני־משפחה.

סגן אמיר אמית, הובא למנוחות בבית העלמין הצבאי בחוף הכרמל. בשער בית העלמין הורד הארון, עטוף דגל הלאום, מקומנדקר, וקבוצה של חברים לנשק נשאה אותו עד לחלקת הקבר.

סגן אמיר, בן 23, היה טייס המסוק שחש להציל את נפגעי ההפגזה.

לוויתו של סמ"ר יעקב רדל מפתח־תקווה תיערך היום במושב סגולה.

[...]קנה" אישורים [...]מבחני נהיגה

[...] איפור שעברתי מבחן נ[...] [...]וני האישור על כושר [...] [...]ין במחיר של 500 ל"י — [...]בית משפט השלום בת"א [...] אריה טוחי משכו[...] [...]נטין בת"א.

נעצר על ידי המשטרה ב[...]פרשת השוחד והזיופים ב[...]אישור בחולון. כמכר, נעצר [...]עבירות הללו חיים דהן ה[...]קובלן".

אמר לשופט עמוס זמיר, התעודה הכוזבת לכש בב[...] 500 לירות מידי שלושה [...]

שוחרר אתמול בתום חקי[...]רבות 1500 לירות.

שלט זכרון שנפל בחיפה טרם הוחזר

אי־החזרתו למקומו של שלט זכרון לשיחרור חיפה, שהופל לפני חודש על ידי משאית — גורם להתמרמרות בקרב כמה מוותיקי העיר שנלחמו על שיחרורה.

שלט הברונזה, שהוצב על שרידי קיר בטון בחזית בית הנג'אדה, ליד בשר רוממה, בא לציין את הקרב האכזר, שהתנהל במקום זה ערב פסח תש"ח.

לאחר שיחרור העיר הוצב השלט על קיר הבית ובימי הזכרון נהוג היה להדליק במקום נר זכרון. גדנ"עים והורים שכולים הניחו ליד השלט זרי פרחים.

ממשלה אשמה במחסור

(סוף מעמוד 3)

[...]ת הסויה השלכות לא רצוי[...] [...]קרירות שבהן הן: (1) היא [...]יצוא בלתי כדאי; (2) כא[...] [...]התפוקה מיועד ליצוא, אין [...] [...]תולת המחיר לצרכן בארץ, [...] משתקפת בסעיפי התקציב [...] לעידוד היצוא; (3) היא [...] [illegible]

הביא לגידול הצריכה בתוספא בשנת 1973 מעל למשוער, הגיע ל־14 אחוז; הציפיה לשנת 1974 היא גידול של 10 אחוז. כתוצאה מכך נספג חלק מעודף כושר הייצור, שנוצל בשנים קודמות ליצוא.

(ב) בתחילת 1974, בעקבות הקיצוץ הסובסידיות, העלה המשרד את מחיר הפולים ליצרנים מ־533 ל"י לטון, מחיר שהיה בתוקף בשנת 1973, ל־840 ל"י לטון. דבר הסקיכן בתוכבה את הפער בין המחיר, שלפיו מקבלים היצרנים את הפולים מהמשרד, לבין המחיר הבין לאומי, שלפיו מיובאים הפולים, ובזה את כדאיות היצוא.

[illegible]

כן הציבוד שמשרד המסחר והתעשייה יבחן בחודש את מכלול הבעיות בענף השמנים ויערוך בדיקה יסודית של התחשיבי עלות ייצור השמנים והכוספאות על כל מרכיביהם ויסיק מסקנות על פי כצריכה שיקולית, שבה תינתן לשאלת הכדאיות למשק מקום הולם יותר מבעבשה בעבר" — נאמר בסוף פרק זה של הדו"ח.

בתגובה לביקורת, נמסרו בהערה [...] האוצר" התגובות כדלקמן:

● ההיערכות להגברת הייצור נעשתה בעוד מועד, אולם אי הפעלתו של המפעל בהר־טוב במועד כביהגן, והגברת הצריכה מעל הבצויפה, החריפו את בעיית המחסור.

● ההערכות המשרד בפתרון בעיית המחסור החלה לאחר שנוכח שהמפיקים אינם מסוגלים בכוחות עצמם לפתור את הבעיות.

● המשרד עשה להפלת המחסור על ידי ביטול המכסים על היבוא ומאוחר יותר על ידי מתן סובסידיה לייבוא. עקב קשיים אובייקטיביים לא ניתן היה להזרים את היבוא או את הקמה המפעל.

[...]עסקאות [...]ן מועברים

(סוף בעמוד 8)

[illegible]

אושר תקציב עירית הרצליה

מועצת עירית הרצליה אישרה אתמול את תקציב העירייה לשנת התקציב 1974/75 בסך של 52 מיליון לירות.

העלייה הבולטת ביותר בתקציב השנה הוא בסעיף החינוך המסתכם ב־15 מיליון לירות.

לפי הצעתו של ראש העיר, מר יוסף נבו, הוקצא סכום של 6 מיליון לירות מהתקציב שאושר, בכמגמה להביא לחיסכון בהוצאות העירייה.

מדינת ישראל
משרד הפנים
מינהל מחוז המרכז
תאריך: כ"א באדר תשל"ד
15 במרץ 1974
מספר: 1173/1

לכבוד
הרב אשר זמל
מנהל המדרשה ללימודי היהדות
איזור השרון
ת. ד. 50
תל מונד

אדון נכבד,

הנני מתכבד לאשר קבלת הודעתכם מ־ל כרחשון תשל"ד (25.11.73) בדבר ייסוד אגודה לפי החוק העותומני לאגודות בצירוף תקנות האגודה כדלהלן:

שם האגודה: המדרשה לליכודי היהדות איזור השרון.

כתובת האגודה: תל מונד ת. ד. 50.

מטרות האגודה: 1) להקנות ולהנחיל את מורשת הדורות לנוער ולמבוגרים; 2) ייסוד חוגים לליכודי היהדות; 3) לרכוש נכסי דלא ניידי למטרה פנימיה עבור ישיבה לקיבוצי עוה הקודש, שחיטה, סיפרות סת"ם, מילה, קריאה בתורה, ניקור.

נשיא המדרשה: הרב יעקב הסברמן שליט"א לשעבר רב בדסדוויס, וכעת רב ומגיד שעורים בבית הכנסת הגדול בבני־ברק, טרפון 10 בני־ברק.

סגן נשיא המדרשה: ראש ישראל ליבמן הל־ביונד.

הרב משה בר מרצה תורני בכיר במדרשה, שבטי ישראל 37/א, ירושלים.

נפתלי דיין, חבר הנהלת המדרשה, תל־מונד.

הרב ליי זאב פרנקל, חבר הנהלת המדרשה, רח' חברון 5, בני־ברק.

משה צבי קליין מנהל המדרשה, הכבבים 8, בני־ברק.

[...] ישראל [...], חבר הנהלה המדרשה, עזבי 3, בני־ברק.

בכבוד רב,
א' חיון
הממונה על מחוז המרכז

חופשה מקסימה באווירה מסורתית
במלון
פאן־אמריקן
ים המלח
טלפון: 97821 057

משתתפי חידון התנ"ך סיירו בגוש עציון

הקרן הקימת לישראל אירחה את משתתפי חידון התנ"ך העולמי לנוער בסיור בן יומיים בגוש עציון, חברון ויתיר, כבדה, ועבודות הכשרת קרקע וייעור של הקק"ל באיזור הדרום.

שבוע ישראל לתלמידי שמינית בפריז

ביוזמת המחלקה לחינוך תורני בגולה קויים בברכנו אביבים שבפריז שבוע ישראל לתלמידי כיתה י"ב של בי"ס „מימוניד".

התלמידים למדו במשך שבוע על מדינת ישראל וחיו באווירה ישראלית. נשמעו הרצאות על הנושאים: החברה הישראלית, כלכלה, בטחון, דר ועל מפעלי התנועה הציונית.

התלמידים שרו שירים ישראליים, התפללו בנוסח ישראל והשתתפו בערבי הורי ופולקלור ישראלי.

מחר יכנסו לתקפם מספר איסורי תנועה לכלי רכב איטי

מחר (יום ד') יכנסו לתוקפם איסורי התנועה לכלי רכב איטי בין השעות 07.00—08.30 ו־15.30—16.30 בקטעי־דרך של הדרכים הבין עירוניות כדלהלן:

דרך ירושלים — תל־אביב משער הגיא עד משמר איילון.

דרך תל־אביב — חדרה מצומת גלילות עד צומת כפר שמריהו.

דרך גהה מצומת רעננה ועד צומת אשדוד.

דרך תל־אביב — יהוד מצומת הסיטים עד צומת כסלונים.

דובר משרד התחבורה שמסר על כך מציין כי איסורים אלה שיכנסו לתוקפם באים בנוסף על אלה הקיימים כבר בדרך מס' 10 (צומת בנות — נמל התעופה בן־גוריון) ובדרך מס' 20 (תל־אביב חיפה), החלים בכל שעות היממה וכן בדרך מס' 12 (נמל התעופה בן־גוריון צומת בני עטרות) בין השעות המצויינות בתמרור שם.

יצויין כי עפ"י מחקרים שנעשו הוכרר, כי כלי־רכב איטי הנעים בדרכים בין עירוניות [illegible] גורם תורם לעילת תאונות הדרכים. אי־לכך הוחלט עוד לפני מלחמת יום הכיפורים לאסור את תנועתם של כלי רכב אלה בדרכים הנ"ל. עתה עם החזרת המצב לקדמותו הוחזרו איסורים אלה לתוקפם.

עדות במשפט המעילה

הממשלה כיסתה גרעונות בסך 5 מיליון ל"י בתיאטרון „הבימה"

גרעונות תיאטרון „הבימה" בתקופה שקדמה להחלפת ההנהלה הגיעו לכ־5 מיליון לירות, וכוסו ברובם ע"י הממשלה — מסר אתמול מבקר החשבונות שמעון ליברמן, המעיד במשפט המעילה נגד שהקני התיאטרון בתעמי אלישיב, אברהם נינוי ומנהל אשר שרף. השלושה עומדים לדין השופט המחוזי דב לוין במעילה בסכום של 400 אלף לירות.

העד נחקר ע"י הסנגורים: משה נהושה, אורי סלונים, אורי וזמן ר' יצחק אדרה על כימצאיו בהנהלת החשבונות של התיאטרון, לאחר שהוזמן לערוך שם ביקורת מטעם האוצר.

מר ליברמן העיד, כי קבלות רבות עוררו את חשדו לאחר שתהה מדוע זקוקים בהצגות שונות לבעליים, חליפות והאביזורים אחרים בכמויות מוגזמות.

בין היתר סיפר על קבלה עבור „מוזות" להצגה „אילמה להדוסי", וקבלה על שתי מיטות להצגה „אור־תלוי".

השופט לוין העיר, כי הוצאה זו סבירה למדי, שכן הסצינה האחרונה מתרחשת בחדר הביטוי.

העד מסר, כי תמה במיוחד על כך שחשבונות של „הבימה" היו על שמות פרטיים של אנשי התיאטרון. כאשר שאל על כך נאמר לו שהדבר נעשה כ„פחד מס־הכנסה".

עו"ד אורי סלונים התייחס לכשרות העד להעיד על ספרי־החשבונות שהובאו לבית־המשפט. לדבריו יש להביא לעדות את החשבונאי שניהל אותם. השופט קיבל טענה זו.

כתב עיתים כוסר, כי במהלך המשפט יובאו לעדות עסקנים רבים מ„הבימה".

נבחרו ראשי המחלקות והוועדות בעיריית בני־ברק

מאת סופרנו בגוש דן

מועצת עיריית בני־ברק בחרה אתמול בראשי המחלקות והוועדות של העירייה בין היתר נבחרו נציגי המפד"ל — מ"מ ראש העיר; גוטליב ליו"ר המחלקה לעבודות ציבוריות ויו"ר המחלקה לתברואה, וכיו"ר המחלקה לכספים בשיתוף עם סגן ראש העיר ש. וינברג, סגן ראש העיר ר. מרובקה נבחר ליו"ר המחלקה לחינוך בשיתוף עם ראש העיר הרב יצחק מאיר. סגן ראש העיר א. קופלוביץ נבחר ליו"ר ועדת־משנה לבניין ערים.

ראש העיר הרב יצחק מאיר נבחר ליו"ר המחלקה למנגנון בשיתוף עם מ"מ ראש העיר פ. כרמי: סגן ראש העיר א. פדרמן ליו"ר המחלקה לסעד תחבורה ובריאות ועבודה קהילתית — בשיתוף עם סגן ראש העיר ש. וינברג שנבחר גם כיו"ר המחלקה הטכנית בשיתוף עם מ"מ ראש העיר פ. כרמי.

כבעלי זכות חתימה בעניני כספים נבחרו: מ"מ ראש העיר י. גוטליב וסגן ראש העיר ש. וינברג.

באותה הישיבה אישרה מועצת העיר קבלת הלוואות מבנקים שונים, בתנאים נוחים לכיסוי גרעונות העירייה.

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לת"א—יפו מבקשת להודיע לה אם סגל קליין פנינה ת.ז. 0379477 בעלת תעודת גירושין מס' 37494 מיום כ"א אדר התשכ"ח נרשמה אצלכם לנשואין. הנ"ל טוענת כי תעודת הגירושין שלה אבדה.

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 308/74

בענין: הרב שאול דגן מירושלים שנפטר ביום 6.4.1972

המבקשת: גרציה אסולין מרחוב בר־יוחאי 8/14 קטמון ט' ירושלים, מיוצגת ע"י ב"כ עוה"ד בצלאל פדרהר, מרחוב בן יהודה 3, ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט, ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הרב שאול דגן מירושלים. הריני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל והרוצה להתנגד למתן הצו, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות למתן הצו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

יהודה וייס
שופט

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 74 314, 307/74

בענין: עזבון המנוחים: —
1. חיים סופולנסקי ז"ל, שנפטר בירושלים ביום 18.9.70.
2. רחל סופולנסקי ז"ל, שנפטרה בירושלים ביום 25.2.73.

הזמנה

להוי ידוע שהוגשה בקשה לבית המשפט ליתן צו ירושה, ולמינוי שמואל סופולנסקי למנהל עזבונות של שני המנוחים הנ"ל.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה באחד מהעזבונות של שני המנוחים הנ"ל, והרוצה להתנגד למתן צו הירושה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, כתב התנגדות לצו המבוקש. שאם לא כן, יתן בית המשפט צו ירושה כטוב בעיניו.

יהודה וייס
שופט

בית הדין הרבני האזורי בירושלים

הוגשו בפני בית הדין בקשות למתן צוי ירושה בתיקים הבאים להלן.

כל התובע טובת הנאה או המעוניין בעזבון שאחת הבקשות מתייחסת אליו והרוצה להתנגד לה, יבוא לבית הדין ויבסס טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

(—) הרב ג. אריאלי

תיק מס' 1672/תשל"ד
המנוחה רוזה ביגרן שנפטרה בירושלים, ביום ט' תמוז התשל"א (28.10.71). המנוח מרדכי ביגרן שנפטר בירושלים, ביום ט"ו ניסן התשל"ד (6.4.74).
המבקשת: פני בן פורת.

תיק מס' 1674 תשל"ד
המנוח זסק ישראל שנפטר בירושלים, ביום כ' אדר התשל"ד (14.3.74).
המבקשת: זסק דוה.

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

תיק כב. 6698/ל"ד
מר גליקמן ציון, ת. ז. 6860957 [...] הגב' [...] לביה בריאן, ת. ז. 3612354
מבקשים לאשר נשואיהם שהתקיימו בשנה תש"ח, בכהן פרס.
המזכירות

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

1985/74

בענין: צוואתו של המנוח [...] ורנר, מתל אביב — יפו שנפטר ביום 25.12.73

והמבקשת: מתילדה ורנר מרח' בני 17 תל אביב ע"י עו"ד ד"ר נפתלי א. הורנשטיין מרח' נחלת בנימין 55 תל אביב — יפו.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו לקיום הצוואה של המנוח הנ"ל. כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש, תוך 14 יום מיום פרסום הזמנה זו, את כתבי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 2015/74

[illegible]

הזמנה

[illegible]

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

במפלגה ובתנועה

במפד"ל חיפה

הערב ב־6.30 בבית התנועה ישיבת מזכירות הסניף.

חיפה

ההילולא של האדמו"ר ר' משה זצללה"ה משאמץ

הערב ב־8 סעודת ההילולא בביהכנ"ס „אהל משה", רח' הרצל 62 חיפה, בהשתתפות בנו אדמו"ר ר' חיים שליט"א משאמץ בני־ברק. כל אנ"ש מוזמנים להשתתף בסעודת מצוה זו.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: „סבירי", רח' קק"ל 33 טל. 39893, „סיאם" רח' שער שכם 284512.

תל אביב: „הנביאים", רח' המלך ג'ורג' 72, טל. 286740, „תרופה" רח' דיזנגוף 217, טל. 223488, „ראגי" רח' יהודה הלוי 67, טל. 612474.

נתניה: „הדסה", רח' הרצל 24 טל. 22243.

הרצליה: „כפר שמריהו", מרכז מסחרי.

בני ברק: „ספיראי", רבי עקיבא 80.

רמת גן: „הדסה" רח' כצנלסון 151, טל. 722271.

חולון: „אסותא", רח' סוקולוב־דור 4 (מול פ' שנקר 19).

בת ים: „בלפור" רח' בלפור 80.

פתח תקוה: „הירקון", רח' שטמפפר 24, טל. 910946.

לוח הצופה

● פלים הקונה רהיטים, אנטיקות, פרידז'ים, ריהוט משרדי וכל המצוי בית אחרים. טלפון 864938, בערב 876852.

בית הדין הרבני האזורי בירושלים

תיק 1592/תשל"ד

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח ישראל עזיז, שנפטר בבר גיורא, ביום ז' כסלו התשל"ד (2.12.73).

המבקש: ישראל יעקב.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבוא לבית הדין ויבסס טענותיו תוך 15 ימים מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

(—) הרב ג. אריאלי

בתל־אביב—יפו בבית המשפט המחוזי

ת.י. 1905/74

בענין ירושת המנוח ססם (ששום) מיכאל ז"ל שנפטר ביום 11.11.73.

המבקשת: ססום נסי ע"י ב"כ עוה"ד ג. מוסקוביץ ו/או ב. דוריס משדר העצמאות 55 בת־ים.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח ססום (ששום) מיכאל ז"ל שנפטר ביום 11.11.73, הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל, וכי רוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1903/74

הזמנה

בענין עזבון המנוחה דינה זילברשטיין ז"ל שנפטרה ביום 13.10.73

המבקש: פאול (פנחס) זילברשטיין ת.ז. 308865 מרחוב בצלאל 22 תל־אביב, ע"י ב"כ עוה"ד כ. זינגל — ש. בר־יעה ו/או נ. גור־אריה מרחוב סמטן 22 תל־אביב.

להוי ידוע כי הוגשה לביהמ"ש בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 יום, מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן, יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס' 1999/74

בענין ירושת המנוח ליברפרוינד [...] ז"ל בעל ת.ז. מס' 1072338, מרח' חברון 8 בני ברק, שנפטר ביום כ' באייר התשל"ג 22 במאי [...].

המבקשת נחמה ליברפרוינד, בעלת ת.ז. מס. 1072339, מרח' חברון 8, בני ברק, ע"י ב"כ עו"ד פרץ נגר מרח' העבודה 14 הרצליה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית משפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס. 2071/74

הזמנה

בענין עזבון המנוחה זינה כשוס ז"ל שנפטרה בבית החולים איכילוב בתל־אביב [...] ביום 4.4.74, והמבקשים אהובה יפרי הרב כשוס מתל אביב ע"י ב"כ עו"ד מזל פוליקר מרח' גורדון 13 תל־אביב.

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה זינה כשוס ז"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל והרוצה להתנגד לבקשה זו, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1959/74

[illegible]

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

נרשמו לנשואין

מרכבות הראשית המעוצב — ירושלים

[illegible]

לשכת הרבנות צפת

[illegible]

לשכת הרבנות אשקלון

[illegible]

הרב שלמה קוריס מרדכי

[illegible]

לשכת הרבנות חולון

[illegible]

בתי קולנוע ירושלים

אורנע — אני אוהב את גרושתי
אורדין — רבי יעקב (6)
ארנון — בננות (2)
הבירה — גרטה בעל 4 המימדים

בתי קולנוע תל־אביב

אסתר — הרי הבוהם חוזר (8)
גורדון — לאן בעלם דניאל הקס (3)
גת — אונס
פאר — אהבת החיים (8)
סינרמה — סטודנטיות במלכודת
דרייב אין — 7,15, רובינזון קרוזו (2)
(2) החוזה — 9.30

בתי קולנוע חיפה

אמפיתיאטרון — לוס אמיגוס
ארמון — בחורה לבערב (2)
מירון — אהבה היא עדינה ואכזרית
עצמון — רבי יעקב (7)
רון — זר בנמנביה (5)
חן — פיט וסילי
אורלי — נשיא על הכוונת (6)
פאר — שחק אותה סאם

האופרה הישראלית

רחוב אלנבי 1, תל־אביב
טל. 57227

נסיכת הקרקס
אופרטה מאת קלמאן
תל־אביב בשעה 8.30 בערב 1.5

כרמן אופרה מאת ביזה
בהשתתפות ג'והיה דה־פול
(מטרופוליטן)
תל־אביב בשעה 8.30 4.5

נסיכת הקרקס תל־אביב בשעה 8.30 5.5

כרמן תל־אביב בשעה 8.30 6.5

נסיכת הקרקס תל־אביב בשעה 8.30 8.5

כרמן תל־אביב בשעה 8.30 9.5

נסיכת הקרקס תל־אביב בשעה 8.30 11.5

כרמן ירושלים בנייני האומה בשעה 8.30 13.5

כרמן חיפה ארמון בשעה 9 16.5

נסיכת הקרקס תל־אביב בשעה 8.30 18.5

לה טראוויאטה מאת ורדי תל־אביב בשעה 8.30 19.5

נסיכת הקרקס תל־אביב בשעה 8.30 20.5

כרמן תל־אביב בשעה 8.30 21.5

נסיכת הקרקס תל־אביב בשעה 8.30 23.5

כרמן תל־אביב בשעה 8.30 25.5

כרמן תל־אביב בשעה 8.30 27.5

הספר מסביליה מאת רוסיני
הצגה לתלמידים ולנוער
תל־אביב בשעה 6 22.5

היום

יום שלישי, ח' אייר תשל"ד 30.4.74

פר' אחו"ק

כ"ג לעומר

הפרק: תהלים ס—י; המשנה: בכורות ז, ב—ג; הדף: מנחות צג; ההלכה: או"ח שכח, לה—לו.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א, ב, ג — כל שעה.

09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית
5.55 (א) חדשות באנגלית
6.50 (א) חדשות בצרפתית

שידורי תכניות לעולים (ב)
עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; רומנית — 20.30; רוסית — 20.45.

רשת א'

[illegible]

רשת ב'

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה כללית

[illegible]

טלוויזיה לימודית

[illegible]

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לת"א—יפו מבקשת להודיע לה אם ברושנצקי עמוס ת.ז. 0400345 בעל תעודת גירושין מס' 37650 מיום י"ד אייר תשכ"ח נרשם אצלכם לנשואין. הנ"ל טוען כי תעודת הגירושין שלו אבדה.

תיאטרוני ישראל

30.4.74 הערב

הבימה:
להקות רוקדות: תל־אביב האולם הגדול
האחרים: תל־אביב האולם הקטן
שלום שלום ואין שלום: רחובות

הקאמרי:
[illegible]
תל־אביב
יעקבי לידנטל
ת"א צוותא
צה"ל

התיאטרון העירוני חיפה:
[illegible]
צה"ל

הצופה
עתון יומי
HATZOFE
DAILY

صكذا من الاحل

הציבור הדתי בבת־ים נסער עקב פתיחת מפעל לבשר חזיר

מאת כתב „הצופה"

היהדות הדתית והציבור הדתי בבת ים נסערים עקב הקמת מפעל לשיווק בשר חזיר בעיר. הוחלט לנקוט שורה של אמצעים חוקיים וציבוריים לנעילת בית העסק המפעל בניגוד לחוקי העזר העירוניים ותוך עקיפה מכוונת של חוקי המדינה.

באחרונה שכרו 4 שותפים תל־אביביים אשר חלק מהם מוכרים למשטרה בית מלאכה חדש שבפסו את הרגל הקימו בו מפעל לפירוק בשר חזיר.

הם רוכשים פגרי חזירים מקיבוצים המגדלים בעלי חיים אלה בצורה בלתי־חוקית „בהסמכה לניסויים ביולוגיים" או מבני המיעוטים בגליל המרשים בגידול חזירים — מובילים את הפגרים למפעל שבאיזור התעשיה „רמת ים" בבת ים, וכאן הם מפרקים את החזיר לפרוסות בשר, המיועדות לססייקים או למוצרי נקניק, ואלה מופצות בצורה בלתי חוקי בססקיות, דוכנים ואטליזים באיזור גוש דן. המפעל הוקם באיזור סמוך מאד לקריה החסידית החרדית „קרית בובוב" עובדה שעוררה סערה בציבור הדתי.

מיד בקבלת הידיעה על פתיחת בית העסק, זימנו רבני העיר הרב פסח קוקיס והרב אליהו בקשי־דורון וכן ראש המועצה הדתית מר הרב דוויטש את הנציגים הדתיים במועצת העירייה והעמידו אותם על חומרת המצב.

הבדיקה העלתה, כי המפעל החדש פועל ללא רשיון ואינו חוקי מאחר וחוקי העזר העירוניים אוסרים בפירוש על הפעלת בית עסק או מסחר הכרוכים בחזיר. יש בכך גם עקיפה מסויימת של החוק הממלכתי האוסר גידול חזיר בכל רחבי הארץ, אם כי איננו אוסרים ביפוריו את פירוק בשר החזיר.

חברי מועצת העיריה באו בדברים עם אבות העיר ונראה כי הכל על הבלתי חוקי אסור להחזיק. ראשי המועצה הדתית ורבני העיר משתדלים להרגיע את הרוחות בקרב הציבור הדתי הנזעם בעיר תוך תקוה, כי ייעשה שהמפעל הבלתי חוקי יסגר בימים הקרובים.

בר־לב: ב־1974 יגדלו הייצוא והתפוקה ולא יהיה מיתון

בשנת 1974 יגדל הייצוא, תעלה התפוקה התעשייתית ולא יהיה מיתון — אמר אתמול שר המסחר והתעשייה חיים בר־לב, בהופיעו בפורום הכלכלי בירושלים.

השר בר־לב ציין, כי הוא צופה שהייצוא יגדל במחירים שוטפים בין 30 ל־35 אחוז ובערכים ריאליים בעשרה אחוזים, ואילו התפוקה התעשייתית ותגיע ל־26.4 ביליארד ל"י. ההשקעות בתעשייה יגדלו אף הן השנה ויגיעו ל־1.75 ביליארד ל"י.

שר המסחר והתעשייה הדגיש, כי כדי לשפר את המצב הכלכלי בשוק חיוני להגדיל את הייצוא והוא הוזן בתחום ההליכה יבוא. השר ציין, כי נקבע כעת הגבה לדולר של 6.5 לירות ומעידים עזה מפעלים שעומדים בשער נייד כזה.

בהתייחסו לאפשרות של מיתון בשוק, אמר שר המסחר והתעשייה, כי אי־אפשר היום לקצץ את תקציב המדינה בביליארד לירות, כפי שדורשים חוגים מסויימים, שכן בצע צעד כזה יפגע בתקציב הבטחון וקליטת עליה ובשירותים הסוציאליים, כולל אלה הניתנים לחיילים משוחררים. „יש דאוג לנושאים אלה, אפילו במחיר של עליית מחירים" — הדגיש השר.

השר גילה, כי אין לו „בשורות טובות" לגבי אפשרות של בלימת עליית המחירים, שכן עליית המחירים שהיתה ואנו עדיין עדים לה בארץ ובעולם, לא נבלמה, ובמציאות הישראלית, כאשר לציבור יש כוח קניה גדול, לא מסתמנת באופק ירידה אפשרית במחירים. רק ירידה ברמת החיים של האוכלוסיה בישראל תביא לשיפור המצב בנושא זה, הסכים השר.

הנשיא הנבחר של גואטמלה, ק. ארגיו לאנגרוד־לוסי שהיה אורחה של ירושלים ביקר עם פמלייתו ליד הכותל המערבי. כמו כן ביקרו ביד ושם, סעדו על שולחן ראש העיר והנה״צ ביקרו בבית־לחם.

נתגלה תא של ארגון עויין באיזור הצפון

מיבים אלה נתגלה בחיפה תא של ארגון עויין, המהווה כפת של הרשת היהודית־ערבית שנחשפה לפני כשנה.

כתב עתיים בחיפה מוסר, כי כתות הבטחון הביאו למעצרם בתחילת החודש של אליאס סעיד אחמד, בן 34, מכפר קנה, שהתגורר בעבר בחיפה, ושל פאין ג׳ריס הורכי, בן 35, מחיפה, בן דודו של דאוד תורכי, מי שעמד בראש הרשת היהודית־ערבית שאנשיה נידונו לתקופות מאסר שונות.

על המעצרים נמסר אתמול בבוקר, לאחר שבתי המשפט בחיפה ובעכו הסירו צווי־איסור פירסום שהוטלו לפני שבועיים, עם מעצר החשודים.

כפי שנודע, לא ביצעו החשודים פיגועים החקירה מצביעה על כך, כי עם הניפת הרשת היהודית־ערבית לפני שנה נותר התא שנחשף עתה ב„רדומה". אתמול בבוקר יצאו הימכתים בלוחית הוקריהם לדירות מגורים בחיפה, שם קיימו את מיפגשי ההתארגנות.

לכתב עתיים נודע, כי החשוד פאין הורכי, הוא אשר גייס את חברו ואת התא הציג כתא הפועל בשירות צבא השחרור הפלסטיני, אשר מפקדו, תושב עזה, נכון להעמיד נשק וחומרי חבלה לרשות חברי התא. כפי שנודע בבדיקה גירסה זו ונראה כי שימשה „סיפור־כיסוי" לחבריו אחרים.

כתות הביטחון סבורים כי ההתארגנות באה זה נעשתה בהשראתו של מי שעמד בראש הרשת היהודית־ערבית דאוד תורכי המרצה עתה עונש מאסר ממושך בבית כלא ישראלי.

ראש הלשכה לתפקידים מיוחדים במשטרת חיפה, רב־פקד ש. שפירא, סירב למסור פרטים על מהלך החקירה. לכתב עתיים נודע, כי שופט השלום א. פאלה בעכו ושופטת השלום הראשית בחיפה גב׳ ס. ורלינסקי, הוציאו פקודות מעצר ל־15 יום כנגד שני החשודים, שהם נשואים ובעלי משפחות.

נכשל נסיון להחלטה על חידוש שידורי טלוויזיה בשבת בבוקר

מאת כתב „הצופה" בירושלים

נסיון להעלות במליאת רשות השידור, הצעה להחזיר את שידורי הטלוויזיה בשבת בבוקר נכשל אתמול בעת דיוני המליאה, כאשר התברר שהמליאה יושבת ללא קוורום ואין ביכולתה לדון על נושאים כאלה.

ההצעה הבאה על ידי פרופ׳ ה. ויסמן, שדרש להעלות על סדר היום חידוש שידורי הטלוויזיה בשבת בבוקר שהופסקו בשעת ההירום.

ושלפי החלטת המליאה יש להפסיקם בסוף אפריל.

קודם לכן נערך ״יון על כך כי יועד המנהל של רשות השידור, כאשר היו״ר ד״ר ז. איתן הביא בפני המליאה פנייה של חבר הכנסת מטבחמן מה„ליכוד", כי״ר ועדת הפנים, שלא להפסיק את השידורים בשבת בטלוויזיה, כל צוד שוועדת הפנים לא דנה בכך, שכן הוועדה עומדת לדון בכך בעקבות הצעה להצעה שהועברה אליה על ידי ח״כ נסים אליעד.

הפנייה עוררה ויכוח במועד הנהל. הלק מחברי היועד טען שהכנסת איננה יכולה להתערב בענייני הכנסת ואילו חלק אחר צידד בהמשך התכניות. הוחלט לכן להעביר את הענין מחדש למליאת רשות השידור.

המליאה תתכנס לישיבה נוספת בימים הקרובים כדי לדון בנושא זה.

תכניות השידורים בשבת בעלייה הונהגו בימי ההירום, בלי להביא את השינוי לידיעה המוסמכת ההסכמים של רשות השידור.

128.5 מיליון — תקציב רשות השידור

מליאת רשות השידור דנה אתמול בתקציב רשות השידור לשנת 1974. הצעת התקציב בהסכמה של 128.5 מיליון ל״י. 50.5 מיליון מיועדים לשכר ו־78 מיליון מיועדים לפעולות. הלוקת התקציב בין הרדיו והטלוויזיה היא 67.7 מיליון לרדיו ו־60.8 מיליון לטלוויזיה. התקציב לשנת 1973 הסתכם ב־93.9 מיליון לירות. תקציב 1973 יחד עם תקציב תחירום הסתכם ב־103.9 מיליון לירות. תקציב 1974 גדול בהתקציב 1973 ב־34.6 מיליון לירות. הגידול בעיקר בגלל יותר מהגידול במשכורות, שנערך במליאה על הצעת התקציב היו שהציעו להגביל השידור התנהל לפי תכנית של בישק אגור. כך שמרבית ההכנסות לא תיעבר לאוצר, אלא תישאר ברשות השידור. המליאה לא אישרה את התקציב בגלל חוסר קוורום. באמצע הישיבה החלו לטלפן לחברי המליאה שיבואו כדי שיהיה קוורום.

2 תושבי בקעה אל גרבייה למאסר 9 שנים על שוד נשק

9 שנות מאסר גזר אתמול בית משפט המחוזי בחיפה על שני תושבי בקעה אל גרבייה, שהורשעו בשוד נשקו של חייל צה״ל, אותו הסיעו בטרמפיסט.

השופטים ע. סלונים, א. פרידמן וח. יהודאי גזרו את המאסר על מוחמד סעיד גנאים הכנוי „פליי" (25) ועל בן דודו עבד ראוף בן סעיד גנאים (24), בית המשפט פסל את הנאשם האחרון מלהחזיק ברשיון נהיגה חמש שנים מיום שחרורו מבית הסוהר.

בפסק הדין נאמר, כי שני הנאשמים עבדו במחסן ברזל בבני ברק ולעבר גנאים ניתנה מכונית בה הסיע מדי בוקר פועלים מכפרו למקום עבודתו.

ב־15 בנובמבר 1973 בשעת שחרבין עשו דרכם מהכפר לכיוון פרדס חנה הם אספו ליד התחנה „אגד" המקומית חייל עם הם מקלע קלטשניקוב. החייל ישב ליד הנהג והנאשם מהמושב ישב מאחור. הוך כדי נסיעה השחיל נאשם זה דרך פתח החלון האחורי חבל, כרך אותו סביב צווארו של החייל והחל להנוק אותו אלא שזה האחוז, נאבק על חייו יבעט בנהג אשר איבד את השליטה במכונית וזו התדרדרה להעלה ונעצרה. לאחר מאבק קצר עם החייל נמלטו השניים עם נשקו. התובע, יהודה רשף משהשופטים ציינו בפסק הדין, כי חומר הראיות מצביע על כך, שהנאשמים תיכננו את שוד נשקו של החייל. השופטים הוסיפו, כי בנהג הסעת טרמפיסטים נפוץ בדרכי הארץ ועל בית המשפט להבטיח את שלומם של אלה הנוסעים בצידי הדרך.

בפסק הדין נאמר, כי בית המשפט סם הקל בדין הנאשמים מפני שהסגירו עצמם למשטרה לאחר המקרה והביעו חרטה עמוקה.

דרישה לחקיקה למנוע רשיונות לסחר בפורנוגרפיה ובוטיקי מין

מאת כתב „הצופה" בירושלים

בהזמנת הנהלת עיריית ירושלים עשויה הכנסת השמינית לחוקק חוק אשר יאפשר לעיריות הראשיות במקומיות שלא להעניק רשיונות לחנויות ועסקי לביוקר ספרות פורנוגרפית ומוצרי תועבה בכללם בוטיק המין „ארוס".

ראש עירית ירושלים מר טדי קולק חברי הנהלה העיר בכל הסיעות בנהלים בימים אלה מגעים עם חברים ירושלמיים ואחרים בכל המפלגות כדי שהכנס יוב אשר יבטיח את העלאת החוק.

בפגישה שקיים ראש העיר עם מנהיגי הציבור הדתי הוא ביקש כי הם למצוא דרך להשקיט את הרוחות ולמנוע הפגנות ופעשי אלימות, תוך הבטחה, כי חברי הנהלת העיר יתכסרו באופן אישי לטיפול בפרשה בוטיק המין „ארוס" אשר כל אבות העיר מסתייגים מהפעלתו וזה השתדלו לגבש חוק למניעה פתיחתה של החנות.

ראשי היהדות הדתית קיבלו בסיפוק את גישתו של ראש העיר והודיעו לבטל את ההפגנה, שאמורה היתה להיערך בשבוע הבא בפתח הבוטיק ברח׳ יפו יכי ספסר אבנעים נוספים שהיה בדעתם לנקוט לגביה סגירת החנות.

יצויין כי גם מנהיגים הדתיים המוסלמים במזרח העיר הגיבו בחריפות רבה על הפגנה להפעלה הכנסה של חנות המין וקראו לתושבי מזרח ירושלים להביע מלעבור בקרבת בנין המשרדים בו מופעל בוטיק המין.

הועלו התעריפים בדואר בינלאומי

כמחר נכנסים לתוקפם התעריפים החדשים בדואר הבינלאומי. שינוי התעריפים אושר בעבר ע״י ועדת הכספים של הכנסה יחד עם התעריפים בפירות הדואר בארץ. אך תקנות הדואר הבינלאומי מחייבות להודיע על השינוי לכל מינהלי הדואר בעולם, ועד כן קיבלו התעריפים התחייבו תוקף רק עתה.

מכתב רגיל בדואר אויר לאירופה יעלה 80 אג׳ (במקום 65 אג׳ עד כה), איגרת אויר לאירופה 70 אג׳ (במקום 55 אג׳), גלויה לאירופה 60 אג׳ (במקום 50 אג׳).

מכתב בדואר אויר לאמריקה הצפונית — 1.30 ל״י (במקום 1.10 ל״י), איגרת אויר וגלויה לאמריקה הצפונית — 80 אג׳ (במקום 65 אג׳). מכתב בדואר ים ויבשה 70 אג׳ (55 אג׳).

פרטים נוספים ניתן לקבל בכל בית דואר.

הוועדות לשחרור אנשי מפתח למשק מפסיקות פעולתן

הוועדות העבפיות לשחרור אנשי מפתח משירות מילואים יפסיקו את פעולתן מחר, 1 במאי. בתאריך זה עבר הטיפול לשחרור אנשי מפתח ולהחבים מליד קציני העיר, על כך מסר אתמול מר שלמה אמיר, עוזר שר העבודה ויו״ר הוועדות העצפיות.

ההלכה על הפסקת הפעולה נתקבלה על דעת הנהלה משרד העבודה והכסה. הכללי, עקב הירידה בהיקף המילואים.

76 סטודנטים עברו למצרים

76 סטודנטים מרצועת עזה ומסיני עברו אתמול למצרים להמשך לימודיהם שם.

ההעברה ביצעה בגשר קנטרה בלהיה בחסות הצלב האדום הבינלאומי.

להט דורש להפסיק שיטת „פתקות ביד"

מאת מיפרנ בתל אביב

הביעה נמרצה להעדה המוניציפלית של מפלגות ה„ליכוד" להדיל מנהגו של קבלת קהל לשם בירור בעניינם פרטיים של האזרחים, והמבלה בתחלתו של עיבור אזרחים „עם פתקאות ביד" — הופנתה להיעדות אלה על ידי ראש עיריה תל אביב מר שלמה להט.

הפניה באה לאחר הערכות לפיו עוסקים בזכיר המבחן של המפלגה הליבראלית ויו״ר הועדה המוניציפלית בתל אביב בהפנית אזרחים אל חברי המועצה או פקידים בכירים בעיריה, הפניה זו „גושאת אופי של פרוטקציוניזם".

עובדי המחקר נוקטים סנקציות

עובדי המחקר במשרדי הממשלה פתחו ביום א׳ בסנקציות, בגלל סחבת ארוכה ביישום הצמדתם לתנאי העבודה של חוקרי כערכת הבטחון. אשר הובטחה להם לדבריהם מזמן.

כ־400 עובדי המחקר במשרדי הממשלה, שלמפלה כמוציאתם עובדים במינהל המחקר החקלאי בבית דגן וכן במכון הוטרינרי ובב־15 מכוני מחקר במקומות שונים בארץ, הבריזו על סכסוך עבודה ובשלב ראשון הפסיקו כל שיתוף פעולה עם ההנהלה והפסקת ידע וכידע לכל גורמי חוץ.

הוגבל סכום המקדמה לחיבור לרשת הגז

מאת מיפרנ הכלכלי בירושלים

מינהל הדלק הודיע, כי חברות הגז רשאיות להגדיל את סכום המקדמה שהן גובות מהצרכנים החדשים לרשת הגז המרכזית ל־46.5 ל״י.

לאחרונה העלו חברות גז את המקדמה מצרכנים אלו ל־60 ל״י, הדבר עורר התמרמרות והביא לתלונות רבות.

לאחר בדיקה מקיפה של הנושא החליט המינהל כי באופן עקרוני רשאית החברות להגדיל את שעור המקדמה, רק לסכום של 46.5 ל״י ליחידה.

צרכנים שעלמו מעל סכום זה יוכלו לדרוש תמורת ההפרש. חברות הגז יהיו רשאיות לדרוש מצרכנים שעלמו פחות מסכום זה לקבל את ההפרש. קביעת הסכום המדויק נעשתה על בסיס הסדר התוספות של צרכנים שלהם מיבלים ביחייב בעת הזמנת הגז.

שביתת נהגי מוניות בפתח־תקוה

28 נהגי מוניות המפעילים שירות בין ראש העין לבין פתח־תקוה פתחו אתמול בבוקר בשביתה ברחבת עיריית פתח־תקוה בדרישה לאשר להם תחנה קבועה בעיר. הנהגים הקבידו 14 מוניות בכיכר העירית, אולם לא הפריעו לתנועה.

לאחר שמפקד מיטורת פתח־תקוה רב־פקד אליהו נגר הסביר לשובתים, כי שביתתם אינה חוקית, הם התפזרו. כוח לביקוש עלים תובעים נהגי המוניות בראש העין תחנה קבועה בפתח־תקוה. אולם דרישתם לא נענתה.

השוד בהסמנת רימון על שפת הים

השוד בהסמנת רימון בחוף ימה של תל־אביב נעצר ביום ב׳ ל־4 ימים בפקודת בית משפט השלום בעיר.

העצור הוא מאיר שבירית, בן 26, יפו. שלכיעה נציג המשטרה הוא בעל עבר פלילי.

הוא הכחיש את העניין כולו. השופט צמוס זמיר קבע ביום לצורר ל־4 ימים כדי לברר את הפרשה.

הרב אהרון שזורי - בין 12 האישים שיקבלו יקיר ירושלים

מאת כתב „הצופה" בירושלים

מליאת מועצת עיריית ירושלים החליטה אמש להעניק את התואר „יקיר ירושלים" לשנים־עשר מוקני העיר ומנכבדיה.

בעיקור שיוצגה ביום ירושלים בישיבה חגיגית של מועצת העיריה יוכתר בין השאר הרב אהרון שזורי לשעבר מזכירה הראשון של הרבנות הראשית מאז כינונה ומנהל הסתדרות האדמיניסטרטיבים של הרבנות בישראל וכן הרב משה סגל התוקע בשופר הכפורים במוצאי־יום־כיפורים בכותל המערבי בימי המנדט הבריטי.

כמו־כן יוכתרו כיקירי ירושלים המנהל הדתי הוותיק הד״ר גתיב קוק בן משפחתו של הראי״ה קוק זצ״ל. הרופא שומר־המצוות הד״ר אהרן קרל מאיר, איש ידיעת הארץ, הד״ר זאב וילנאי, מר בן־ציון אבני, ד״ר בואם בר נס, הגב׳ רווה גיבוטר, עירי משה קתתי, הצייר מרדכי ארדון וכן ברוך עדין (אידלמן).

שנים עשר האישים הנימנים עם דמויותיה המובהקות של הבירה הוכו לקבלת הפיטור המכוחדי של „יקיר ירושלים" ע״י ועדה מיוחדת האיבורו פה אחד ע״י מליאת מועצת העיריה.

יצויין כי שני הרבנים שהוכתרו אשתקד בתואר יקיר ירושלים נפטרו בינתיים אלה הם הרב יעקב ברמן ז״ל הרב סמואל מוריה — ברנדויין ז״ל.

בפתח הישיבה שהתקיימה אמש השמיע ראש העיר מר טדי קולק דברי הספד לשני הרבנים והדגיש את תרומתם בעיצוב החיים הדתיים בבירה. חברי מועצת העיר כיבדו זכרם בקימה.

משפחות חסרות דיור בראש־העין

300 משפחות בראש העין חסרות דיור או שהן מתגוררות בדירות קטנות ביותר — מסר אתמול בשיחה עם עתונאים, ראש המועצה המקומית, מר יוסף מלמד.

הוא אמר, כי המועצה המקומית הבתחינות לבנין ערים אישרה לראש העין בנייה של 50 מגרשים של הזבם וחצי כל אחד, אולם מסיבה בלתי ברורה מסרב מינהל מקרקעי ישראל לשחררם. כמו כן מסרב המינהל לשחרר מגרשי בניה למשרד השיכון כדי לפתור את בעיות הדיור בעיירה.

מר מלמד טיגר מבקיש בעניין לידיו מינהל מקרקעי ישראל, לראש הממשלה ולשר השיכון.

נעצר חשוד ברצח משה צפדיה בבת־ים

חייל בן 20, תושב ת״א נעצר ביום א׳ בלילה כחשוד ברצח משה צפדיה בן 26, תושב בת ים.

צפדיה נהרג ביום א׳ אחה״צ כתוצאה מהתפוצצות רימון־יד שהוטמן בטילון שלו. הבטשרה עצרה את החייל כחשוד בביצוע הטילה.

העצור הוא מבמשפחה אשת המנוח. למשטרה נודע כי בין בני הזוג נתגלעו מריבות משפחתיות חריפות.

תערוכת הפרחים הבינלאומית

פסטיבל פרחים ואמנות

24.4—4.5.1974

בפארק הלאומי רמת־גן

בתערוכה מאות אלפי פרחים שזורים בידי טובי הפלוריסטים מישראל ומהעולם, אוספי פרחים נדירים ואקסוטיים, צמחייה טרופית, גנים פורחים, צמחייה בתרבות מים ועוד ועוד.

ברחבת האירועים מתקיימות הדגמות של שיזור פרחים אמנותי, מופעי אמנים והופעות בידור.

- בואו ליהנות ולבלות -

שעות הפתיחה:

בימי חול מ־10.00 עד 23.00

בימי ששי מ־10.00 עד 15.00

תחבורה באוטובוסים של „דן":

מתל־אביב — 30, 35; מרמת־גן — 67

התערוכה תינעל במוצ״ש 4.5.74 בחצות

תשוקת הפרחים ... התערוכה ... עם כל המשפחה

משרד החינוך והתרבות

המחלקה להכשרת עובדי הוראה

לקראת שנה״ל תשל״ה

עומדות להתפנות

משרות ניהול

של בתי־המדרש הממ״ד להכשרת עובדי הוראה

הבאות:

1. ביהמ״ד הממ״ד — המאוחד בת״א
2. ביהמ״ד הממ״ד בכפר הנוער הדתי, כפר חסידים.
3. ביהמ״ד הממ״ד בכפר־חב״ד
4. ביהמ״ד הממ״ד בבאר־שבע.

* מועמדים בעלי תואר אקדמי שני לפחות או בעלי השכלה רבנית גבוהה ובעלי השכלה פדגוגית ונסיון בהוראה, בניהול או בפיקוח יפנו בכתב בצירוף אישורים על השכלה ונסיון קודם אל המחלקה להכשרת עובדי הוראה, משרד החינוך והתרבות, קרן היסוד 15, ירושלים עד יום ... באייר תשל״ד 15.5.74.

* מנוי של מועמד שיבחר יוכן גם באישור ע״י המועצה להשכלה ... ממלכתי־דתי

עירית ירושלים

תושבי ירושלים מוזמנים לדיון בתכנית בנין ערים של מרכז העיר

הדיון יתקיים ביום שני — י״ד באייר תשל״ד 6.5.74

בשעה 12.00 באולם מועצת העיריה, ברח׳ יפו 22.

תושב הבירה

עירך היא ביתך שמור על נקיונה

משרד השיכון

תכניות החסכון לבנין

משרד השיכון מתכבד להודיע כי ההרשמה לתכנית „מפעל החסכון לבנין 1973" - תסגר ביום 1.5.74.

ההרשמה לתבנית חסכון „בר-מצוה" נמשכת.

עירית באר־שבע

מכרז מספר 05/10/74

דרושים מורים ומדריכים

להוראה בשנה״ל תשל״ה בבתי הספר המקיפים כלליים ודתיים, במקצועות הבאים: —

תנ״ך	אנגלית
עברית	ציור ואמנות
הסטוריה	פקידות
גיאוגרפיה	כלכלת בית
מתמטיקה	מוסיקה
פיזיקה	ריתמיקה
ביולוגיה	תורת הגן ופדגוגיקה
	גרנ״ע

מועמדים בעלי השכלה ונסיון יגישו מועמדותם אל עירית באר־שבע מחלקת המנגנון עד יום כ״ג אייר תשל״ד 15.5.1974.

א. נאור — ראש העיר

המועצה המקומית גני־תקוה

מכרז חוזר מס׳ 7/73

המועצה המקומית מכריזה בזה על קבלת הצעות לביצוע עבודות להרחבת כבישים ברח׳ המתמיד, תוצרת המדינה ובאר.

את התכניות יש להשיג על ידי הצבים מיוחדים, שאפשר לקבלם במשרדי מועצת מהנדסים בע״מ, רח׳ בורלא 23 ת״א, תמורת סכום של —.50 ל״י שלא יוחזר.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה לתיבת המכרזים במזכירות המועצה המקומית, בשעות המשרדים, לא יאוחר מיום חמישי (י״ז אייר תשל״ד) 9.5.74 עד שעה 12.00 בצהרים, ולציין מכרז מס׳ 7/73.

על מגיש ההצעה, לצרף ערבות בנקאית בגובה 5% מהצעתו.

אין המועצה המקומית, מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא.

גני תקוה, ב׳ אייר תשל״ד — 24.4.74

מרדכי זייס

ראש המועצה המקומית

משרד החינוך והתרבות

המרכז לתרבות תורנית

ירושלים

אולפן עקיבא נתניה

מרכז ללימודי השפה העברית וידיעת העם והארץ

המחלקה לחינוך מבוגרים

משרד החינוך והתרבות

ממשנתו של הרב אברהם יצחק הכהן זצ״ל

(„פשר הימים האלה לאור משנתו של הרב")

4 ימי עיון וצוותא

ימי העיון יתקיימו בפנימית „אולפן עקיבא"

(תושבי נתניה והסביבה יתקבלו כאקסטרנים)

מיום א׳ י״ב בסיון — יום ד׳ ט״ו בסיון (2.6.74—5.6.74)

בתכנית:
* הרצאות
* עיון בפרקים ממשנת הרב
* מפגש וצוותא

המרצים והמנחים מבין תלמידיו וחוקרי משנתו של הרב

פרטים והרשמה (בכתב או טלפונית), אולפן עקיבא נתניה (מלון „יהודה" הסבלה הישנה)

טלפון (בשעות 8.00—16.00): 053—23947 ; 053—24506

סיום ההרשמה: א׳ דר״ח סיון (22.5.74).

הוק התכנון והבניה, תשכ״ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, השומרון

הודעה

בדבר הפקדת שנוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 להוק התכנון והבניה, תשכ״ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, השומרון, הופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס׳ ש/139 — צפון פרדס־חנה" — המהווה שינוי לתכנית מס׳ ש/1 — תכנית מיתאר פרדס חנה — ביחד עם התשריט המצורף אליו.

כן נמסרת בזה הודעה, כי שינוי התכנית האמור משפיע בשטח תחולתו על התכניות המפורטות דלהלן:

תכנית מס׳ 49 — תכנית פרדס חנה;
תכנית מס׳ 101 — חלוקת עיקרא 1;
תכנית מס׳ 102 — חלוקת עיקרא 2;
תכנית מס׳ ג/240 — ביוב פרדס חנה;
תכנית מס׳ ג/366 — ביוב ... פרדס חנה;
תכנית מס׳ ש/102 — ... פרדס חנה.

עיקרי הוראות שינוי התכנית — ... של כ־750 דונם המצוי בין ... ובין גבול הגושים 10101, 10100 — 10102 ... — הם:

1. ... עליה לפי תכנית מיתאר פרדס חנה.
2. ... דרכים חדשות, להרחבת דרכים ולשבילים להולכי רגל ... של השטחים.
3. ... שני אזורים ...
4. ...

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

גוש 10101 חלקות 23—30, 43—52, 64—76, 101—115, 121—123, 126—130;
חלקי חלקות 116—118.

גוש 10102 חלקות 1, 4—15, 17, 20—28, 31—42, 44—50, 52—61, 65—70, 76—92, 95, 99, 103—105, 122, 129—135, 137, 147—168, 174, 176—181, 185—194, 196—208, 210—213, 215—219, 221—227, 229—236, 314, 315, 321—323;
חלקי חלקות 125, 159, 239.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן ... מבוגרים ... רשאי להגיש התנגדות ... למשרדי הועדה המחוזית ... תוך חדשיים מיום פרסום ההודעה ...

יו״ר ...

המאריך: ... 14.4.74

עירית באר־שבע

מכרז מספר 05/11/74

לבתי הספר העל יסודיים המקיפים כלליים ודתיים

דרושים מורים ומדריכים למקצועות הטכניים

מורה למגמת שרטוט	מסגרות
מהנדס חשמל	אפסנאות
מהנדס אלקטרוניקה	מיכון
טכנולוגיה	

המורים והמדריכים דרושים להוראה בשנה״ל תשל״ה

מועמדים בעלי השכלה ונסיון מתאימים, יגישו מועמדותם לעירית באר־שבע מחלקת המנגנון עד יום כ״ג אייר תשל״ד 15.5.1974

א. נאור — ראש העיר

משרד הפנים

הכנס הארצי השישי לשלטון ולמינהל מקומי

יתקיים בבנייני האומה, ירושלים בתאריכים ט״ו—ט״ז באייר, תשל״ד (7 — 8 במאי 1974)

דיונים במליאה:

1. חלוקת התפקידים בין השלטון המקומי לבין השלטון המרכזי.
2. העיר בשנת 2000

קבוצות־דיון בנושאים הבאים:

- תמורות בארגון ובמינהל המקומי
- מינהל ופוליטיקה בשלטון המקומי
- משאבי כוח אדם במינהל המקומי
- כלכלת הרשויות המקומיות
- השרות לאזרח והבירוקרטיה המוניציפלית
- הרשות המקומית ואיכות הסביבה
- מינהל מקומי משווה

בטקס הפתיחה של הכנס יעניק שר הפנים את פרסי השלטון המקומי

- בדבר פרטים והרשמה נא לפנות אל, חברת „כנס" רחוב ריינגס 30, תל־אביב, טלפון: (03)261225 או ביום הפתיחה החל משעה 08.30 בבוקר, ב„בנייני האומה", ירושלים.

בבית־משפט השלום ברח׳ ויצמן 1 תל־אביב

תיק אזרחי .../74

הזמנה לדין

א. ל־1. אוגלבו איסק, 2. אוגלבו שרה, שמענם: מלכה ג׳ ... 46/8, כעת בלתי ידוע, תיק אזרחי 24475/73;

ב. ל־1. אבטלם פרסונה, 2. אבטלם סליבה, ... שדי ששת הימים 13, כעת בלתי ידוע, תיק אזרחי ... 74;

ג. לגב׳ הייסר (פרגורין) ריגה, ... אז גבעתיים רח׳ המרי 26, כעת בלתי ידוע, תיק אזרחי .../74;

ד. ל־1. בלום ראובן, 2. בלום לובה, ... דקר 8/4, כעת בלתי ידוע, תיק אזרחי 3110/74.

האיל התובעת עוביד בע״מ ע״י באת־כוחה עו״ד י. ... הגישה לבית־המשפט השלום בתל־אביב תביעה כמפורט בכתב התביעה הנמצא בתיק הנ״ל, ... הגנה תוך 21 יום מיום פרסום הזמנה זו, ולהתייצב ... הגלה כתב הגנה באיזור, ביום 22.5.74 שעה 9.30 ... כתב הגנה ולא התיצב למשפט ביום האמור ... ביום פסק דין שלא בפניו, אך אם לא הגיש כתב הגנה ... יינתן פסק־דין שלא בפניו אף לפני יום המשפט והזמנה להתיצב הבוטל.

יום 28.4.74

י. ... — מזכיר